

ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
ต่อการปรับหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยพะเยา

นางสาวสุชาสินี หินแก้ว

งานวิจัยเพื่อพัฒนางานประจำ
ประจำปีงบประมาณ 2564

อาจารย์ที่ปรึกษา ได้พิจารณาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้
ส่วนเสียต่อการปรับหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
พะเยา เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อพัฒนางานประจำของมหาวิทยาลัยพะเยา

อโศก อรุณพงษ์

(รองศาสตราจารย์ ทันตแพทย์หญิงอัญชลี ดุษฎีพรรณ)

อาจารย์ที่ปรึกษา

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการปรับหลักสูตร
ทันตแพทยศาสตรบัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยาสามารถสำเร็จลงด้วยดี
โดยได้รับความช่วยเหลือแนะนำจากบุคคลหลายฝ่ายอย่างยิ่ง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ
รองศาสตราจารย์ ทันตแพทย์หญิงอัญชลี คุชฎีพรรณ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้ให้ความรู้ คำปรึกษา
แนะนำ ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ อย่างใกล้ชิด จนทำให้การวิจัยฉบับนี้สมบูรณ์ได้ ผู้วิจัย
ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ดร. ทันตแพทย์พรพัฒน์ ธีรโสภณ รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย
คณะทันตแพทยศาสตร์ และอาจารย์ ทันตแพทย์หญิง เหมือนหม้อ ที่ให้การสนับสนุนส่งเสริมในการ
ทำวิจัยเพื่อการพัฒนางานประจำให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพให้มากยิ่งขึ้น

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าการวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์และคุณค่าทางวิชาการสำหรับ
คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา รวมถึงผู้เกี่ยวข้องและผู้สนใจทั่วไป

สุธาสินี หินแก้ว

นักวิชาการศึกษา งานวิชาการ
คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

- ชื่อเรื่อง : ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการปรับหลักสูตร
ทันตแพทยศาสตรบัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา
- ชื่อผู้วิจัย : สุธาสินี หินแก้ว
- ผู้ทรงคุณวุฒิ : รองศาสตราจารย์ ทันตแพทย์หญิงอัญชลี ดุษฎีพรธรรม
- คำสำคัญ : การปรับหลักสูตร, ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- ประเภทบทนิพนธ์ : วิจัยเพื่อพัฒนางานประจำ, 2564

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบัณฑิต อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตรและความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตเกี่ยวกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของบัณฑิต หลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2556 คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2562 โดยศึกษาจากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์เชิงลึกและนำข้อมูลมาวิเคราะห์จากบัณฑิต จำนวน 25 ชุด อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา จำนวน 13 ชุด และผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 18 ชุด และจากการศึกษาวิจัยพบว่า วัตถุประสงค์และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรมีความเข้าใจง่ายและตรงกับจุดมุ่งหมายที่นิสิตต้องการ และสอดคล้องกับรายวิชาที่ทำการเรียนการสอนในหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตรมีจำนวนหน่วยกิตที่มีความเหมาะสม เนื้อหารายวิชาในกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐาน ชีววิทยาช่องปาก ทันตกรรมบดเคี้ยว ทันตกรรมประดิษฐ์ วิทยาเอ็นโดดอนต์ ทันตกรรมชุมชนและทันตกรรมสาธารณสุขมีความเหมาะสม สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและการทำงานได้ ส่วนเนื้อหาวิชาศึกษาทั่วไป ศัลยศาสตร์ช่องปาก ทันตกรรมจัดฟัน วิทยาการวินิจฉัยโรคช่องปาก ทันตกรรมหัตถการ ปรีทันตวิทยา และทันตกรรมสำหรับเด็ก มีระดับความเหมาะสมระดับปานกลาง การบริหารจัดการหลักสูตรพบว่าควรเน้นการเรียนการสอนโดยอาจารย์ประจำ กรณีมีความจำเป็นต้องดำเนินการสอนโดยอาจารย์พิเศษควรบูรณาการเนื้อหาวิชาร่วมกันและควรจัดหาแหล่งข้อมูล แหล่งประชาสัมพันธ์ด้านวิชาการและวิชาชีพ อาจารย์หรือเจ้าหน้าที่เพื่อให้คำปรึกษาด้านการเรียนการสอน จัดทำกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตร ห้องสมุด ห้องเรียน ที่พักผ่อน/ ที่ทำงานให้แก่นิสิตเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน และสนับสนุนรางวัลทุนการศึกษาให้แก่นิสิต ด้านผลการเรียนรู้ของบัณฑิตพบว่า หลักสูตรมีการเรียนการสอน

ที่ครอบคลุมผลการเรียนรู้และสามารถผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถสอดคล้องกับ
ความคาดหวังของหน่วยงานและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เป็นอย่างดี และมีความโดดเด่นในด้าน
คุณธรรมจริยธรรม ยึดถือผู้ปวยเป็นหลัก ตลอดจนปฏิบัติตามระเบียบและข้อกำหนดของ
หน่วยงาน หากเสริมทักษะความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล (HA) และ
การทำงานร่วมกับทีมสหวิชาชีพเพื่อการทำงานแบบผสมผสานก็จะช่วยส่งเสริมและเพิ่มพูนความรู้
ความสามารถแก่บัณฑิตและยังประโยชน์ต่อหน่วยงานผู้ใช้บัณฑิตต่อไป

Stories	:	Opinions of Stakeholders on the Revised Curriculum in Doctor of Dental surgery Program, School of Dentistry, University of Phayao.
Researcher	:	Suthasinee Hinkaeo
Advisors	:	Assoc.Prof Aunchalee Dunsadepun
Keywords	:	The Revised Curriculum , Stakeholders
Project	:	Research to a routine development, 2021

Abstract

This research is justified to study opinions of the graduates, the lecturers in charge of the courses on the suitability of the curriculum and the graduate users' opinions on the learning outcomes of the graduate from doctor of dental surgery program 2013, Faculty of Dentistry, University of Phayao The academic year 2019 was studied from questionnaires and in-depth interviews and analyzed data from 25 sets of graduates, 13 sets of lecturers in charge of courses, and 18 sets of graduate users. Objectives of the curriculum are that the curriculum is easy to understand and meets the objectives that the students need and related to subjects that are taught in the curriculum. The course structure contains an appropriate number of credits, course content in basic science and medical science, oral biology, occlusion dentistry, prosthodontics, endodontic, community dentistry and public health dentistry are appropriate and can be applied in daily life and working life. As for general education content which are oral surgery, orthodontics, oral diagnosis, operative dentistry, periodontology and pediatric dentistry have a moderate level of suitability. The curriculum management found that teaching and learning should be emphasized by full-time lecturers. In the event that is necessary to conduct teaching by a special lecturer, the course content should be integrated together. The course should provide academic resources and academic public relations sources, lecturers or staff for teaching and learning consultation. Provide activities to promote courses, libraries, classrooms, rest / work areas for students to promote learning and teaching. And support scholarship awards for students. For the learning outcomes of the

graduates, it was found that the curriculum has teaching that covers learning outcomes and is able to produce graduates who are competent, meet the expectations of the department and have desirable characteristics and outstanding in morality and ethics, hold the patient as the main and comply with the regulations and requirements of the organization. If they enhance their skills, knowledge about hospital quality development and certification (HA) and working with the team, multidisciplinary for integrated work, it will help to promote and increase the knowledge and ability of the graduates and will continue to benefit the units of graduate users.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ.....	ก
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	2
1.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	3
1.5 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	4
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	
2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร.....	6
2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย.....	17
2.3 เกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้ หลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต.....	20
2.4 หลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2556.....	24
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	27
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	
3.1 ประชากร.....	34
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล.....	35
3.3 การทดสอบเครื่องมือ.....	36
3.4 วิธีการเก็บและรวบรวมข้อมูล.....	36
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
3.6 เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย.....	37
3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	37

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
กลุ่มบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2562	
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป.....	39
ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตรทันตแพทยศาสตร บัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2556.....	43
กลุ่มอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา หลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2562	
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป.....	53
ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตรทันตแพทยศาสตร บัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2556.....	55
กลุ่มผู้ใช้บัณฑิต หลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2562	
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป.....	61
ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลลัพธ์การเรียนรู้ หลักสูตรทันตแพทยศาสตร บัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2562.....	64
การวิเคราะห์เชิงลึก.....	83
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษาวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการศึกษา.....	85
5.2 อภิปรายผลการศึกษา.....	93
5.3 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	96
5.4 ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป.....	97
บรรณานุกรม.....	
ภาคผนวก.....	
ภาคผนวก ก เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	
ภาคผนวก ข ประวัติผู้วิจัย.....	

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

กลุ่มบัณฑิต		
1.	จำนวนและร้อยละของประชากรจำแนกตามเพศ.....	39
2.	จำนวนและร้อยละของประชากรจำแนกตามสภาพการเข้าศึกษา.....	39
3.	จำนวนและร้อยละของประชากรจำแนกตามเกรดเฉลี่ยสะสม.....	40
4.	จำนวนและร้อยละของประชากรจำแนกตามภูมิลำเนา.....	41
5.	ความคิดเห็นของบัณฑิตก่อนเข้าศึกษาและความคาดหวังเมื่อสำเร็จการศึกษา.....	42
4.	ความคิดเห็นด้านความเหมาะสมของหลักสูตร ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร.....	43
5.	ความคิดเห็นด้านความเหมาะสมของหลักสูตร ด้านผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง.....	44
6.	ความคิดเห็นด้านความเหมาะสมของหลักสูตร ด้านโครงสร้างหลักสูตร.....	45
7.	ความคิดเห็นด้านความเหมาะสมของหลักสูตร ด้านสาระของหลักสูตร.....	50
กลุ่มอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา		
8.	จำนวนและร้อยละของประชากรจำแนกตามเพศ.....	53
9.	จำนวนและร้อยละของประชากรจำแนกตามคุณวุฒิทางทันตแพทย์.....	53
10.	จำนวนและร้อยละของประชากรจำแนกตามจำนวนปีที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งทันตแพทย์.....	54
11.	ความคิดเห็นด้านความเหมาะสมของหลักสูตร ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร.....	55
12.	ความคิดเห็นด้านความเหมาะสมของหลักสูตร ด้านผลการเรียนรู้ของหลักสูตร.....	56
13.	ความคิดเห็นด้านความเหมาะสมของหลักสูตร ด้านโครงสร้างหลักสูตร.....	57
14.	ความคิดเห็นด้านความเหมาะสมของหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	58

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
กลุ่มผู้ใช้บัณฑิต	
15. จำนวนและร้อยละของประชากรจำแนกตามการดำรงตำแหน่ง.....	61
16. จำนวนและร้อยละของประชากรจำแนกตามหน่วยงาน.....	62
17. จำนวนและร้อยละของประชากรจำแนกตามระยะเวลาที่บัณฑิตปฏิบัติงานใน หน่วยงาน.....	62
18. จำนวนและร้อยละของประชากรจำแนกตามการพิจารณารับบุคคลเข้าทำงานใน หน่วยงาน.....	63
การประเมินคุณลักษณะของบัณฑิตและการปฏิบัติงานของบัณฑิตตามเกณฑ์ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา	
19. มาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม.....	64
20. มาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านความรู้.....	66
21. มาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา.....	69
22. มาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล.....	72
23. มาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้ เทคโนโลยี.....	74
24. มาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านสุนทรียศิลป์.....	76
มาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะการส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาบุคลิกภาพ....	77
25. มาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยทางวิชาชีพ.....	78

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหาการวิจัย

การจัดการศึกษาหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา เริ่มต้นครั้งแรกเมื่อปีการศึกษา 2557 โดยปัจจุบันใช้หลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2556 และเพื่อให้การปรับปรุงหลักสูตรดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบายและความต้องการของการปฏิรูประบบการศึกษาในประเทศไทย ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ของกระทรวงศึกษาธิการที่กำหนดให้หลักสูตรทุกระดับและสาขาวิชาต่าง ๆ มีมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (learning outcomes) ให้ชัดเจน ครอบคลุมอย่างน้อย 5 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ นอกจากนี้ทันตแพทยสภาซึ่งเป็นองค์กรวิชาชีพในสาขาทันตแพทยศาสตร์ ได้จัดทำมาตรฐานคุณวุฒิระดับตรี สาขาทันตแพทยศาสตร์ ที่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการดังกล่าวและได้เพิ่มมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ในส่วนที่บ่งชี้ความจำเพาะของสาขาทันตแพทย์อีกหนึ่งด้าน คือ ด้านทักษะวิชาชีพ และกำหนดให้สถาบันการศึกษาที่จัดการศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต ดำเนินการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร โดยมีตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพของหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน ทุก 7 ปี ซึ่งหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2556 ปัจจุบันได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนมาครบระยะเวลาดำเนินการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรแล้ว ซึ่งการประเมินผลหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2556 ดังกล่าวนับเป็นขั้นตอนและกระบวนการที่สำคัญประการหนึ่งในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ทั้งในด้านการแสดงถึงผลของการใช้หลักสูตรที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับขั้นตอนของการสร้างหรือปรับปรุงหลักสูตรดังกล่าว ดังแนวคิดของ Hilda Taba เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งเป็นการพัฒนาหลักสูตรจากระดับปฏิบัติการแล้วเสนอขึ้นไปสู่ระดับผู้บริหาร ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรมี 8 ขั้นตอน ดังนี้ การวินิจฉัยความต้องการ การกำหนดวัตถุประสงค์การศึกษา เมื่อได้ความต้องการและความจำเป็นของผู้เรียนแล้วนำมากำหนดวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกัน การคัดเลือกเนื้อหาสาระ การคัดเลือกเนื้อหาสาระที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์มีความถูกต้องเที่ยงตรง และมีความน่าเชื่อถือ การจัดเรียงลำดับเนื้อหา การจัดเนื้อหาในหลักสูตรให้สอดคล้องกับลำดับการเรียนรู้ วุฒิภาวะ ความสามารถในการเรียนรู้และความต้องการของผู้เรียน

การคัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ เมื่อคัดเลือกเนื้อหาแล้วจะต้องสรรหาวิธีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับเนื้อหาและผู้เรียน การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ซึ่งเป็นการจัดเรียงลำดับประสบการณ์การเรียนรู้ จัดลำดับกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับลักษณะของผู้เรียน การประเมินผลและวิธีการประเมินผลหลักสูตรว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่และการตรวจสอบความเหมาะสมของหลักสูตรซึ่งเป็นการตรวจสอบว่ากรอบโครงสร้างหลักสูตร มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกันระหว่างวัตถุประสงค์ ผลการเรียนรู้ โครงสร้างหลักสูตร เนื้อหา รายวิชา และการจัดการเรียนการสอนหรือไม่ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จำเป็นต้องมีศึกษาข้อมูลจากผู้เกี่ยวข้องหลายๆ ฝ่าย ให้ความคิดเห็นในประเด็นต่างๆ ที่สำคัญโดยเฉพาะในด้านความเหมาะสมของหลักสูตรทั้งในด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ผลลัพธ์การเรียนรู้ โครงสร้างของหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และผลลัพธ์การเรียนรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการปรับหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา” อันจะนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องดังกล่าวมาเป็นข้อมูลสำคัญในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยาต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบัณฑิตและอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2556 คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตเกี่ยวกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของบัณฑิตหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2556 คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร

ศึกษาจากประชากรที่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน 2 กลุ่ม ได้แก่

13.1 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต ประกอบด้วย

- 1) บัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2562
- 2) อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2562

13.2 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต คือ ผู้ใช้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2562

ขอบเขตด้านระยะเวลา

การศึกษาค้นคว้าวิจัยเรื่องนี้ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาในการจัดเก็บข้อมูลและรวบรวมข้อมูลต่างๆ ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงเสร็จสิ้นการทำวิจัย จำนวน 3 เดือน ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2563 ถึงเดือนมกราคม 2564

1.4 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

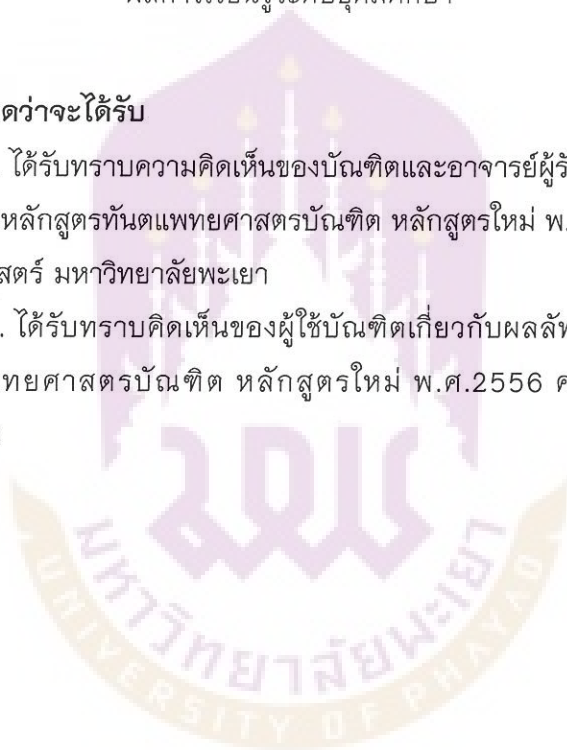
- หลักสูตร หมายถึง หลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2556 มหาวิทยาลัยพะเยา
- การปรับหลักสูตร หมายถึง การพัฒนาหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2556 โดยวิธีการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตร
- ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมายถึง กลุ่มบุคคลที่อาจได้รับผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ซึ่งในการทำวิจัยในครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน ได้แก่ บัณฑิต และผู้รับผิดชอบรายวิชาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิตและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก ได้แก่ ผู้ใช้บัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2562
- บัณฑิต หมายถึง บัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2556 ประจำปีการศึกษา 2562
- ผู้รับผิดชอบรายวิชา หมายถึง อาจารย์ผู้สอนหรือผู้ประสานงานการจัดการเรียนการสอนรายวิชาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2556 คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2562
- ผู้ใช้บัณฑิต หมายถึง บุคคลหรือหน่วยงานที่บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2556 เข้าไปปฏิบัติงานประจำปีการศึกษา 2562

ความเหมาะสมของหลักสูตร หมายถึง การศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง โครงสร้างหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนและเนื้อหาสาระของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2556 คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

ผลลัพธ์การเรียนรู้ หมายถึง สิ่งที่เกิดกับบัณฑิตเมื่อผ่านกระบวนการเรียนการสอนตลอดหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2556 คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ตามเกณฑ์มาตรฐานผลการเรียนรู้ระดับอุดมศึกษา

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้รับทราบความคิดเห็นของบัณฑิตและอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2556 คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา
2. ได้รับทราบความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตเกี่ยวกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของบัณฑิตหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2556 คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ต่อการปรับหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องไว้เป็นแนวทางในการศึกษา โดยเรียงสาระสำคัญดังนี้ คือ

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
 - 1.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร
 - 1.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
2. เกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้
3. หลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

1.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร

สจิวรอน ทรรพวสุ (2548 : 108) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การทำให้หลักสูตรดีขึ้นโดยการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการหรือการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม สังคม เศรษฐกิจของแต่ละแห่งโดยมีจุดมุ่งหมาย แนวทาง วิธีการและเนื้อหาสาระเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ทักษะและพฤติกรรมตามที่กำหนดในจุดมุ่งหมายของการศึกษา

Taba Hilda (1962:82) ได้กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงหลักสูตรเดิมให้ได้ผลดียิ่งขึ้นทั้งในด้านการวางจุดมุ่งหมายการจัดเนื้อหาวิชาการเรียนการสอน การวัดผลและการประเมินผลอื่นๆ เพื่อให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายอันใหม่ที่วางไว้ จากความหมายดังกล่าว การพัฒนาหลักสูตรเป็นการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตรที่ใช้ อยู่เดิมทั้งองค์ประกอบเริ่มต้นที่การปรับเปลี่ยนจุดประสงค์ เนื้อหากิจกรรมการเรียนการสอน รวมถึงการวัดประเมินผลเพื่อให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาวะการเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมืองและการปกครองภายในท้องถิ่นภายในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงการให้การอบรมครูผู้ใช้หลักสูตรให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการพัฒนาหลักสูตรและการสอน รวมทั้งการบริหารและบริการหลักสูตร

Good Carter V. (1973 : 157) ได้ให้ความเห็นว่า การพัฒนาหลักสูตรเกิดขึ้นได้ 2 ลักษณะคือ 1) การปรับปรุงหลักสูตรเป็นวิธีการพัฒนาหลักสูตรอย่างหนึ่งเพื่อให้เหมาะสมกับโรงเรียนหรือระบบโรงเรียน จุดหมายของการสอน วัตถุประสงค์วิธีสอนรวมทั้งการประเมินผล และ 2) การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรหมายถึง การแก้ไขหลักสูตรให้แตกต่าง ไปจากเดิมเป็นการสร้างโอกาสทางการเรียนขึ้นไป

Saylor and Alexander (1974 : 86) ได้กล่าวถึงความหมายของการพัฒนาหลักสูตรว่าหมายถึง การจัดทำหลักสูตรเดิมที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้นหรือเป็นการจัดทำหลักสูตรใหม่ โดยไม่มีหลักสูตรอยู่ก่อนการพัฒนาหลักสูตรอาจหมายถึงการสร้างเอกสารอื่น ๆ สำหรับนักเรียนด้วย

รูปแบบการพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตรมีขั้นตอนที่สำคัญหลายขั้นตอน นักพัฒนาหลักสูตรหลายท่านได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาหลักสูตร (models of curriculum development) ไว้หลายรูปแบบซึ่งมีความคล้ายคลึงและแตกต่างกัน เช่น

1. รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของ Ralph Tyler Ornstein and Hunkins (1993 : 267) ได้กล่าวถึงรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของ Ralph Tyler เป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวางในวงการพัฒนาหลักสูตร แนวคิดในการวางกรอบโครงสร้างหลักสูตรของ Tyler โดยใช้วิธีการที่เรียกว่าเทคนิควิธีการทางวิทยาศาสตร์ (technical – scientific models) โดยในปีค.ศ. 1949 Tyler ได้เขียนหนังสือเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอนชื่อว่า Basic Principles of Curriculum and Instruction หลักการพัฒนาหลักสูตรของ Tyler เริ่มด้วยการหาคำตอบจากคำถามพื้นฐาน 4 ประการคือ คำถามที่ 1 จุดมุ่งหมายทางการศึกษาของโรงเรียนคืออะไร คำถามที่ 2 ประสพการณ์ทางการศึกษาที่ควรจัดเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางการศึกษาคืออะไร คำถามที่ 3 จะจัดประสพการณ์ทางการศึกษาเหล่านั้นให้มีประสิทธิภาพได้อย่างไร คำถามที่ 4 จะรู้ได้อย่างไรว่าบรรลุวัตถุประสงค์ คำตอบของคำถาม 4 ข้อนี้แสดงถึงกระบวนการพัฒนาหลักสูตร 4 ขั้นตอน คือ 1.1 การกำหนดวัตถุประสงค์ (identify general objectives) เป็นการคัดเลือกวัตถุประสงค์ของหลักสูตรโดยอาศัยแหล่งข้อมูล 3 ทางคือ ข้อมูลทางด้านเนื้อหาวิชา ข้อมูลด้านผู้เรียนและข้อมูลทางสังคมโดยเรียกว่าวัตถุประสงค์ชั่วคราว (tentative general objectives) เมื่อเลือกวัตถุประสงค์ได้แล้วต้องนำมาถ่วงน้ำหนักโดยใช้เกณฑ์การพิจารณา 2 ด้าน คือ พิจารณาจากปรัชญาการศึกษาของโรงเรียน ปรัชญาทางสังคมและจิตวิทยาการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ที่ผ่านการถ่วงน้ำหนักแล้วจะเป็นลักษณะวัตถุประสงค์ที่เจาะจงมากขึ้นซึ่ง Tyler เรียกว่า จุดประสงค์การเรียนรู้ (instructional objectives) 1.2 การเลือกประสพการณ์การเรียนรู้ (selection of educational

experiences) โดยคัดเลือกให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หลักการเรียนรู้และพัฒนาการของผู้เรียน

1.3 การจัดเรียงลำดับประสบการณ์ การเรียนรู้ (organization of learning experiences) เป็นการนำประสบการณ์การเรียนรู้อย่างเป็นระบบเรียงตามลำดับขั้นตอนต้องมีเนื้อหาครบทุกด้านทั้งด้านความคิด หลักการ ค่านิยม และทักษะ ต้องมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียนและธรรมชาติของเนื้อหาที่มีความแตกต่างกัน

1.4 การประเมินผลประสบการณ์การเรียนรู้ (evaluation of learning experiences) เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการพัฒนาหลักสูตรเนื่องจากเป็นขั้นตอนที่ตรวจสอบว่าประสบการณ์การเรียนรู้ที่จัดสำหรับผู้เรียนนั้นบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงใด

2. รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของ Hilda Taba

Hilda Taba มีแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรที่เรียกว่าวิธีการจากล่างขึ้นสู่บน (grass –roots approach) เป็นการพัฒนาหลักสูตรจากระดับปฏิบัติการแล้วเสนอขึ้นไปสู่ระดับผู้บริหาร Taba กล่าวว่า ครูเป็นผู้นำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติจึงควรเป็นผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรของ Taba มี 8 ขั้นตอน ดังนี้

2.1 วินิจฉัยความต้องการ (diagnosis of need) ผู้สร้างหลักสูตรต้องสำรวจความต้องการจำเป็นของผู้เรียนและสังคม

2.2 การกำหนดวัตถุประสงค์การศึกษา (formulation of objectives) เมื่อได้ความต้องการและความจำเป็นของผู้เรียนแล้วนำมากำหนดวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกัน

2.3 การคัดเลือกเนื้อหาสาระ (selection of content) การคัดเลือกเนื้อหาสาระที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ มีความถูกต้อง เทียบตรง และมีความน่าเชื่อถือ

2.4 การจัดเรียงลำดับเนื้อหา (organization of content) การจัดเนื้อหาในหลักสูตรให้สอดคล้องกับลำดับการเรียนรู้ ภูมิภาวะ ความสามารถในการเรียนรู้และความต้องการของผู้เรียน

2.5 การคัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ (selection of learning experiences) เมื่อคัดเลือกเนื้อหาแล้ว นักพัฒนาหลักสูตรจะต้องสรรหาวิธีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับเนื้อหาและผู้เรียน

2.6 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ (organization of learning activities) เป็นการจัดเรียงลำดับประสบการณ์การเรียนรู้ จัดลำดับกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับลักษณะของผู้เรียน

2.7 การประเมินผลและวิธีการประเมินผล (evaluation and means of evaluation) นักพัฒนาหลักสูตรและครูจะเป็นผู้เลือกที่จะประเมินหลักสูตรว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ ทั้งครูและผู้เรียนควรจะร่วมกันกำหนดวิธีการประเมินผล

2.8 การตรวจสอบความเหมาะสมของหลักสูตร (checking for balance and sequence) เป็นการตรวจสอบว่ากรอบโครงสร้างหลักสูตรมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกันระหว่างจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลหรือไม่

3. รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของ Hunkins

รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของ Hunkins ใช้แนวคิดการพัฒนาหลักสูตรคล้ายของไทเลอร์ที่เรียกว่า เทคนิควิธีการทางวิทยาศาสตร์ (technical – scientific models) โดยมีขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร 7 ขั้นตอน ดังนี้ 3.1 การกำหนดกรอบแนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตร (curriculum conceptualization and legitimization) 3.2 การวินิจฉัยหลักสูตร (curriculum diagnosis) เพื่อคัดเลือกวัตถุประสงค์ของหลักสูตร 3.3 การคัดเลือกเนื้อหา (content selection) เป็นการคัดเลือกข้อเท็จจริง ความคิดรวบยอดหลักการทฤษฎีและเกณฑ์รวมทั้งกระบวนการทางปัญญา 3.4 การคัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ (experience selection) เป็นการคัดเลือกวิธีการสอนกิจกรรมการเรียนการสอนตลอดจนสื่อการเรียนการสอนประเภทต่าง ๆ 3.5 การนำหลักสูตรไปใช้ (implementation) ในขั้นนี้รวมถึงตั้งแต่การทดลองใช้หลักสูตร การจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร การประชาสัมพันธ์ และการอบรมการใช้หลักสูตรให้แก่โรงเรียน 3.6 การประเมินผล (evaluation) เป็นการตรวจสอบประสิทธิภาพของหลักสูตร 3.7 การดูแลหลักสูตร (maintenance) เป็นการกำกับดูแลอำนวยความสะดวกทั้งในด้านการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร การจัดสรรด้านงบประมาณการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรให้แก่ชุมชน

4. รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของ Beauchamp

Beauchamp ได้เสนอแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรในเชิงระบบมีองค์ประกอบ 3 ส่วน ดังนี้ 4.1 ปัจจัยนำเข้า (input) ได้แก่ พื้นฐานการศึกษาสภาพชุมชนประสบการณ์เกี่ยวกับหลักสูตร เนื้อหาในสาขาต่างๆและค่านิยมพื้นฐานทางสังคม 4.2 กระบวนการ (process) ได้แก่ การเลือกบุคลากร วิธีดำเนินการเพื่อกำหนดเป้าหมายหลักสูตร การออกแบบหลักสูตร การนำไปใช้และการประเมินผลหลักสูตร 4.3 ผลผลิต (output) ได้แก่ หลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนในสังคมนั้นๆ

5. รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของ Mauritz Johnson

Mauritz Johnson ได้เสนอขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้ 5.1 การกำหนดเป้าหมายของหลักสูตร (goal setting) 5.2 การพัฒนาหลักสูตร (curriculum development) 5.3 การวางแผนการเรียนการสอน (instructional planning) 5.4 การจัดการเรียนการสอน (instruction) 5.5 การประเมินผล (evaluation)

6. รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของ Oliva

Oliva ได้เสนอแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรไว้ 17 ขั้นตอน ดังนี้ 6.1 การกำหนดความต้องการของผู้เรียน 6.2 การกำหนดความต้องการของสังคม 6.3 การกำหนดปรัชญาและเป้าหมายของหลักสูตร 6.4 การกำหนดความต้องการของนักเรียน

กลุ่มเป้าหมาย 6.5 การกำหนดความต้องการของชุมชนเป้าหมาย 6.6 การกำหนดความต้องการของเนื้อหาวิชา 6.7 การกำหนดเป้าหมายของหลักสูตร 6.8 การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร 6.9 การจัดการและการนำหลักสูตรไปใช้ 6.10 การกำหนดเป้าหมายของการสอน 6.11 การกำหนดจุดประสงค์ของการสอน 6.12 การคัดเลือกวิธีการสอน 6.13 การเลือกวิธีการประเมินผล 6.14 การนำวิธีสอนไปปฏิบัติ 6.15 การเลือกการประเมินผลครั้งสุดท้าย 6.16 การประเมินผลการเรียนรู้การสอน 6.17 การประเมินผลหลักสูตร

7. รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของสงัด อุทรานันท์

สงัด อุทรานันท์ (2532 : 38 – 43) ได้จัดลำดับขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตรไว้ดังนี้ คือ 7.1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเพื่อการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตรไม่จำเป็นเป็นการร่างหลักสูตรขึ้นมาใหม่หรือการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้นจำเป็นต้องคำนึงถึงข้อมูลพื้นฐาน คือข้อมูลทางด้านประวัติศาสตร์และปรัชญาการศึกษา ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนและทฤษฎีการเรียนรู้ ข้อมูลทางสังคมและวัฒนธรรม 7.2 การกำหนดความมุ่งหมายของหลักสูตรเพื่อเป็นการมุ่งแก้ปัญหาและสนองความต้องการที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล 7.3 การคัดเลือกและจัดเนื้อหาสาระและประสบการณ์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระที่จะนำมาสอนเป็นเสมือนสื่อกลางที่จะพาผู้เรียนไปสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ 7.4 การกำหนดมาตรฐานการวัดและประเมินผลเป็นการกำหนดมาตรฐานการให้ทราบว่าควรจะได้ผลและประเมินผลอะไรบ้างจึงจะสอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตรโดยแบ่งออกเป็น 3 ระยะคือ การทดลองใช้หลักสูตร การประเมินผลหลักสูตรหลังจากได้ร่างเสร็จแล้วการปรับปรุงหลักสูตรก่อนที่จะนำไปใช้ 7.5 การนำหลักสูตรไปใช้เป็นขั้นตอนของการนำเอาหลักสูตรไปสู่ภาคปฏิบัติหรือไปสู่การเรียนการสอนในสถานศึกษา 7.6 การประเมินผลการใช้หลักสูตรเป็นการประเมินสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตรเพื่อให้ทราบว่าผลผลิตที่ได้จากหลักสูตรนั้นเป็นไปตามเจตนารมณ์หรือจุดมุ่งหมายของสังคมและผู้เรียนเพียงใด 7.7 การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรกระบวนการในการแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งจะเริ่มปรับปรุงแก้ไขในขั้นตอนใดของกระบวนการพัฒนาหลักสูตรก็ได้ แต่เมื่อเริ่มในขั้นตอนใดก็ต้องดำเนินการในขั้นตอนต่อไปจนครบทุกกระบวนการรูปแบบการพัฒนาหลักสูตร

8. รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของวิชัย วงษ์ใหญ่

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2554) ได้กล่าวถึงการพัฒนาหลักสูตรเชิงระบบ มีขั้นตอนดังนี้ 8.1 การศึกษาสภาพปัญหาความต้องการของสังคมอย่างกว้างขวางเพื่อนำมากำหนดเป็นจุดหมายของการศึกษา 8.2 ศึกษาวิเคราะห์ถึงความต้องการของผู้เรียนที่มีแนวโน้มมุ่งไปสู่อนาคต 8.3 อภิปรายกับนักปรัชญา นักจิตวิทยา นักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญสาขาต่างๆ

เพื่อปรับปรุงจุดมุ่งหมายของการศึกษาให้แน่นอนและชัดเจน 8.4 ตั้งคณะกรรมการเพื่อกำหนดจุดมุ่งหมาย หลักการ โครงสร้างของหลักสูตรและเนื้อหาสาระ 8.5 ศึกษาวิเคราะห์ถึงความสามารถขั้นต้นของผู้เรียนแต่ละระดับ 8.6 อภิปรายกับนักวิชาการ นักจิตวิทยา นักการศึกษาและการเรียงลำดับขั้นตอนของเนื้อหาสาระและรายละเอียดประจำวิชา 8.7 วิเคราะห์เนื้อหาสาระวิชาเกี่ยวกับโครงสร้าง เนื้อหาสาระและการเรียงลำดับขั้นตอนของเนื้อหาสาระเพื่อนำมาจัดประสบการณ์เรียนแต่ละระดับ 8.8 อภิปรายกับนักวิชาการตามสาขาต่าง ๆ เพื่อปรับปรุงเนื้อหาสาระและการจัดประสบการณ์เรียนรู้ 8.9 แบ่งเนื้อหาสาระออกเป็นหน่วยการเรียนเพื่อสะดวกในการพัฒนาสื่อการเรียนแต่ละหน่วยได้ง่ายและมีความชัดเจนมากขึ้นในแต่ละวิชา 8.10 อภิปรายกับนักวิชาการตามสาขาต่างๆ ของวิชาและครูผู้มีความประสงค์เพื่อปรับปรุงการจัดประสบการณ์เรียนและกิจกรรมให้เหมาะสม 8.11 กำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนเฉพาะอย่างเพื่อจะได้พัฒนาสื่อการเรียนและกิจกรรมการเรียนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดขึ้นมา 8.12 พัฒนาสื่อการเรียนเพื่อเปิดโอกาสทางเลือกหลาย ๆ ทางให้กับผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความต้องการและความสนใจ 8.13 พัฒนาสื่อการเรียนเพื่อความเหมาะสมและความแตกต่างของผู้เรียน 8.14 ทดลองใช้เพื่อตรวจสอบคุณภาพของสื่อการเรียนว่ามีความเหมาะสมสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมากน้อยเพียงไร 8.15 ใช้ข้อมูลที่ได้ทดลองมาเพื่อปรับปรุงสื่อการเรียนให้เหมาะสม 8.16 การประเมินผลเพื่อการตรวจลำดับขั้นของการพัฒนาหลักสูตร

การประเมินผลหลักสูตร

รุจิร ภู่อาระ (2545 : 143) ให้ความหมายของการประเมินหลักสูตรไว้ 5 ประการ ดังนี้ 1. การวัดผลการปฏิบัติของผู้เรียนตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในเชิงปริมาณ 2. การเปรียบเทียบพฤติกรรม การปฏิบัติของผู้เรียนกับมาตรฐาน 3. การอธิบายและการตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตร 4. การอธิบายการตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการเลือกการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจเรื่องหลักสูตร 5. การใช้ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพในการตัดสินใจเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ของหลักสูตรต่อผู้เรียนว่ามีมากน้อยเพียงใด หลักสูตรสามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้จริงหรือไม่ซึ่งข้อมูลการประเมินหลักสูตรจะไปสู่การตัดสินใจที่จะปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรให้มีคุณภาพสูงขึ้น

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2554 : 192) ให้ความหมายของการประเมินหลักสูตรไว้ว่าการประเมินหลักสูตรเป็นการพิจารณาเกี่ยวกับคุณค่าของหลักสูตรโดยใช้ผลจากการวัดในแง่มุมต่างๆของสิ่งที่ประเมินเพื่อนำมาพิจารณาร่วมกันและสรุปว่าจะให้คุณค่าของหลักสูตร

ที่พัฒนาขึ้นมาว่าอย่างไรมีคุณภาพดีหรือไม่เพียงใดหรือได้ผลตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดหรือไม่มีส่วนใดที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข

สุจริต เพียรช อบ (2557 : 64) ได้ให้ความหมายไว้ว่าการประเมินหลักสูตรไว้ว่าเป็นกระบวนการที่สำคัญเพราะเป็นการหาคำตอบหลักสูตรผลสัมฤทธิ์ผลตามที่ได้ตั้งจุดมุ่งหมายไว้หรือไม่มากนักย่อยเพียงใดอะไรเป็นสาเหตุผู้ประเมินเป็นหลักสูตรจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ดีทั้งทางด้านหลักสูตรและการประเมินซึ่งจะต้องเน้นการประเมินทั้งโปรแกรมการศึกษามีใช้เพียงผลการเรียนปีสุดท้ายเท่านั้นแต่ควรประเมินผลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนด้วย

Good (1973: 209) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การประเมินหลักสูตรคือ การประเมินผลของกิจกรรมการเรียนภายในขอบข่ายของการสอนที่เน้นเฉพาะจุดประสงค์ของการตัดสินใจในความถูกต้องของจุดมุ่งหมายความสัมพันธ์และความต่อเนื่องของเนื้อหา และผลสัมฤทธิ์ของวัตถุประสงค์เฉพาะซึ่งนำไปสู่การตัดสินใจในการวางแผนการจัดโครงการต่อเนื่องและการหมุนเวียนของกิจกรรมโครงการต่างๆ ที่จะจัดให้มีขึ้น

Brady (1992: 236) ได้กล่าวถึงความหมายของการประเมินหลักสูตรไว้ 5 ประการ ดังนี้ 1. การวัดอัตราการปฏิบัติของนักเรียนตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้ 2. การเปรียบเทียบพฤติกรรมของนักเรียนตามมาตรฐาน 3. การอธิบายและการตัดสินใจหลักสูตร 4. การระบุสาระส่วนที่จะนำไปสู่การตัดสินใจการเลือกแนวทางเกี่ยวกับหลักสูตรและการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสาระที่ผ่านการตัดสินใจแล้วเหล่านั้น 5. การใช้ความรู้ทางวิชาชีพเพื่อตัดสินกระบวนการต่อเนื่องที่เกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้

จากความหมายของการประเมินหลักสูตร ดังกล่าวสรุปได้ว่า การประเมินหลักสูตรเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการวัดและตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตรตั้งแต่กระบวนการร่างหลักสูตรไปสู่กระบวนการนำหลักสูตรไปใช้เพื่อการพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับองค์ประกอบต่างๆ ในระบบหลักสูตรว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร มีความสอดคล้องระหว่างมาตรฐานความมุ่งหวังและการปฏิบัติจริงเพียงใดหลักสูตรนั้นมีประสิทธิภาพเพียงใด มีผลกระทบอย่างไรเพื่อจะนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ปรับปรุงหลักสูตรนั้นให้ดีขึ้น

จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตรในมุมมองของนักการศึกษาที่ได้กล่าวไว้ ดังนี้

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539 : 193-195) กล่าวว่าโดยทั่วไปการประเมินหลักสูตรเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายสำคัญมีความคล้ายคลึงกัน ดังนี้ 1. เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขสิ่งบกพร่องที่พบในองค์ประกอบต่างๆของหลักสูตร 2. เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขระบบการบริหารหลักสูตร การนิเทศ การกำกับดูแล การจัดกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ 3. เพื่อช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหารว่าควรใช้หลักสูตรต่อไปอีกหรือควรยกเลิกการใช้หลักสูตรเพียงบางส่วน

หรือยกเลิกทั้งหมด 4. เพื่อต้องการทราบคุณภาพของผู้เรียนซึ่งเป็นผลผลิตของหลักสูตรว่ามีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามความมุ่งหวังของหลักสูตรหลังจากผ่านกระบวนการทางการศึกษามาแล้วหรือไม่อย่างไร

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2554 : 217) กล่าวว่า จุดหมายของการประเมินหลักสูตรมีอยู่ 2 ประการ คือ 1. การประเมินเพื่อการปรับปรุงหลักสูตร คือ การประเมินในระหว่างการปฏิบัติงานพัฒนาหลักสูตรมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ผลการประเมินนั้นให้เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรโดยมีการวัดผลเป็นระยะๆ ในระหว่างการทดลองใช้หลักสูตรแล้วนำผลจากการวัดมาประเมินว่าแต่ละขั้นตอนของหลักสูตรมีความเหมาะสมและสามารถปฏิบัติได้ดีเพียงใดมีปัญหาและอุปสรรคอะไรบ้างซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่นักพัฒนาหลักสูตรในการที่จะปรับปรุงส่วนประกอบทุกส่วนของหลักสูตรได้ถูกต้องก่อนที่จะนำไปใช้จริงต่อไป 2. การประเมินเพื่อสรุปคุณค่าของการพัฒนาหลักสูตรมีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด หลักสูตรได้สนองความต้องการของผู้เรียนของสังคมเพียงใดควรจะใช้ได้ต่อไปหรือควรยกเลิกทั้งหมดหรืออาจจะยกเลิกเพียงบางส่วนและปรับแก้ในส่วนใด

Taba (1962 : 310) ได้กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรกระทำขึ้นเพื่อการศึกษากระบวนการต่างๆ ที่กำหนดไว้ว่ามีการเปลี่ยนแปลงใดบ้างที่สอดคล้องหรือขัดแย้งกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาการประเมินดังกล่าวจะครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมดของหลักสูตรและกระบวนการต่างๆที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้แก่ จุดประสงค์ ขอบเขตของเนื้อหาสาระ คุณภาพของผู้บริหารและผู้ใช้หลักสูตร สมรรถภาพของผู้เรียน ความสัมพันธ์ของวิชา การใช้สื่อและวัสดุการสอน ฯลฯ

ช่วงเวลาในการประเมินหลักสูตร

ชาติชาย ม่วงปฐม (2557 : 164) ได้กล่าวว่า เนื่องจากในกระบวนการพัฒนาหลักสูตรทั้งในด้านการสร้างหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้เป็นการดำเนินงานที่กำหนดช่วงเวลาไว้แตกต่างกันส่งผลให้ระยะเวลาของการประเมินหลักสูตรต้องดำเนินการเป็นระยะเช่นกัน ทั้งนี้เพราะว่าข้อบกพร่องข้อผิดพลาดรวมทั้งสิ่งที่ต้องการปรับปรุงแก้ไขมีสาเหตุปัจจัยหลายด้านและเกิดขึ้นในระยะเวลาที่ต่างกันด้วยโดยทั่วไปจะกำหนดช่วงเวลาของการประเมินไว้เป็น 3 ระยะ ดังนี้ 1. การประเมินหลักสูตรก่อนนำไปใช้การประเมินหลักสูตรก่อนนำไปใช้ในสถานการณ์จริงมีความสำคัญเพื่อให้มีความมั่นใจในคุณภาพของหลักสูตรนั้นๆ ก่อนจึงจำเป็นต้องมีการตรวจสอบซึ่งเป็นลักษณะของการวิเคราะห์โครงการ(Project Analysis) ของการพัฒนาหลักสูตรทั้งหมดดำเนินการได้ใน 2 ช่วงเวลา ดังนี้ ประเมินหลักสูตรเมื่อพัฒนาหลักสูตรฉบับร่างเสร็จแล้ว การประเมินหลักสูตรในช่วงเวลานี้ อาจดำเนินการ

โดยคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรภายใต้ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางด้านพัฒนาหลักสูตร ด้านเนื้อหาวิชาและด้านการวัดผลหรืออาจจะให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตรเป็นผู้ดำเนินการประเมินหลักสูตรโดยตรงเป็นผู้ประเมินก็ได้สำหรับสาระที่ประเมินได้แก่องค์ประกอบของหลักสูตรทุกองค์ประกอบ การประเมินหลักสูตรในช่วงเวลาการทดลองใช้หลักสูตร การประเมินหลักสูตรในช่วงเวลานี้เป็นการประเมินโดยคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรเพื่อค้นหาข้อบกพร่องของหลักสูตรที่นำไปทดลองใช้และนำไปปรับปรุงแก้ไขให้มีประสิทธิภาพต่อไป การประเมินหลักสูตรระหว่างดำเนินการใช้หลักสูตรระหว่างดำเนินการใช้หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นควรมีการประเมินกระบวนการใช้หลักสูตร (Formative Evaluation) ทั้งในด้านการบริหารจัดการหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนและการนิเทศการศึกษาหรือตรวจสอบว่าหลักสูตรนั้นๆ สามารถนำไปใช้ได้ดีเพียงใดหรือมีข้อบกพร่องที่จะต้องแก้ไขให้เหมาะสมต่อไป การประเมินหลักสูตรเมื่อใช้หลักสูตรครบกระบวนการประเมินในระยะนี้ดำเนินการเมื่อดำเนินการใช้หลักสูตรครบกระบวนการแล้ว (Summative Evaluation)

การประเมินผลหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบซึ่งย่อมมีปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินทั้งในแนวกว้างและแนวลึก ทั้งนี้เนื่องจากการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้มีองค์ประกอบต่างๆ หลายส่วนที่นำมาสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบระเบียบการประเมินหลักสูตรจึงมิได้เป็นเพียงการประเมินเฉพาะตัวหลักสูตรที่เป็นเอกสารจัดทำเป็นรูปเล่มเท่านั้นแต่ต้องประเมินบริบททั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร เช่น ผู้เรียนผู้สอนบุคคลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เอกสารหลักสูตร วัสดุ หลักสูตรการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการนิเทศติดตามผล เป็นต้น ซึ่งผลการประเมินบริบทต่างๆ เหล่านี้ จะเป็นตัวบ่งชี้ให้เห็นว่าหลักสูตรที่ใช้อยู่มีคุณภาพและประสิทธิภาพเป็นอย่างไร

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539 : 195-197) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรนั้น สิ่งที่ต้องประเมินสามารถแบ่งได้ ดังนี้ 1. การประเมินเอกสารหลักสูตรเป็นการตรวจสอบคุณภาพขององค์ประกอบต่างๆ ของหลักสูตร 2. การประเมินการใช้หลักสูตรเป็นการตรวจสอบว่าหลักสูตรสามารถนำไปใช้ได้ดีกับสถานการณ์จริงเพียงใด 3. การประเมินสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตรเป็นการตรวจสอบสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน 4. การประเมินระบบหลักสูตร

Saylor & Alexander (1974 : 311) ได้กล่าวถึงขอบเขตของการประเมินผลหลักสูตรไว้ 5 ประการ ดังนี้ 1. การประเมินจุดมุ่งหมายในระดับต่างๆ โดยประเมินจุดมุ่งหมายที่อยู่ในหลักสูตร ได้แก่ จุดมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตร จุดมุ่งหมายเฉพาะวิชา และจุดประสงค์ในการเรียนเพื่อดูว่าจุดมุ่งหมายเหล่านี้เหมาะสมสอดคล้องกับผู้เรียนและสภาพแวดล้อมหรือไม่เพียงไร ภาษาที่ใช้อย่างยากแก่การสื่อสารซึ่งกันและกันหรือไม่ การกำหนดจุดมุ่งหมายไว้สูงเกินไป

และยากแก่การปฏิบัติหรือไม่ 2. การประเมินโครงการการศึกษาของโรงเรียนทั้งระบบการประเมินผลโครงการต่างๆที่จะช่วยให้ทราบว่าการใช้หลักสูตรบรรลุความมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ เช่น การเตรียมความพร้อมของโรงเรียนเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรใหม่การดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียน การจัดเตรียมงบประมาณการฝึกอบรมครู การแนะแนวห้องสมุดโรงฝึกงาน การดำเนินงานโครงการต่างๆได้กระทำไปมากน้อยเพียงใดและโครงการที่ได้กระทำไปมีประสิทธิภาพหรือไม่ 3. การประเมินการเลือกเนื้อหาสาระของวิชาการเลือกและจัดประสบการณ์สื่อการเรียนได้จัดและดำเนินไปเหมาะสมมากน้อยเพียงใดและการจัดประสบการณ์เรียนได้สัดส่วนครบทุกด้านและมีความเหมาะสมหรือไม่ 4. การประเมินการสอนเพื่อจะดูว่าการสอนของครูดำเนินไปโดยยึดถือหลักสูตรหรือไม่ การสอนได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนไปตามความมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนนับเป็นความสามารถในการสอนของครูที่จะบ่งชี้ว่ากระบวนการเรียนการสอนได้ดำเนินไปสู่ความมุ่งหมายของหลักสูตร 5. การประเมินโครงการที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปใช้แม้ว่าการประเมินผลแต่ละโครงการได้วางแผนและขั้นตอนของการประเมินผลไว้เป็นอย่างดีแล้วก็ตามแต่การดำเนินงานอาจมีข้อผิดพลาดได้ซึ่งจะทำให้การประเมินเพื่อสรุปผลของหลักสูตรผิดพลาดไปได้ ฉะนั้น จึงต้องมีการประเมินผลโครงการเพื่อตรวจสอบอีกชั้นหนึ่ง

Beauchamp (1981 : 177) ได้กำหนดขอบเขตการประเมินหลักสูตรไว้ว่าควรประเมิน 4 ด้าน ดังนี้ 1. ประเมินผลการใช้หลักสูตร (Evaluation of Teacher use of the Curriculum) 2. ประเมินผลแบบของหลักสูตร (Evaluation of the Design) 3. ประเมินผลการเรียนของนักเรียน (Evaluation of Pupil Outcomes) 4. ประเมินผลระบบหลักสูตร (Evaluation of Curriculum System)

ประโยชน์ของการประเมินหลักสูตร

ชาติชาย ม่วงปทุม (2557 : 168) ได้กล่าวว่า การประเมินผลหลักสูตรเป็นขั้นตอนสำคัญประการหนึ่งในกระบวนการพัฒนาหลักสูตรทั้งในด้านการแสดงถึงผลของการใช้หลักสูตรนั้นๆ ซึ่งย่อมจะต้องเกี่ยวข้องโดยตรงกับขั้นตอนของการสร้างหรือปรับปรุงหลักสูตรดังกล่าวด้วย นอกจากนี้การประเมินผลหลักสูตรยังเป็นขั้นตอนหลักที่นำเสนอข้อมูล เพื่อการปรับปรุงคุณภาพของหลักสูตรด้วยอีกทางหนึ่ง ซึ่งพอจะประมวลประโยชน์ของการประเมินหลักสูตร ได้ดังนี้ 1. การสร้างและปรับปรุงหลักสูตร การประเมินผลหลักสูตรเป็นการดำเนินการที่ส่งผลให้มีข้อมูลประกอบการพิจารณาสร้างหลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตร ดังนี้ 1.1 ทำให้ทราบถึงคุณค่าในภาพรวมของหลักสูตร 1.2 ทำให้ทราบว่าหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นนั้นมีจุดเด่นจุดที่ต้องปรับปรุงแก้ไขในส่วนใดซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการวางแผนปรับปรุงได้ถูกต้องตรงประเด็น อันจะส่งเสริมให้

หลักสูตรได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น 2. การใช้หลักสูตร การประเมินผลหลักสูตรส่งผลต่อการใช้หลักสูตรทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสาระในหลักสูตรโดยตรงและในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการหลักสูตร ดังนี้ 2.1 การประเมินผลหลักสูตรทำให้ทราบถึงผลการนำสาระของหลักสูตรไปสู่การเรียนการสอน ได้แก่ การจัดทำโครงการสอนแผนการเรียนการสอน การจัดประสบการณ์การเรียนการสอน การดำเนินการด้านสื่อการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลผู้เรียน เป็นต้น 2.2 การประเมินผลหลักสูตรอำนวยความสะดวกต่อการบริหารจัดการ 2.3 ผลการประเมินทำให้ฝ่ายบริหารงานด้านวิชาการมีข้อมูลเพียงพอในการตัดสินใจและให้การสนับสนุนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม 2.4 ผลการประเมินทำให้เกิดมาตรฐานทางการดำเนินงานของสถานศึกษาในด้านการบริหารจัดการหลักสูตร 2.5 การประเมินทำให้เกิดความชัดเจนในการประกันคุณภาพการศึกษา กล่าวคือเป็นการสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ปกครองชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้ทราบผลการดำเนินงานและมีความเข้าใจในความสำเร็จของการศึกษาเพิ่มขึ้น 3. การประเมินผลการประเมินผลหลักสูตรนับเป็นขั้นตอนหนึ่งในการประเมินโครงการพัฒนาหลักสูตรทั้งระบบดังได้กล่าวในตอนต้นแล้วว่าการพัฒนาหลักสูตรจะประกอบด้วยองค์ประกอบหลักๆ สามประการ คือการสร้าง/การปรับปรุงหลักสูตรการใช้หลักสูตรและการประเมินหลักสูตรโดยที่การพัฒนาหลักสูตรนั้นอยู่ภายใต้โครงการพัฒนาหลักสูตรจึงจำเป็นต้องมีการประเมินผลในภาพรวมอีกชั้นหนึ่งซึ่งจะต้องประเมินผลในทุกกลไกตั้งแต่กลไกในการสร้าง/การปรับปรุงกลไกในการใช้หลักสูตรรวมทั้งกลไกในการประเมินผลหลักสูตรด้วยจึงอาจกล่าวได้ว่าการประเมินผลหลักสูตรส่งผลโดยตรงต่อโครงการพัฒนาหลักสูตรดังนี้ 3.1 ทำให้ขั้นตอนในกระบวนการพัฒนาหลักสูตรมีความสมบูรณ์ครบถ้วน 3.2 เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับพิจารณาประเมินกระบวนการสร้างหลักสูตรการใช้หลักสูตรและภาพรวมของโครงการพัฒนาหลักสูตร 3.3 เป็นข้อมูลในการวางแผนการพัฒนาหลักสูตรในอนาคตการประเมินหลักสูตรอาจถือได้ว่าเป็นขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการในการพัฒนาหลักสูตรเป็นขั้นตอนที่จะชี้ให้เราได้ว่าหลักสูตรที่ได้พัฒนาขึ้นมาเป็นรูปเล่มและนำไปใช้แล้วประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด มีข้อดีข้อบกพร่องอะไรบ้างที่ต้องแก้ไขปรับปรุงการประเมินผลเป็นการพิจารณาคุณค่าของหลักสูตรโดยอาศัยวิธีการต่างๆ ในการประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงนำมาวิเคราะห์และสรุปชี้ให้เห็นข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตรในโอกาสต่อไป อย่างไรก็ตามการประเมินหลักสูตรนั้นมีแนวทางในการปฏิบัติดำเนินการตามแนวคิดที่นักการศึกษาเสนอไว้แตกต่างกันตามจุดมุ่งหมายที่เป็นจุดเน้น อาทิ การประเมินเอกสารหลักสูตร การใช้หลักสูตรสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตรและการประเมินระบบหลักสูตร เป็นต้น

1.2 แนวคิดและทฤษฎีของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

นิยามของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมายถึง บุคคล ชุมชน หรือองค์การที่ให้ความสนใจต่อผลการดำเนินการและกิจกรรมขององค์การ แผนงาน ซึ่งผลการดำเนินงานขององค์การ และแผนงานนั้นสามารถส่งผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยตัวอย่างของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ ลูกค้า ผู้ส่งมอบ ผู้ถือหุ้นผู้แทนจำหน่าย ชุมชน หน่วยงานภาครัฐ ตัวแทนผู้บริโภค สื่อสารมวลชน หรือองค์การมูลนิธิที่ไม่แสวงหาผลกำไร (NGOs) เราสามารถแบ่งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็น 3 กลุ่ม ได้ดังนี้ คือ

1. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลัก (key stakeholders) คือ ผู้ซึ่งสามารถมีอิทธิพลที่สำคัญหรือมีความสำคัญต่อความสำเร็จของกิจกรรม เช่น ลูกค้า ผู้ส่งมอบ มีส่วนได้ส่วนเสียสำคัญต่อการผลิตและ/หรือการบริการตลอดจนการปรับปรุง

2. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขั้นพื้นฐาน (primary stakeholders) คือ บุคคลหรือกลุ่มบุคคล ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากกิจกรรมซึ่งอาจจะได้รับผลกระทบทางบวกหรือทางลบได้ โดยทั่วไปจะเป็นองค์การที่เป็นส่วนหนึ่งในห่วงโซ่อุปทาน (supply chain) เช่น ผู้บริโภค (consumer) ตัวแทนทางการค้า (dealer) ผู้ผลิตในขั้นต้น (primary production) จะได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงราคาขาย การปรับเปลี่ยนนโยบายทางการค้าทั้งการจัดซื้อและการขาย เป็นต้น

3. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียชั้นรอง (secondary stakeholders) คือ ทุกหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องจากการดำเนินงานขององค์การซึ่งไม่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อองค์การโดยตรง เช่น กิจกรรมบางประเภทที่เป็นที่เฝ้าติดตามจากหน่วยงานภายนอก เช่น กิจกรรมโรงพยาบาล องค์การสื่อสารมวลชนจะให้ความสนใจต่อคุณภาพการรักษาพยาบาล การบริการตามระบบที่เป็นมาตรฐาน การป้องกันความเสี่ยง เป็นต้น ดังนั้น องค์การต้องมีการชี้แจงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อการรับฟังความคิดเห็นการพิจารณาการสื่อสารการพิจารณาความเสี่ยงและผลกระทบจากกิจกรรมการดำเนินงานขององค์การ การลดผลกระทบทางด้านลบต่อองค์การ การเสริมภาพบวกต่อองค์การ การกำหนดบทบาทหน้าที่ต่อความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์การ ผลจากการรับฟังความคิดเห็นจะนำไปสู่การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและการจัดทำแผนงานในการบริหารจัดการขององค์การทำไมจึงต้องมีการวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียออกแบบมาเพื่อการจัดทำแผนการดำเนินงานและการปรับปรุงเพื่อความสนใจต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกองค์การ ผู้ซึ่งอาจมีผลกระทบหรือได้รับผลกระทบจากแผนงานกิจกรรมขององค์การความเสี่ยงที่ถี่และความขัดแย้งที่มีอันตรายต่อแผนงานโอกาสและความสัมพันธ์ต่อความสำเร็จในการนำแผนงานไปปฏิบัติ กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ช่วย

สนับสนุนต่อความสำเร็จของแผนงาน วิธีการปรับปรุงแผนงาน การลด การจัดผลกระทบ ทางด้านลบ จุดอ่อนของแผนงานและข้อดีของแผนงาน

การวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ คำจำกัดความ ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย คำว่าผู้มีส่วนได้ส่วนเสียนั้นมีผู้ให้คำจำกัดความหลายอย่าง เช่น หมายถึง “กลุ่มหรือบุคคลที่จะสร้างผลกระทบให้องค์กรหรือได้รับผลกระทบจากองค์กร ถ้าหากองค์กรนั้น ดาเนินงานจนบรรลุเป้าหมาย” (Freeman, 1984) หรือ อาจจะหมายถึง “บุคคลหรือกลุ่มคนที่ จะก่อให้เกิดผลทางบวกหรือทางลบต่อองค์กร” (Honalde & Cooper, 1989)

Morgan and Taschereau (1996 อ้างถึงโดย Aligica, 2006) กล่าวว่า ผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียเป็นผู้ที่มี “ส่วนได้หรือส่วนเสีย” ในการเปลี่ยนแปลงเป็นผู้ที่ควบคุมข้อมูลและทรัพยากร รวมทั้งเป็นผู้ที่สามารถสร้างการเปลี่ยนแปลงสำหรับประเด็นที่ตัวเองมีส่วนเกี่ยวข้องได้” (Morgan and Taschereau 1996 อ้างถึงโดย Aligica 2006) นอกจากนั้น ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียยังเป็นผู้มีส่วน สำคัญในกระบวนการตัดสินใจในนโยบายต่างๆ เนื่องจากเป็นผู้ได้รับผลกระทบหรือผลได้โดยตรง จากนโยบายนั้น (Grimble & Wellard, 1997) โดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นสิ่งที่ สำคัญเนื่องจากผู้กำหนดนโยบายจะมีโอกาสพิจารณาว่าเงื่อนไขและความต้องการต่างๆ ของผู้ มีส่วนได้ส่วนเสียคืออะไร ซึ่งจะช่วยให้สามารถกำหนดนโยบายและกฎระเบียบที่เหมาะสมกับผู้ มีส่วนได้ส่วนเสียมากที่สุด ซึ่งผู้วิจัยได้เสนอแนะว่าการศึกษาผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของมหาวิทยาลัย ควรจะมีการสัมภาษณ์ความเห็นจากบุคลากรทุกระดับ เพื่อให้ครอบคลุมความเห็นที่แตกต่างกัน งานของ Slabá (2015) ได้วิเคราะห์ว่าบุคคลกลุ่มใดคือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของมหาวิทยาลัยของรัฐ และเอกชนในประเทศเช็ก ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามออนไลน์ไปยังมหาวิทยาลัย ต่างๆ เพื่อให้ระบุดูความเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของมหาวิทยาลัยคือใครและใครคือกลุ่มที่มีความ สำคัญ ผลการศึกษาพบว่า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มที่สำคัญที่สุดหากกลุ่มแรกคือ นักศึกษาใน อนาคต สื่อ กระทรวงศึกษาธิการและการกีฬา สมาคมศิษย์เก่า นักศึกษาปัจจุบัน องค์การ ปกครองส่วนท้องถิ่นและรัฐบาล ส่วน Kettunen (2014) นั้น ได้พยายามระบุผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ของมหาวิทยาลัยโดยใช้วิธีการจัดกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยโดยผู้ มีส่วนได้ส่วนเสียของมหาวิทยาลัยได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการ นายจ้าง องค์การนักศึกษา สมาคม ศิษย์เก่า ชุมชน แหล่งทุน สถาบันวิจัย สื่อ ที่ปรึกษา มหาวิทยาลัยฝึกหัดครู นอกจากนั้นยังมีงาน ของ El-Morshedy, Mazen, Hassanein, Fahmy & Hassanein (2015) ที่ได้ศึกษาถึงผู้มีส่วนได้ส่วน เสียของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศอียิปต์ โดยศึกษาถึงไปในด้านของการจัดการสารสนเทศ ซึ่งได้แบ่งกลุ่มงานเป็น งานทางด้านบริหาร (ผู้บริหารมหาวิทยาลัย คณบดี) งานทางด้าน การจัดการธุรกิจ (หัวหน้าสาขาวิชา) การบริหารจัดการสารสนเทศ (เจ้าหน้าที่เทคนิค) งานด้านการ

บริหารความเสี่ยง (ฝ่ายกฎหมาย) การบริหารจัดการมหาวิทยาลัย (ผู้บริหาร) พนักงาน (อาจารย์ สายสนับสนุนวิชาการ) การจัดการทรัพยากรมนุษย์ (ฝ่ายจัดการทรัพยากรมนุษย์ในระดับ มหาวิทยาลัยและคณะ) รัฐบาล (ทบวงมหาวิทยาลัย สภามหาวิทยาลัย ฝ่ายสนับสนุนการวิจัย) ลูกค้า (นักศึกษาและพ่อแม่ของนักศึกษา) พันธมิตรทางธุรกิจ (ผู้สนับสนุนทุนวิจัยและการสอน) ซัพพลายเออร์ (โรงเรียนมัธยมและมหาวิทยาลัยอื่นๆ) หน่วยงานควบคุมมาตรฐาน (ผู้ตรวจสอบ และสมาคมมหาวิทยาลัย) คู่แข่ง (สถาบันการศึกษาอื่นที่รองรับนักเรียนที่จบจากชั้นมัธยมศึกษา) สังคมในภาพรวม นอกจากนี้ยังมีงานของ Balbachevsky (n.d.) (unknown) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศบราซิล โดยแบ่งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นสองกลุ่ม คือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในและภายนอก พบว่าผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน ได้แก่ อาจารย์ การเคลื่อนไหวของนักศึกษาและสหภาพนักศึกษา และสหภาพพนักงานมหาวิทยาลัย ส่วนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก ได้แก่ ภาคธุรกิจ เอนจีโอ รัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่น นอกจากงานศึกษาที่พยายามกำหนดว่าผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของสถาบันการศึกษาคือกลุ่มใดแล้ว ยังมีงานที่ศึกษาถึงบทบาทและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของมหาวิทยาลัย ได้แก่ งานของ Labanauskis และGinevičius (2017) ซึ่งระบุว่าผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของมหาวิทยาลัยมีสี่กลุ่มได้แก่ นายจ้าง ผู้บริหารมหาวิทยาลัย ผู้สอนและนักศึกษา โดยได้อธิบายถึงความคาดหวัง ประสพการณ์และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ควรจะได้รับ การปรับปรุง การวิเคราะห์นี้จะนำมาสู่การปรับปรุงสถาบันอุดมศึกษาโดยการใช้ข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรง นอกจากนั้นงานของ Jorge, Hernández, & Cejas (2012) ได้พยายามระบุถึงความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของมหาวิทยาลัย Andalusian ประเทศสเปน โดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลักของมหาวิทยาลัย ได้แก่ ผู้สอนและนักวิจัย พนักงานสายบริหาร นักศึกษา สังคม บริษัทที่เป็นผู้ว่าจ้างงาน ผู้บริหารมหาวิทยาลัยและหน่วยงานประกันคุณภาพการศึกษาโดยบทความนี้สรุปว่า ความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแต่ละกลุ่มนั้น โดยภาพรวมแล้ว เชื่อมโยงกับประเด็นธรรมาภิบาล การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง สิ่งแวดล้อม ตัวอย่างเช่น ควรมีการปรับปรุงเรื่องการสื่อสารระหว่างมหาวิทยาลัยและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การสร้างความโปร่งใสและการให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องของมหาวิทยาลัยมากขึ้น งานศึกษาด้านอื่น เช่น งานของ Bui (2017) ได้ศึกษาว่ามหาวิทยาลัยเอกชนจะมีการกำหนดผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของมหาวิทยาลัยอย่างไร โดยการศึกษาใช้วิธีสัมภาษณ์เชิงลึกและการสังเกต โดยได้สัมภาษณ์ผู้ที่มีอำนาจตัดสินใจในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย ผู้จัดการฝ่ายประชาสัมพันธ์ บริษัทเอกชน ผู้สื่อข่าว และโรงเรียนมัธยม ผลการศึกษาพบว่าความสัมพันธ์ส่วนบุคคลมีผลต่อการกำหนดผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของมหาวิทยาลัยมากกว่าความเข้าใจและการประยุกต์ใช้ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับผู้

มีส่วนได้ส่วนเสียและงานศึกษาโดย Björkquist (2009) ได้ศึกษาว่าการปฏิรูปนโยบายการศึกษา ส่งผลกระทบต่ออิทธิพลของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในสถาบันอุดมศึกษาอย่างไร โดยใช้กรณีศึกษา สองแห่งคือมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยในประเทศนอร์เวย์ Björkquist ได้แบ่งระบบที่เกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder Regimes) เป็นสี่ส่วน ได้แก่ ความเป็นผู้เชี่ยวชาญ (The Expert Regime) สวัสดิการ (The Welfare Regime) การต่อรอง (The Bargaining Regime) ความเป็นผู้ประกอบการ (The Entrepreneurial Regime) โดยในแต่ละช่วงเวลา มหาวิทยาลัยจะให้ความสำคัญกับแต่ละระบบต่างกัน ซึ่งส่งผลต่ออิทธิพลของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่างกัน

2. เกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้

คณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้กำหนดและให้นิยามมาตรฐานผลการเรียนรู้ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualifications Framework for Higher Education, TQF:HEd) ว่าเป็นระบบคุณวุฒิ การศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศ ซึ่งประกอบด้วย ระดับคุณวุฒิ ความเชื่อมโยงต่อเนื่องจากคุณวุฒิระดับหนึ่งไปสู่ระดับที่สูงขึ้น การแบ่งสายวิชา มาตรฐานผลการเรียนรู้ของแต่ละระดับคุณวุฒิ ซึ่งเพิ่มสูงขึ้นตามระดับของคุณวุฒิ ปริมาณการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเวลาที่ต้องใช้ ลักษณะของหลักสูตรในแต่ละระดับคุณวุฒิ การเปิดโอกาสในเทียบโอนผลการเรียนรู้จากประสบการณ์ ซึ่งเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตรวมทั้งระบบและกลไกที่ให้ความมั่นใจในประสิทธิภาพการดำเนินงาน ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสถาบันอุดมศึกษาว่าสามารถผลิตบัณฑิตให้บรรลุคุณภาพตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ โดยหลักการสำคัญของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ คือ 1. เป็นเครื่องมือในการนำแนวนโยบายการพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการวัดการศึกษาตามที่กำหนดใน พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติในส่วนที่เกี่ยวข้อง มาตรฐานการอุดมศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม 2. มุ่งเน้นที่ Learning Outcomes ซึ่งเป็นมาตรฐานขั้นต่ำเชิงคุณภาพเพื่อประกันคุณภาพบัณฑิต 3. มุ่งประมวลกฎเกณฑ์และประกาศต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเรื่องหลักสูตรและการจัดการเรียน การสอนเข้าไว้ด้วยกันและเชื่อมโยงให้เป็นเรื่องเดียวกัน 4. เป็นเครื่องมือการสื่อสารที่มี ประสิทธิภาพในการสร้างความเข้าใจและความมั่นใจในกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น นักศึกษา ผู้ปกครอง ผู้ประกอบการ ชุมชน สังคมและสถาบันอื่น ๆ ทั้งในและต่างประเทศ เกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่คาดว่าจะพึงมี 5. มุ่งให้คุณวุฒิหรือปริญญาของสถาบันใด ๆ ของประเทศไทยเป็นที่ยอมรับและเทียบเคียงกันได้ ในสถาบันอุดมศึกษาที่ดีทั้งในและต่างประเทศ โดยเปิดโอกาสให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดหลักสูตรตลอดจนกระบวนการเรียนการสอนได้

อย่างหลากหลายโดยมั่นใจถึงคุณภาพของบัณฑิตซึ่งจะมีมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่มุ่งหวัง สามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุขและภาคภูมิใจเป็นที่พึงพอใจของนายจ้าง 6. ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

วัตถุประสงค์ของการดำเนินการของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ นอกจากจะให้ เป็นไปตามหลักการสำคัญของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ ตามที่เสนอข้างต้นแล้ว มีวัตถุประสงค์อื่นที่สำคัญอีก ดังนี้ 1. เพื่อเป็นการประกัน คุณภาพขั้นต่ำของบัณฑิตในแต่ละสาขา/สาขาวิชา หรือแต่ละคุณวุฒิ 2. เพื่อให้แต่ละสาขา/ สาขาวิชา มีการกำกับดูแลคุณภาพ การผลิตบัณฑิตกันเองโดยบัณฑิตในสาขาวิชาเดียวกันของ แต่ละสถาบันฯ มีคุณภาพไม่ต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับการศึกษาของสาขา/ สาขาวิชานั้น ๆ 3. เพื่อนำไปสู่การลดขั้นตอน/ระเบียบ (deregulations) ในการดำเนินการให้กับ สถาบันอุดมศึกษาที่มีความเข้มแข็งและความพร้อมในการจัดการศึกษา

โครงสร้างและองค์ประกอบของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

1. ระดับคุณวุฒิ (Levels of Qualifications) จำนวน 6 ระดับ คือ ระดับที่ 1 อนุปริญญา (3 ปี) ระดับที่ 2 ปริญญาตรี ระดับที่ 3 ประกาศนียบัตรบัณฑิต ระดับที่ 4 ปริญญาโท ระดับที่ 5 ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ระดับที่ 6 ปริญญาเอก 2. มาตรฐานผลการเรียนรู้ (Domains of Learning) ของคุณวุฒิของประเทศไทย มีอย่างน้อย 5 ด้าน ดังนี้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and Morals) ด้านความรู้ (Knowledge) ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skills and Responsibility) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical, Communication and Information Technology Skills) ในบางสาขาวิชาอาจกำหนด มาตรฐานการเรียนรู้ให้มีมากกว่า 5 ด้านก็ได้ เช่น บางสาขาวิชาเน้นทักษะของการฝึกฝนให้เกิด ความชำนาญก็จะเพิ่มมาตรฐานผลเรียนรู้ทางด้านทักษะพิสัย (Domain of Psychomotor Skills) หรือบางสาขาวิชาต้องการใช้บัณฑิตของสาขาวิชาที่มีมาตรฐานผลการเรียนรู้มากกว่าหรือพิเศษ กว่าบัณฑิตในสาขาวิชาอื่นก็สามารถกำหนดเพิ่มเติมได้

มาตรฐานผลการเรียนรู้ของแต่ละระดับคุณวุฒิ ประกอบด้วยมาตรฐาน 6 ด้าน ได้แก่

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม สามารถจัดการปัญหาทางด้านจริยธรรมและวิชาชีพ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจทางค่านิยมด้วยวิถีทางที่คำนึงถึงความรู้สึกของผู้อื่นได้ อย่างสอดคล้องกับค่านิยมพื้นฐานและจรรยาบรรณทางวิชาชีพ แสดงออกถึงพฤติกรรมทางด้าน คุณธรรม จริยธรรมในระดับสูงที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งทางค่านิยมและการจัดลำดับ

ความสำคัญ แสดงออกถึงความซื่อสัตย์สุจริตอย่างสม่ำเสมอและบูรณาการได้อย่างสมดุล เหมาะสมระหว่างวัตถุประสงค์ส่วนบุคคลและวัตถุประสงค์ของกลุ่มเป็นอย่างดีที่ติดต่อผู้อื่น มีภาวะผู้นำในการทำงาน ในกลุ่มต่าง ๆ ในครอบครัว และชุมชน

2. ด้านความรู้ มีองค์ความรู้ในสาขา/สาขาวิชาอย่างกว้างขวางและเป็นระบบ รู้หลักและทฤษฎีที่สัมพันธ์กันตระหนักในองค์ความรู้และทฤษฎีในสาขาวิชาการอื่นที่เกี่ยวข้อง สำหรับผู้ที่เรียน ในหลักสูตรวิชาชีพมีความคุ้นเคยกับพัฒนาการล่าสุดระดับแนวหน้าของความรู้ เฉพาะด้านในสาขา/สาขาวิชาที่ศึกษา รวมทั้งตระหนักถึงงานวิจัยในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาและการต่อยอดองค์ความรู้ในหลักสูตรที่เตรียมนักศึกษาเพื่อปฏิบัติงานวิชาชีพ นักศึกษาจะต้องตระหนักในธรรมเนียมปฏิบัติ กฎระเบียบ เทคนิค ข้อบังคับ รวมถึงวิธีการปรับปรุงให้ทันตามกาลเวลาเพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

3. ด้านทักษะทางปัญญา มีความสามารถในการทำวิจัย เข้าใจและสามารถประเมินข้อมูล ค้นหาแนวคิดและหลักฐานใหม่ ๆ จากแหล่งข้อมูลที่กว้างขวางและประยุกต์ข้อสรุปเพื่อแก้ไขปัญหาและข้อโต้แย้งที่แตกต่างกันได้โดยไม่ต้องอาศัยคำแนะนำจากภายนอก สามารถศึกษาปัญหาที่ค่อนข้างซับซ้อนและเสนอแนวทางใหม่ในการแก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์ โดยคำนึงถึงองค์ความรู้ทางทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ประสบการณ์ภาคปฏิบัติและผลกระทบที่ตามมา จากการตัดสินใจ สามารถประยุกต์ทักษะและความเข้าใจอันถ่องแท้เหล่านี้ในเนื้อหาสาระทางวิชาการและ วิชาชีพซึ่งเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสาขา/สาขาวิชาที่เรียนสำหรับหลักสูตรวิชาชีพ นักศึกษา สามารถใช้กระบวนการปฏิบัติงานที่ทำอยู่เป็นประจำได้อย่างเหมาะสมและแยกแยะสถานการณ์ที่ต้องการการแก้ไขปัญหาคด้วยนวัตกรรมใหม่ ๆ พร้อมกับนำเอาความรู้ความเข้าใจในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่เกี่ยวข้องมาประยุกต์ใช้เพื่อสนองตอบต่อสถานการณ์เช่นนั้น

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มีส่วนช่วยและเอื้อต่อการแก้ปัญหาในกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ ไม่ว่าจะในฐานะผู้นำหรือสมาชิกของกลุ่ม สามารถแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในกลุ่มที่มีสถานการณ์ไม่ชัดเจนและต้องการนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการดำเนินการแสดงออกซึ่งความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์ปัญหาที่ต้องการความสนใจและกล่าวถึงปัญหาดังกล่าวได้อย่างเหมาะสมบนพื้นฐานของตนเอง และของกลุ่มมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง รวมทั้งวิชาชีพได้อย่างต่อเนื่อง

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เมื่อศึกษาปัญหาและข้อโต้แย้งแล้วสามารถระบุเทคนิคทางสถิติหรือคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวข้องและประยุกต์ใช้อย่างสร้างสรรค์ในการแปลความหมายและเสนอแนะแนวทางในการแก้ไข สามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูดและการเขียน รู้จักเลือกและใช้รูปแบบของ

การนำเสนอที่เหมาะสมสำหรับปัญหาและกลุ่มผู้ฟังที่แตกต่างกัน ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และเทคนิคการสื่อสารที่เหมาะสมเป็นประจำในการเก็บรวบรวมข้อมูล แปลความหมาย และ สื่อสารข้อมูลข่าวสารและความคิด

6. ทักษะพิสัยทางวิชาชีพ เป็นทักษะของหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนทางด้าน วิชาชีพ โดยส่งเสริมสนับสนุนให้นิสิตได้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถปฏิบัติงานด้านวิชาชีพได้ เป็นอย่างดี โดยเริ่มตั้งแต่กระบวนการรวบรวมข้อมูลโดยการซักประวัติและการตรวจ ประเมิน สภาวะผู้ป่วยทั้งทางการแพทย์และทางทันตกรรม รวมทั้งการบันทึกเวชระเบียนของผู้ป่วยได้อย่าง ถูกต้องเป็นระบบ ตามมาตรฐานวิชาชีพ สามารถวินิจฉัยเบื้องต้นและวินิจฉัยแยกโรคทางทันตกรรม โดยการแปลผลที่ได้จากข้อมูลต่าง ๆ จากการตรวจผู้ป่วย สามารถวางแผนการรักษาทางทันตกรรม โดยใช้หลักสุขภาพ องค์กรวมและการมีส่วนร่วมของผู้ป่วย รวมทั้งทำการปรึกษา ให้ คำปรึกษาและส่งต่อผู้ป่วยไปรับการรักษากับผู้ประกอบวิชาชีพอื่นที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม สามารถจัดการ รักษาทางทันตกรรม พื้นฟูสภาพในช่องปาก รวมทั้งติดตามและประเมิน ผลการรักษาสามารถป้องกัน และจัดการภาวะฉุกเฉิน ภาวะแทรกซ้อนทางทันตกรรม และทาง การแพทย์ รวมถึงสามารถส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปากทั้งระดับบุคคล ครอบครัว และชุมชน โดยใช้หลักสุขภาพองค์กรวม

มหาวิทยาลัยพะเยา ยังมีนโยบายให้นิสิตมหาวิทยาลัยพะเยา ได้มีทักษะในการใช้ ชีวิตอย่างเป็นสุข จึงได้กำหนดให้ทุกหลักสูตรพิจารณาการเพิ่มทักษะทางด้านสุนทรียศิลป์ ทักษะ การส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาบุคลิกภาพ รวมทั้งสนับสนุน และส่งเสริมให้คณะที่จัดการเรียน การสอนทางด้านปฏิบัติการและคลินิกเน้นทักษะพิสัยทางวิชาชีพ ดังนั้น หลักสูตรทันต แพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา จึงได้เพิ่มเติมทักษะอีก 2 ด้าน รวมเป็น 8 ด้าน คือ

7. สุนทรียศิลป์ ส่งเสริมให้นิสิตมีความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะ ดนตรีและ วัฒนธรรม

8. ทักษะการส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาบุคลิกภาพ โดยให้หลักสูตรสอดแทรก การเรียนการสอนที่ส่งเสริมสุนทรีย์ที่ส่งเสริมต่อการดูแลรักษาสุขภาพรวมถึงสามารถพัฒนา บุคลิกภาพได้อย่างเหมาะสม

3. หลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2556

หลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต (Doctor of Dental Surgery) หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2556 ที่เปิดทำการเรียนการสอนตั้งแต่ปีการศึกษา 2557 เป็นมา ปรชญาหลักสูตร คือ ทันตแพทย์เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม มีจรรยาบรรณ มีความรู้และความชำนาญในวิชาชีพ ช่วยเหลือชุมชน สังคม ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี วัตถุประสงค์ของหลักสูตร มี 11 ข้อ คือ 1.เพื่อผลิตทันตแพทยศาสตรบัณฑิตที่สามารถดำรงตนอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม ซื่อสัตย์ สุจริต มีความรับผิดชอบ และประพฤติตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพทันตกรรม 2. เพื่อผลิตทันตแพทยศาสตรบัณฑิตที่คำนึงถึงประโยชน์และสิทธิของผู้ป่วยเป็นสำคัญ โดยปฏิบัติต่อผู้ป่วยอย่างเท่าเทียมกันด้วยความเห็นอกเห็นใจและตระหนักในคุณค่าความเป็นมนุษย์ 3. เพื่อผลิตทันตแพทยศาสตรบัณฑิตที่มีความรอบรู้ในศาสตร์ทางทันตแพทย์และศาสตร์ที่เกี่ยวข้องเพื่อการประยุกต์ใช้ในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ 4. เพื่อผลิตทันตแพทยศาสตรบัณฑิตที่สามารถดำเนินการสร้างเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค และดูแลรักษาผู้ป่วยทางทันตกรรม โดยคำนึงถึงสุขภาพองค์รวมตามมาตรฐานผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมอย่างเหมาะสม รวมทั้งให้คำปรึกษา แนะนำเพื่อนำไปสู่การดูแลที่สอดคล้องกับความต้องการและคาดหวังของผู้ป่วยตามหลักวิชาการ 5. เพื่อผลิตทันตแพทยศาสตรบัณฑิตที่ตระหนักถึงข้อจำกัด และระดับสมรรถนะของตน รวมทั้งพิจารณาส่งต่อผู้ป่วยอย่างเหมาะสม 6. เพื่อผลิตทันตแพทยศาสตรบัณฑิตที่สามารถสื่อสารปฏิสัมพันธ์กับผู้ป่วย ผู้ร่วมงานและบุคคลทั่วไปด้วยความสุภาพและให้เกียรติ รวมทั้งเป็นผู้นำและผู้ตามได้ตามบริบท 7. เพื่อผลิตทันตแพทยศาสตรบัณฑิตที่สามารถสืบค้น ประเมินและวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณ และนำไปประยุกต์ในการดูแลผู้ป่วยอย่างเหมาะสม 8. เพื่อผลิตทันตแพทยศาสตรบัณฑิตที่ตระหนักถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง 9. เพื่อผลิตทันตแพทยศาสตรบัณฑิตที่มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคม และมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาชีพทันตกรรม 10. เพื่อผลิตทันตแพทยศาสตรบัณฑิตที่สามารถให้การรักษา ในรูปแบบของทันตกรรมครบครันได้อย่างมีประสิทธิภาพ 11. เพื่อผลิตทันตแพทยศาสตรบัณฑิตที่ยึดมั่นในการช่วยเหลือครอบครัว ชุมชน สังคม เพื่อให้ประชาชนในชุมชนมีสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถดำรงตนอยู่ในชุมชน และสังคมได้อย่างเหมาะสม โดยคุณะทันตแพทยศาสตร์คาดหวังผลของการเรียนรู้ไว้ 2 ด้านหลักๆ คือ Generic ELOs แบ่งเป็น 4 ข้อย่อย คือ 1. เข้าใจบริบทชุมชน เข้าถึง และแสดงออกถึงพันธภาพที่ดีต่อชุมชน (Knowledge) 2. แสดงออกถึงการเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม และมีจรรยาบรรณทางวิชาชีพทันตแพทย์ (Ability) 3. มีทักษะในการวิเคราะห์และเชื่อมโยงความรู้จากหลายสาขาวิชา 4. สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารและค้นคว้าองค์ความรู้ และประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ และ

Specific ELOs แบ่งเป็น 5 ข้อย่อย คือ 1. มีความรู้ด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐานเพื่อเตรียมความพร้อมในการศึกษาวิชาชีพเฉพาะได้อย่างเหมาะสม (Knowledge) 2. มีความรู้และทักษะในวิชาชีพทันตกรรมและทันตกรรมชุมชนเพื่อเตรียมความพร้อมในการรักษาตามวิทยาการคลินิกทันตกรรมได้ตามมาตรฐานวิชาชีพ (Knowledge/Skill) 3. ประยุกต์ใช้องค์ความรู้ในการรักษาผู้ป่วยทางทันตกรรมได้อย่างเหมาะสมและปลอดภัย (Knowledge) 4. สามารถส่งเสริม ป้องกัน รักษา และฟื้นฟู ผู้ป่วยทางทันตกรรมได้อย่างเหมาะสม 5. มีทักษะวิชาชีพที่สามารถรักษาผู้ป่วยทางทันตกรรมได้ตามมาตรฐานวิชาชีพ (Skill) รวมถึงคาดหวังให้นิสิตที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว มีอัตลักษณ์ทาง 1. ด้านบุคลิกภาพ 2. ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ และ 3. ด้านภาวะผู้นำ ภายใต้แผนการศึกษาที่กำหนดให้นิสิตได้ทำการศึกษาเป็นระยะเวลา 6 ปี จัดการเรียนการสอนแบบทวิภาคปีการศึกษาละ 2 ภาคการศึกษาในชั้นปีที่ 1-3 และแบบตลอดปีการศึกษาในชั้นปีที่ 4-6 ดังนี้ ชั้นปีที่ 1 ภาคต้น ศึกษาในกลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน 14 หน่วยกิต กลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพ จำนวน 6 หน่วยกิต กลุ่มวิชาชีพ 2 หน่วยกิต ภาคปลาย ศึกษาในกลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน 13 หน่วยกิต กลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพ จำนวน 7 หน่วยกิต กลุ่มวิชาชีพ 2 หน่วยกิต ชั้นปีที่ 2 ภาคต้น ศึกษาในวิชาในกลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน 3 หน่วยกิต กลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพ จำนวน 17 หน่วยกิต กลุ่มวิชาชีพ 1 หน่วยกิต ภาคปลาย กลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพ จำนวน 14 หน่วยกิต กลุ่มวิชาชีพ 5 หน่วยกิต เลือกลงเรียน จำนวน 3 หน่วยกิต ชั้นปีที่ 3 ภาคต้น กลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพ จำนวน 3 หน่วยกิต กลุ่มวิชาชีพ 14 หน่วยกิต เลือกลงเรียน จำนวน 3 หน่วยกิต ภาคปลาย กลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพ จำนวน 2 หน่วยกิต กลุ่มวิชาชีพ 20 หน่วยกิต ชั้นปีที่ 4 กลุ่มวิชาชีพ (บรรยาย ปฏิบัติการและคลินิก) 33 หน่วยกิต ชั้นปีที่ 5 กลุ่มวิชาชีพ (บรรยาย ปฏิบัติการและคลินิก) 36 หน่วยกิต ชั้นปีที่ 6 กลุ่มวิชาชีพ (บรรยาย ปฏิบัติการและคลินิก) 34 หน่วยกิต ซึ่งจัดกระบวนการ/วิธีการสอนทั้งในชั้นเรียน ห้องปฏิบัติการ คลินิกและในชุมชน

หลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยากำหนดให้จัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานผลการเรียนรู้จำนวน 8 ด้าน ดังนี้ 1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม 1.1) มีความรู้ ความเข้าใจ และประพฤติตนอยู่ในหลักคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณและมีเจตคติอันดีงามต่อการประกอบวิชาชีพ 1.2) มีความซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย 1.3) มีจิตสำนึกในการดูแลผู้ป่วยด้วยความเมตตา กรุณา เคารพศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ 1.4) ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ ข้อบังคับระเบียบของวิชาชีพและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง 2. ด้านความรู้ 2.1) มีความรู้และความเข้าใจในสาระสำคัญของศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานชีวิต ความรู้พื้นฐานทางมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ กระบวนการบริหารและการจัดการ กฎหมายและการปกครอง

2.2) มีความรู้และความเข้าใจในพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ ศาสตร์ทางการแพทย์และทันตแพทย์รวมถึงมีความรู้และความเข้าใจในระบบสุขภาพ 2.3) มีความรู้และความเข้าใจในสาระสำคัญของการรักษาทางทันตกรรม สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ในการตรวจการวินิจฉัยการวางแผนการรักษาในการบำบัดโรค ป้องกันโรค ฟันฟู คงสภาพในช่องปากโดยคำนึงถึงหลักสุขภาพองค์รวม 3. ด้านทักษะทางปัญญา 3.1) มีทักษะในกระบวนการคิด วิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างมีระบบ มีเหตุผลรวมถึงการมีความคิดสร้างสรรค์ 3.2) สามารถสืบค้นประเมินและวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณโดยอาจใช้ร่วมกับประสบการณ์หรือนำไปประยุกต์ในการดูแลผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสมและปลอดภัย 3.3) สามารถเลือกใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ทางการวิจัยและนวัตกรรมที่เหมาะสมในทางทันตกรรม 3.4) สามารถวิเคราะห์และแก้ไขปัญหา เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์และบริบททางสุขภาพที่เปลี่ยนแปลงไป 3.5) มีทักษะด้านปัญญา เพื่อการประกอบวิชาชีพทันตกรรม และการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข 4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 4.1) มีมนุษยสัมพันธ์ดีนำไปสู่ความสามารถในการบริหารจัดการการทำงานร่วมกับผู้อื่น และการดูแลผู้ป่วยอย่างมีประสิทธิภาพ 4.2) รู้จักบทบาทและการปฏิบัติตนในการเป็นผู้นำและผู้ตามตามบริบท 4.3) มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงานมีวินัยและปฏิบัติตามกติกาของสังคม 4.4) มีความเข้าใจและแสดงบทบาทของตนเองได้อย่างเหมาะสมกับสังคม วัฒนธรรมและภาวะเศรษฐกิจ 5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 5.1) สามารถประยุกต์ใช้หลักตรรกะ คณิตศาสตร์และสถิติในการแนะนำและประกอบการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ 5.2) มีทักษะในการสื่อสารกับผู้ป่วยและบุคคลอื่นอย่างเหมาะสม 5.3) มีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษตามความจำเป็นของวิชาชีพ 5.4) มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร การปฏิบัติงาน การศึกษาค้นคว้าและประมวลข้อมูล ข่าวสาร วิทยาการจากแหล่งสารสนเทศต่างๆ โดยตระหนักถึงการพัฒนาตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิต 6. ด้านสุนทรียศิลป์ มีความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะ ดนตรีและวัฒนธรรม 7. ด้านทักษะการส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาบุคลิกภาพ 7.1) มีสุขนิสัยที่ส่งเสริมต่อการดูแลรักษาสุขภาพ 7.2) สามารถพัฒนาบุคลิกภาพได้อย่างเหมาะสม 8. ด้านทักษะทักษะพิสัยทางวิชาชีพ 8.1) สามารถรวบรวมข้อมูลโดยการซักประวัติและการตรวจ ประเมินสถานะผู้ป่วยทั้งทางการแพทย์และทางทันตกรรมรวมทั้งการบันทึกเวชระเบียนของผู้ป่วยได้อย่างถูกต้อง เป็นระบบตามมาตรฐานวิชาชีพ 8.2) สามารถวินิจฉัยเบื้องต้นและวินิจฉัยแยกโรคทางทันตกรรมโดยการแปลผลที่ได้จากข้อมูลต่างๆ จากการตรวจผู้ป่วย 8.3) สามารถวางแผนการรักษาทางทันตกรรม โดยใช้หลักสุขภาพองค์รวมและการมีส่วนร่วมของผู้ป่วยรวมทั้งทำการปรึกษา ให้คำปรึกษาและส่งต่อผู้ป่วยไปรับการ

รักษากับผู้ประกอบการวิชาชีพอื่นที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม 8.4) สามารถจัดการ รักษาทางทันตกรรม พื้นฟูสภาพในช่องปาก รวมทั้งติดตามและประเมินผลการรักษา 8.5) สามารถป้องกันและการจัดการภาวะฉุกเฉิน ภาวะแทรกซ้อนทางทันตกรรมและทางการแพทย์ 8.6) สามารถส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปากทั้งระดับบุคคล ครอบครัวและชุมชน โดยใช้หลักสุขภาพองค์รวม

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ดร.กนกกานต์ เทวาพิทักษ์ (2561). ได้ศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเรื่องการวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ พบว่าจากการวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของมหาวิทยาลัย พบว่าผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน ได้แก่ นักศึกษา อาจารย์ เจ้าหน้าที่ผู้บริหารมหาวิทยาลัยและสภามหาวิทยาลัยถูกจัดเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างสมบูรณ์ (Definitive Stakeholder) เนื่องจากเป็นกลุ่มที่มีอำนาจ ความชอบธรรมและความเร่งด่วนถ้าหากว่ามหาวิทยาลัยจะต้องออกนอกระบบ ในขณะเดียวกัน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก ได้แก่ นายจ้าง แหล่งทุนและหน่วยงานภายนอกถูกจัดเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแบบครอบงำ (Dominant Stakeholder) เนื่องจากมีอำนาจและความชอบธรรมในฐานะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแต่ยังไม่มีพลังเร่งด่วนเท่ากับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน ดังนั้น เมื่อมหาวิทยาลัยจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงสถานภาพไปเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยควรให้ความสำคัญกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มที่สำคัญ ได้แก่ นักศึกษา อาจารย์ เจ้าหน้าที่ ผู้บริหารมหาวิทยาลัยและสภามหาวิทยาลัย โดยเฉพาะความเร่งด่วนของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่นการสร้าง ความเชื่อมั่นแก่นักศึกษาเกี่ยวกับอัตราค่าธรรมเนียมการศึกษา การมีระบบบริหารงานบุคคลที่โปร่งใสและยุติธรรม รวมทั้งการมีค่าตอบแทนที่เหมาะสมสำหรับอาจารย์และเจ้าหน้าที่เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจในการทำงาน นอกจากนี้ ผู้บริหารมหาวิทยาลัยและสภามหาวิทยาลัยต้องมีความชัดเจนในแนวทางการหารายได้ให้กับมหาวิทยาลัยรวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นว่า ระบบ ระเบียบ และกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่จะออกมานั้น ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในขณะเดียวกัน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ควรมีโอกาสที่จะตรวจสอบผู้บริหารมหาวิทยาลัยหรือผู้ที่กำหนดนโยบายต่างๆ เพื่อสร้างความมั่นใจว่านโยบายและการดำเนินงานต่างๆ นั้นเป็นไปเพื่อประโยชน์ของมหาวิทยาลัยอย่างแท้จริง การวิเคราะห์ประเภทของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของบทความนี้จะแตกต่างจากงานที่เคยศึกษามาก่อน กล่าวคือ นักศึกษาในงานของ Avci, Ring & Mitchell (2015) เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแบบพึ่งพิง (Dependent Stakeholder) ส่วนนักศึกษาในบทความของ Leisyte, Westerheijden, Epping, Faber, & de Weert, (2013) เป็นทั้งผู้

มีส่วนได้ส่วนเสียแบบครอบงำ (Dominant Stakeholder) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างสมบูรณ์ (Definitive Stakeholder) และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแบบรอบคอบ (Discretionary Stakeholder) ส่วนนักศึกษาในบทความนี้เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างสมบูรณ์ (Definitive Stakeholder) ความแตกต่างนี้เกิดจากการพิจารณาว่านักศึกษาเป็นผู้นักศึกษาเป็นผู้นักศึกษาในฐานะผู้ตัดสินใจจะเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย การเข้าศึกษาต่อเป็นแหล่งรายได้ของมหาวิทยาลัยซึ่งมีความจำเป็นต่อความอยู่รอดของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ

จิรเนาว์ ทัดศรี (2558). ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการปรับหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับการปรับหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2555 ของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษา อาจารย์ และผู้ใช้บริการที่เป็นพยาบาล จำนวน 170 คน เลือกสุ่มแบบแบ่งชั้นและแบบโควตา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับผลลัพธ์การเรียนรู้และโครงสร้างหลักสูตรที่มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.97 และ 0.99 และเก็บข้อมูลระหว่างเดือนมีนาคมถึงสิงหาคม 2554 สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรในทุกด้าน ได้แก่ (1) การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม (2) ความรู้ (3) ทักษะทางปัญญา (4) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (5) ทักษะการวิเคราะห์ การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศและ (6) ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก ส่วนโครงสร้างหลักสูตร แผน ก. พบว่า นักศึกษา อาจารย์ และผู้ใช้บริการที่เป็นพยาบาลส่วนใหญ่มีความคิดที่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 92.64 87.84 และ 66.25 ตามลำดับ และโครงสร้างหลักสูตร แผน ข. พบว่า นักศึกษา อาจารย์ และผู้ใช้บริการที่เป็นพยาบาล ส่วนใหญ่มีความคิดที่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 89.87 80.43 และ 66.67 ตามลำดับ ซึ่งข้อมูลจากการศึกษาครั้งนี้เป็นประโยชน์ทั้งแก่ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องที่อาจนำไปใช้ในการปรับหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตต่อไป

ฐิติกรณรัศมี ภัททสิริภูวดล, ชนิตา ศรีบุญเรือง. (2559). การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีตามแนวทางการอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ. การศึกษาวิจัยเรื่อง การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ตามแนวทางการอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาชั้นปีสุดท้ายที่มีต่อคุณภาพหลักสูตรศึกษาความพึงพอใจของบัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตรและศึกษาพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่

มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตคณะรัฐศาสตร์มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมซึ่งจะนำไปสู่การทำแผนการจัดการศึกษา การพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร และการประกันคุณภาพหลักสูตรของคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีโดยรวมอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาชั้นปีสุดท้ายมีความคิดเห็นต่อคุณภาพหลักสูตร คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีโดยรวมในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยรวม 3.36) โดยมีความคิดเห็นเรียงลำดับเป็นรายด้าน ดังนี้ ด้านความภาคภูมิใจต่อคณะรัฐศาสตร์มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.84) ด้านผลการเรียนรู้ที่มีผลต่อการทำงานอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.74) ด้านกิจกรรมพัฒนานักศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.43) ด้านหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.39) ด้านอาจารย์ผู้สอนอยู่ใน ระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.38) ด้านระบบการให้คำแนะนำปรึกษาอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.97) และด้านการให้บริการและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.87) ตามลำดับ กลุ่มบัณฑิตผลการวิจัยพบว่า บัณฑิตมีความคิดเห็นต่อคุณภาพหลักสูตร คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีระดับหลักสูตรสาขาวิชาการปกครอง โดยรวมในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยรวม 3.87) โดยมีความคิดเห็นเรียงลำดับเป็นรายด้าน ดังนี้ด้านความภาคภูมิใจต่อมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.09) ด้านผลการเรียนรู้ที่มีผลต่อการทำงานอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.94) ด้านอาจารย์ผู้สอนอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.86) ด้านกิจกรรมพัฒนานักศึกษาอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.78) ด้านหลักสูตร อยู่ในระดับ มาก (ค่าเฉลี่ย 3.75) ด้านระบบการให้คำแนะนำปรึกษาอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.75) และด้านการให้บริการและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.68) ตามลำดับและกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นต่อคุณภาพบัณฑิตตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติระดับคณะวิชา คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีโดยรวมในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยรวม 4.23) โดยมีความคิดเห็นเรียงลำดับเป็นรายด้าน ดังนี้ ด้านคุณธรรมจริยธรรมอยู่ใน ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.42) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.38) ด้านอัตลักษณ์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี “สร้างสรรค์ สามัคคี สำนักดีต่อสังคม” อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.32) ด้านทักษะทางปัญญาอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.13) ด้านทักษะการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.13) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.09) และด้านความรู้วิชาการวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.03) ตามลำดับ

วีร์ พวงเพิกคิก, เบญจวรรณ จันท์แก้ว (2558). การศึกษาแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีของคณะเศรษฐศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ

2558. การศึกษาเรื่องแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนทั้ง 3 หลักสูตรของคณะ
 เศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ซึ่งประกอบด้วย 1) หลักสูตรเศรษฐศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชา
 เศรษฐศาสตร์ 2) หลักสูตรเศรษฐศาสตร์บัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์ และ 3) หลักสูตร
 วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมมีวัตถุประสงค์
 เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรีของคณะเศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยแม่โจ้
 โดยทำการศึกษาในประเด็นที่ประกอบด้วย 1) เพื่อวิเคราะห์หลักสูตรตามเกณฑ์การประกัน
 คุณภาพในประเด็นด้านการบริหารหลักสูตร 2) เพื่อวิเคราะห์หลักสูตรตามเกณฑ์การประกัน
 คุณภาพในประเด็นด้านทรัพยากร ประกอบการเรียนการสอน การสนับสนุนและการให้
 ค่าปรึกษาแก่นักศึกษาและ 3) เพื่อศึกษาถึงความ ต้องการและความพึงพอใจของตลาดแรงงาน
 สังคมที่มีต่อบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรระดับปริญญาตรีของคณะเศรษฐศาสตร์
 มหาวิทยาลัยแม่โจ้ หน่วยการวิเคราะห์ (unit of analysis) ประกอบไปด้วย 1) ผู้บริหารหลักสูตร
 ทั้ง 3 หลักสูตรของคณะเศรษฐศาสตร์ จำนวนหลักสูตรละ 5 ราย 2) คิษย์เก่าของคณะ
 เศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยแม่โจ้ที่มีรหัสนักศึกษาตั้งแต่รหัส 52 ลงมา จำนวน 319 ตัวอย่าง
 3) ผู้ประกอบการที่มีการจ้างงานนักศึกษา คณะเศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยแม่โจ้เข้าทำงาน หรือ
 สถานประกอบการที่รับนักศึกษาคณะเศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยแม่โจ้เข้าฝึกงาน จำนวน 122
 ตัวอย่าง ผลการศึกษาพบว่า ผู้ใช้บัณฑิตเห็นว่าคุณลักษณะสำคัญที่บัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์
 มหาวิทยาลัยแม่โจ้ควรมีคือความรับผิดชอบ มีความซื่อสัตย์สุจริต การมีมนุษยสัมพันธ์และ
 การกล้าคิดกล้าทำกล้าแสดงออก มีความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์ ความรู้ความสามารถ
 ในการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลและความสามารถในการสื่อสาร รูปแบบการจัดการเรียนการ
 สอนควรปรับปรุงหลักสูตรให้เน้นด้านภาษาต่างประเทศให้มากขึ้นโดยเฉพาะภาษาอังกฤษ
 ความสามารถด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและความรู้ความสามารถอื่น ๆ นอกเหนือจาก
 ตำราเรียนที่จำเป็นต่อการทำงานในขณะที่บัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เห็นว่า
 หลักสูตรการเรียนการสอน ควรมีการปรับปรุงให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับความรู้ที่เป็นปัจจุบัน
 เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้เท่าทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของประเทศและโลก ควรเน้น
 การทำกิจกรรมเพื่อให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึงและเท่า
 เทียม ทำให้นักศึกษามีโอกาสในการแสดงออกและกล้าแสดงออกมากขึ้น เน้นการสอนให้เข้าใจ
 มากกว่าการท่องจำและควรเน้นเพิ่มทักษะด้านภาษาอังกฤษ การใช้โปรแกรมประยุกต์ เช่น
 ไมโครซอฟท์เอ็กเซลพาวเวอร์พอยท์รวมถึงเครื่องมือในการคำนวณเพื่อสามารถนำไปใช้ในการ
 ปฏิบัติงานจริงได้และผู้บริหารหลักสูตรเห็นว่าควรจะมีการสนับสนุนงบประมาณและจำนวน
 เจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการให้เหมาะสมกับรูปแบบของกิจกรรมเพื่อลดภาระของหลักสูตรที่ปัจจุบัน

มีเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ควรเพิ่มกิจกรรมให้นักศึกษาทำงานกลุ่มและมีการนำเสนองานในแต่ละรายวิชาให้มากขึ้นเพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ในชั้นเรียนทั้งกับนักศึกษาและผู้สอน ควรมีการใช้เทคนิคการเรียนการสอนแบบ Coaching และต้องปรับจำนวนนักศึกษาต่อห้องให้มีความเหมาะสมและเน้นการฝึกทักษะในกิจกรรมที่อบรมแล้วอย่างต่อเนื่อง เช่น การฝึกการใช้ภาษาอังกฤษ สำหรับการวางแผน การจัดประชุม การประชาสัมพันธ์หลักสูตร คณะฯ ควรจัดระบบกลไกในการทำงานที่สนับสนุนหลักสูตร เช่น กำหนดให้หลักสูตรมีเวลาในการวางแผนและประเมินหลักสูตร เพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงในการวางแผนทำกิจกรรมในแต่ละปี ควรมีการนำระบบและกลไกต่างๆ เข้ามาร่วมช่วยในการบริหารหลักสูตรเพื่อให้เกิดความรวดเร็วและคล่องตัว เช่นการใช้ E-manage หรือ E-project ในการรวบรวมเอกสารหลักฐานในงานต่าง ๆ ในแต่ละกิจกรรมที่ได้ดำเนินการไว้เพื่อให้หลักสูตรสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลที่จะนำมาใช้เป็นหลักฐานในการประเมินคุณภาพการศึกษาได้ง่าย

ญาดา ชาวาลกุล, นภกมล ชนะ และลัทพร จันทองกลาง (2561). ได้ศึกษาเรื่องความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของมหาบัณฑิตหลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการออกแบบอุตสาหกรรม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อคุณลักษณะมหาบัณฑิตอันพึงประสงค์ของหลักสูตรฯ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งเป็นประชากรในงานวิจัยฉบับนี้คือ ผู้ใช้มหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2553-2557 นักศึกษาปัจจุบันและผู้สอนรายวิชาในหลักสูตรฯ เก็บข้อมูลโดยการสอบถามสนทนากลุ่มและสัมภาษณ์ ผู้วิจัยพบว่า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมดคือ มหาบัณฑิต ผู้ใช้มหาบัณฑิต ผู้ใช้มหาบัณฑิตเป้าหมายในบริษัทเอกชน ผู้สอนรายวิชาและนักศึกษาปัจจุบันมีความต้องการคุณลักษณะมหาบัณฑิตอันพึงประสงค์ตรงกัน ได้แก่ 1) การคิดเชิงการวิจัย 2) การออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม 3) การวิจัยเพื่อการออกแบบผลิตภัณฑ์และ 4) การบริหารโครงการออกแบบ สรุปได้ว่าความต้องการคุณลักษณะมหาบัณฑิตอันพึงประสงค์หลักของหลักสูตรฯ คือ การวิจัยเพื่อการออกแบบผลิตภัณฑ์ ซึ่งต้องอาศัยทั้งการคิดเชิงวิจัยรวมถึงความรู้และทักษะทางการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมและการบริหารโครงการออกแบบ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียบางกลุ่มระบุความต้องการคุณลักษณะมหาบัณฑิตอันพึงประสงค์ดังต่อไปนี้ 1) สถิติเพื่อการวิจัย โดยมหาบัณฑิตและผู้สอนรายวิชา 2) ความคิดสร้างสรรค์โดยมหาบัณฑิต ผู้ใช้มหาบัณฑิตและนักศึกษาปัจจุบัน 3) การประยุกต์ความรู้สู่การปฏิบัติงานโดยมหาบัณฑิต ผู้ใช้มหาบัณฑิตและผู้สอนรายวิชา 4) บุรณาการศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบผลิตภัณฑ์ โดยมหาบัณฑิต ผู้ใช้มหาบัณฑิตเป้าหมายในบริษัทเอกชนและผู้สอนรายวิชา 5) คุณธรรมจริยธรรม โดยมหาบัณฑิต ผู้ใช้มหาบัณฑิตและผู้สอนรายวิชา

6) ความสามารถในการสื่อสาร โดยมหาบัณฑิต ผู้ใช้มหาบัณฑิต นักศึกษาปัจจุบันและผู้สอนรายวิชา และ 7) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศโดยผู้สอนรายวิชา ความต้องการทั้ง 7 เรื่องดังกล่าว สัมพันธ์กับความต้องการคุณลักษณะมหาบัณฑิตอันพึงประสงค์หลักของหลักสูตรฯ

คณะวิจัยของสำนักงานศึกษาธิการภาค 13(2561). ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาในเขตพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค 13. งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้เทคนิคการสนทนากลุ่ม (Focus Group) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค 13 และเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค 13 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย ใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยกำหนดโควตา ประกอบด้วย ผู้บริหาร/ผู้แทน ได้แก่ ผู้อำนวยการ/คณบดี จำนวน 1 คน ผู้ร่วมจัดทำหลักสูตร ได้แก่ คณะกรรมการ จำนวน 2 คน ผู้จัดทำหลักสูตร ได้แก่ ฝ่ายเลขานุการ จำนวน 1 คน ผู้ใช้หลักสูตร ได้แก่ ครู/อาจารย์ จำนวน 1 คน ผู้เรียนเก็บข้อมูลจากมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จำนวน 3 คน และวิทยาลัยเทคนิคเขมราฐ จำนวน 5 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 28 คน ผลการวิจัยพบว่า 1. ด้านหลักสูตรทุกหลักสูตรได้มีการพัฒนาหลักสูตรโดยมีองค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) โครงสร้างของหลักสูตร 5) กิจกรรมการเรียนการสอน 6) การวัดและประเมินผลและ 7) ลักษณะความเชื่อมโยงของหลักสูตร โดยในแต่ละองค์ประกอบได้มีการพัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบตามกระบวนการพัฒนาหลักสูตร เช่น การนำข้อมูลพื้นฐานจากการศึกษาสภาพและความต้องการของผู้เรียนและชุมชน รวมถึงการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้เป็นข้อมูลในการร่างองค์ประกอบของหลักสูตรทุกองค์ประกอบผ่านการทดลองใช้และหาคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตรก่อนนำไปใช้จริง 2. ด้านกระบวนการพัฒนาหลักสูตร 2.1 ทุกหลักสูตรได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรตามกระบวนการพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นระบบ เช่น การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานจากผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรคัดเลือกและจัดเนื้อหาออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน ออกแบบการวัดและประเมินผลผ่านกระบวนการจัดทำหลักสูตร โดยเน้นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายทั้งนักวิชาการศึกษา ศึกษานิเทศก์ อาจารย์จากมหาวิทยาลัย และตัวแทนจากชุมชน 2.2 ทุกหลักสูตรได้มีการนำหลักสูตรไปใช้โดยการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรมีการวางแผนบุคลากรและจัดสรรงบประมาณเพื่อการขับเคลื่อนหลักสูตร การบริหารหลักสูตรและประเมินหลักสูตร โดยเน้นการมีส่วนร่วมและสอดคล้องกับการดำเนินการภายใต้โครงการส่งเสริมเวทีและประชาคมเพื่อการจัดทำรูปแบบและแนวทางการพัฒนาหลักสูตร

ต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา 2.3 ด้านเงื่อนไขความสำเร็จของหลักสูตรทุกหลักสูตรได้มีการดำเนินการ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการฝึกปฏิบัติจริง รวมถึงสิทธิประโยชน์ของผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรในประเด็นการเข้าศึกษาต่อ และเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อการเชื่อมโยงในการเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

ในปีการศึกษา 2562 คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ดำเนินการจัดการเรียนการสอนโดยมีอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาที่กำกับดูแลและประสานการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2556 จำนวน 13 ท่าน ได้ผลิตทันตแพทย์ที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2557 จำนวน 25 คนออกสู่สังคม เพื่อไปปฏิบัติงานในหน่วยงานราชการและหน่วยงานเอกชนรวม 18 แห่งทั่วประเทศ

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการปรับหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาข้อมูลในเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผสมผสานกับงานวิจัยเชิงคุณภาพ และทำการรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview)

1. ประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การทดสอบเครื่องมือ
4. วิธีการเก็บและรวบรวมข้อมูล
5. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ประชากร ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

- 1) บัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2562 จำนวน 25 คน
- 2) อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2562 จำนวน 13 คน
- 3) ผู้ใช้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2562 จำนวน 18 แห่ง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ คือ แบบสอบถามและการสัมภาษณ์เชิงลึก ดังนี้

การใช้แบบสอบถาม โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน สำหรับประชากรทั้ง 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มบัณฑิต โดยมีแบบสอบถาม 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของหลักสูตร ในด้าน

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ผลการเรียนรู้ โครงสร้างหลักสูตร

การจัดการเรียนการสอน เนื้อหาสาระของหลักสูตร

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะหรือข้อคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร

กลุ่มที่ 2 กลุ่มอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา โดยมีแบบสอบถาม 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามทั่วไป

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของหลักสูตร ในด้าน

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ผลการเรียนรู้ โครงสร้างหลักสูตร

การจัดการเรียนการสอน เนื้อหาสาระของหลักสูตร

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะหรือข้อคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร

กลุ่มที่ 3 กลุ่มผู้ใช้บัณฑิต โดยมีแบบสอบถาม 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามทั่วไป

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับผลลัพธ์การเรียนรู้ตามเกณฑ์มาตรฐาน

คุณวุฒิ

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะหรือข้อคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร

3.3 การทดสอบเครื่องมือ

การทำเครื่องมือครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ คือ รองศาสตราจารย์ ทันตแพทย์หญิงอัญชลี ดุษฎีพรรณ เพื่อพิจารณาและตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาในแบบสอบถาม

3.4 วิธีการเก็บและรวบรวมข้อมูล

1) ศึกษาข้อมูลทฤษฎีคือ ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

2) ออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ เครื่องมือเก็บข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในหลักสูตร ได้แก่ แบบสอบถามบัณฑิต และผู้รับผิดชอบรายวิชาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2556 และเครื่องมือเก็บข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกหลักสูตร ได้แก่ แบบสอบถามผู้ใช้บัณฑิต หลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2556 ประจำปีการศึกษา 2562

3) เก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้วยการสอบถามบัณฑิต อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและผู้ใช้บัณฑิต

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

1) หลังจากทำการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้แจกให้กลุ่มประชากรแล้ว ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของข้อมูล จากนั้นนำมาให้คะแนนและลงรหัส โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพได้แก่ ข้อเขียนอธิบายความคิดเห็นต่อหลักสูตร เช่น ความเหมาะสมของหลักสูตร คุณลักษณะบัณฑิตของหลักสูตร และคุณลักษณะบัณฑิตที่ควรเสริมหรือปรับปรุง เป็นต้น

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติบรรยาย (Descriptive Statistics) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ ข้อเขียนอธิบายความคิดเห็นต่อหลักสูตร เช่น ความเหมาะสมของหลักสูตร คุณลักษณะบัณฑิตของหลักสูตร และคุณลักษณะบัณฑิตที่ควรเสริมหรือปรับปรุง เป็นต้น

3.6 เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย

การแปลความหมายของระดับคะแนนในส่วนที่ 2 ได้แปลผลระดับความคิดเห็น โดยใช้ค่าเฉลี่ยของผลคะแนนเป็นตัวชี้วัดตามเกณฑ์ในการวิเคราะห์ ตามแนวคิดของ Krejcie and Morgan กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนและเกณฑ์ที่ใช้ในการแปลผลค่าเฉลี่ย ดังต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นน้อย
ค่าเฉลี่ย	0.00 – 1.50	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากสถิติบรรยาย (Descriptive Statistics) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการปรับหลักสูตร
ทันตแพทยศาสตรบัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษา
และวิเคราะห์จากแบบสอบถามจากบัณฑิต หลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่
พ.ศ.2556 อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและผู้ใช้บัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2562 โดยแบ่ง
ออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มบัณฑิต โดยมีแบบสอบถาม 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของหลักสูตร ในด้าน

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ผลการเรียนรู้ โครงสร้างหลักสูตร

การจัดการเรียนการสอน เนื้อหาสาระของหลักสูตร

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะหรือข้อคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร

กลุ่มที่ 2 กลุ่มอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา โดยมีแบบสอบถาม 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามทั่วไป

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของหลักสูตร ในด้าน

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ผลการเรียนรู้ โครงสร้างหลักสูตร

การจัดการเรียนการสอน เนื้อหาสาระของหลักสูตร

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะหรือข้อคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร

กลุ่มที่ 3 กลุ่มผู้ใช้บัณฑิต โดยมีแบบสอบถาม 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามทั่วไป

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับผลลัพธ์การเรียนรู้ตามเกณฑ์มาตรฐาน

คุณวุฒิ

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะหรือข้อคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร

กลุ่มที่ 1 กลุ่มบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต

ประจำปีการศึกษา 2562

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 1.1 จำนวนและค่าร้อยละของประชากรจำแนกตามเพศ (n = 25)

จำแนกสถานภาพ		จำนวนประชากร = 25	
		ความถี่	ร้อยละ
เพศ	ชาย	9	36.0
	หญิง	16	64.0
รวม		25	100.0

จากตารางที่ 1.1 การศึกษาวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการปรับหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์จากแบบสอบถามบัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2562 จำนวน 25 ชุด พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 64.0 เป็นเพศชาย จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 36.0

ตารางที่ 1.2 จำนวนและค่าร้อยละของประชากรจำแนกตามสถานภาพการเข้าศึกษา (n = 25)

จำแนกสถานภาพ		จำนวนประชากร = 25	
		ความถี่	ร้อยละ
สถานภาพ การเข้าศึกษา	ระบบรับตรง (โควตา)	11	44.0
	ระบบกลาง (Admissions)	14	56.0
รวม		25	100.0

จากตารางที่ 1.2 การศึกษาวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการปรับหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์จากแบบสอบถามบัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2562 จำนวน 25 ชุด

พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่เข้าศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2556 คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยาด้วยระบบกลาง (Admissions) จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 56.0 และระบบรับตรง (โควตา) จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 44.0

ตารางที่ 1.3 จำนวนและค่าร้อยละของประชากรจำแนกตามเกรดเฉลี่ยสะสม (n = 25)

จำแนกสถานภาพ	จำนวนประชากร = 25		
	ความถี่	ร้อยละ	
	2.00-3.19	2	8.0
เกรดเฉลี่ยสะสม	3.20-3.59	14	56.0
	3.60-4.00	9	36.0
รวม		25	100.0

จากตารางที่ 1.3 การศึกษาวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ต่อการปรับหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์จากแบบสอบถามบัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2562 จำนวน 25 ชุด พบว่า บัณฑิตที่ได้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2556 คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาด้วยระดับเกรดเฉลี่ยสะสม 3.20 – 3.59 จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 56.0 รองลงมาสำเร็จการศึกษาด้วยระดับเกรดเฉลี่ย 3.60 – 4.00 จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 36.0 และระดับเกรดเฉลี่ย 2.00 – 3.19 จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 8.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 1.4 จำนวนและค่าร้อยละของประชากรจำแนกตามภูมิภาค (n = 25)

จำแนกสถานภาพ	จำนวนประชากร = 25	
	ความถี่	ร้อยละ
กรุงเทพฯ	2	8.0
กาฬสินธุ์	1	4.0
ขอนแก่น	2	8.0
เชียงราย	1	4.0
เชียงใหม่	3	12.0
นครพนม	1	4.0
นนทบุรี	2	8.0
อาชีพ	2	8.0
พะเยา	1	4.0
แพร่	2	8.0
มหาสารคาม	1	4.0
แม่ฮ่องสอน	3	12.0
ราชบุรี	2	8.0
ลำปาง	1	4.0
สมุทรปราการ	1	4.0
รวม	25	100.0

จากตารางที่ 1.4 การศึกษาวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ต่อการปรับหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์จากแบบสอบถามบัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2562 จำนวน 25 ชุด พบว่า บัณฑิตประจำปีการศึกษา 2562 ที่ได้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2556 คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่จังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวนจังหวัดละ 3 คน คิดเป็นร้อยละ 12.0 ส่วนกรุงเทพฯ ขอนแก่น นนทบุรี น่าน แพร่และราชบุรี จำนวนจังหวัดละ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 8.0 ส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ เชียงราย นครพนม พะเยา มหาสารคาม ลำปางและสมุทรปราการ มีจำนวนจังหวัดละ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 1.5 ความคิดเห็นของนิสิตก่อนเข้าศึกษาและความคาดหวังเมื่อสำเร็จการศึกษา

(n = 25)

ความคิดเห็นของนิสิตก่อน เข้าศึกษา และความคาดหวัง เมื่อสำเร็จ	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด	ค่า เฉลี่ย	ค่า SD	ความ หมาย
1. นิสิตมีพื้นฐานความรู้ที่เกี่ยวข้อง กับ หลักสูตร ท้น ต แพทยศาสตรบัณฑิต			7 (28.0)	8 (32.0)	10 (40.0)	4.04	.856	มาก
2. นิสิตคิดว่า จะหางานทำได้ 1 ปี หลังจากสำเร็จ				6 (24.0)	19 (76.0)	4.76	.436	มาก ที่สุด
3. นิสิตรู้สึกภาคภูมิใจที่จะ สำเร็จการศึกษาหลักสูตร ท้นตแพทยศาสตรบัณฑิต				5 (20.0)	20 (80.0)	4.68	.748	มาก ที่สุด
4. นิสิตสามารถนำความรู้ได้ จากการศึกษาตามหลักสูตร นี้ไปใช้ในการประกอบอาชีพ			4 (16)	13 (52.0)	8 (32.0)	4.08	.909	มาก

จากตารางที่ 1.5 การศึกษาวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ต่อการปรับหลักสูตรท้นตแพทยศาสตรบัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์จากแบบสอบถามบัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2562 จำนวน 25 ชุด พบว่า บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรท้นตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2556 คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา มีความคิดเห็นว่าเป็นสำเร็จการศึกษาในหลักสูตรท้นตแพทยศาสตรบัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยาไปแล้วจะสามารถหางานทำได้ 1 ปีหลังจากสำเร็จการศึกษา (ค่าเฉลี่ย 4.76) และมีความภาคภูมิใจที่ได้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรท้นตแพทยศาสตรบัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา (ค่าเฉลี่ย 4.68) ซึ่งโดยมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด พร้อมทั้งสามารถนำความรู้จากการศึกษาตามหลักสูตรไปใช้ในการประกอบอาชีพได้โดยมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.08) อีกทั้งบัณฑิตที่ได้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรท้นตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2556 คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ยังมีความคิดเห็นว่าเป็นพิจารณาเข้าศึกษาในหลักสูตรท้นตแพทยศาสตรบัณฑิตจะต้องมีพื้นฐานความรู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรท้นตแพทยศาสตรบัณฑิตมาก่อนในระดับมากด้วย (ค่าเฉลี่ย 4.04)

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นด้านความเหมาะสมของหลักสูตร (n = 25)

ความเหมาะสมของหลักสูตร	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	ค่าเฉลี่ย	ค่า SD	ความหมาย
2.1 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร								
1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร เข้าใจง่าย			4 (16.0)	14 (56.0)	7 (28.0)	4.08	.759	มาก
2. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรตรง กับจุดมุ่งหมายที่นิสิตต้องการ			7 (28.0)	13 (52.0)	5 (20.0)	3.88	.781	มาก
3. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร สอดคล้องกับรายวิชาใน หลักสูตร			10 (40.0)	10 (40.0)	5 (20.0)	3.80	.764	มาก

จากตารางที่ 2.1 การศึกษาวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ต่อการปรับหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์จากแบบสอบถามบัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2562 จำนวน 25 ชุด พบว่า บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2556 คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา มีความคิดเห็นว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต เข้าใจง่ายในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.08) รองลงมา วัตถุประสงค์ของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิตตรงกับจุดมุ่งหมายที่นิสิตต้องการ (ค่าเฉลี่ย 3.88) และสอดคล้องกับรายวิชาในหลักสูตร (ค่าเฉลี่ย 3.80) ซึ่งอยู่ในระดับความคิดเห็นของหลักสูตรในระดับมาก

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นด้านความเหมาะสมของหลักสูตร (ต่อ) (n = 25)

ความเหมาะสมของหลักสูตร	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด	ค่า เฉลี่ย	ค่า SD	ความ หมาย
2.2 ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง								
1. รับทราบและเข้าใจถึงลักษณะ ของบัณฑิตที่เป็นไปตามผล การเรียนรู้ที่คาดหวังของ หลักสูตร			9 (36.0)	14 (56.0)	2 (8.0)	3.68	.690	มาก
2. ได้มีการจัดการเรียนการสอน ในแต่ละรายวิชาเป็นไปตาม ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง			7 (28.0)	14 (56.0)	4 (16.0)	3.78	.754	มาก
3. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังตรง กับจุดมุ่งหมายที่นิสิตต้องการ			8 (32.0)	11 (44.0)	6 (24.0)	3.40	.816	ปาน กลาง

จากตารางที่ 2.2 การศึกษาวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ต่อการปรับหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์จากแบบสอบถามบัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2562 จำนวน 25 ชุด พบว่า บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2556 คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา มีความคิดเห็นว่าผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2556 มีการจัดการเรียนการสอน ในแต่ละรายวิชาเป็นไปตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.78) รองลงมา ได้มีการรับทราบและเข้าใจถึงลักษณะของบัณฑิตที่เป็นไปตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ของหลักสูตรในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.68) และคิดเห็นว่าผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร ตรงกับจุดมุ่งหมายที่นิสิตต้องการในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.40)

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นด้านความเหมาะสมของหลักสูตร (ต่อ) (n = 25)

ความเหมาะสมของหลักสูตร (ต่อ)	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด	ค่า เฉลี่ย	ค่า SD	ความ หมาย
2.3 ความเหมาะสมของโครงสร้าง								
โครงสร้างหลักสูตร								
1. โครงสร้างหลักสูตร สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ของหลักสูตร			14 (56.0)	9 (36.0)	2 (8.0)	3.40	.816	ปาน กลาง
2. จำนวนหน่วยกิตรวมตลอด หลักสูตร	3 (12.0)	14 (56.0)	6 (24.0)	2 (8.0)		3.20	.781	ปาน กลาง
3. จำนวนหน่วยกิตหมวดวิชา ศึกษาทั่วไป			9 (36.0)	13 (52.0)	3 (12.0)	3.72	.737	มาก
4. จำนวนหน่วยกิตในรายวิชา กลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพ			10 (40.0)	11 (44.0)	4 (16.0)	3.76	.723	มาก
5. จำนวนหน่วยกิตรายวิชาใน สาขาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน	2 (8.0)	7 (28.0)	11 (44.0)	5 (20.0)		3.76	.879	มาก
6. จำนวนหน่วยกิตรายวิชา วิทยาศาสตร์การแพทย์ พื้นฐาน		6 (24.0)	15 (60.0)	4 (16.0)		3.92	.640	มาก
7. จำนวนหน่วยกิตในรายวิชา วิชาชีพ			9 (36.0)	11 (44.0)	5 (20.0)	3.80	.816	มาก
8. จำนวนหน่วยกิตหมวดวิชา เลือกเสรี				20 (80.0)	5 (20.0)	3.80	.866	มาก

จากตารางที่ 2.3 การศึกษาวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ต่อการปรับหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์จากแบบสอบถามบัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2562 จำนวน 25 ชุด พบว่า บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2556 คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา มีความเห็นด้านความเหมาะสมของโครงสร้าง หลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2556 ว่าจำนวนหน่วยกิตในรายวิชา วิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐาน (ค่าเฉลี่ย 3.92) จำนวนหน่วยกิตในรายวิชาวิชาชีพและจำนวน

หน่วยกิตหมวดวิชาเลือกเสรี (ระดับค่าเฉลี่ย 3.80) จำนวนหน่วยกิตรายวิชาศึกษาทั่วไป (ค่าเฉลี่ย 3.72) มีความเหมาะสมด้านโครงสร้างหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ส่วนโครงสร้างหลักสูตรมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร (ค่าเฉลี่ย 3.40) และจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร (ค่าเฉลี่ย 3.20) มีความคิดเห็นด้านความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นด้านความเหมาะสมของหลักสูตร (ต่อ) (n = 25)

ความเหมาะสมของหลักสูตร (ต่อ)	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด	ค่า เฉลี่ย	ค่า SD	ความ หมาย
2.4 การจัดการเรียนการสอน								
1. ความเหมาะสมของจำนวน หน่วยกิตที่เปิดสอนในแต่ละ ภาคการศึกษา			7 (24.0)	13 (52.0)	5 (20.0)	3.88	.781	มาก
2. สื่อการเรียนการสอนเพียงพอ และสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา		2 (8.0)	6 (24.0)	14 (56.0)	3 (12.0)	3.68	.500	มาก
3. มีเอกสารประกอบการสอน สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา		3 (12.0)	7 (28.0)	13 (52.0)	2 (8.0)	3.52	.918	มาก
4. มีกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตรที่ เหมาะสมกับเนื้อหาและ ความสนใจ		7 (28.0)	10 (40.0)	7 (28.0)	1 (4.0)	2.96	1.060	ปาน กลาง
5. มีการเชิญอาจารย์พิเศษเพื่อ สอนและให้ความรู้ที่เกี่ยวข้อง อย่างเหมาะสม		3 (12.0)	14 (56.0)	7 (28.0)	1 (4.0)	3.20	.816	ปาน กลาง
6. มีการจัดอาจารย์หรือ เจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษาด้าน การเรียนการสอน	2 (8.0)	1 (4.0)	13 (52.0)	8 (32.0)	1 (4.0)	3.20	.913	ปาน กลาง
7. อาจารย์ที่ปรึกษาให้การดูแล และคำปรึกษา		2 (8.0)	12 (48.0)	9 (36.0)	2 (8.0)	3.44	.768	ปาน กลาง
8. ห้องสมุดมีหนังสือ เอกสาร รวมทั้งสื่ออิเล็กทรอนิกส์อย่าง เหมาะสมและเพียงพอ	1 (4.0)	6 (24.0)	12 (48.0)	5 (20.0)	1 (4.0)	2.96	.889	ปาน กลาง
9. คุณภาพของอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ในห้องเรียนมีความ เหมาะสม	2 (8.0)	8 (32.0)	9 (36.0)	5 (20.0)	1 (4.0)	2.80	1.000	ปาน กลาง
10. การจัดการด้าน IT ระบบ เครือข่าย และอินเทอร์เน็ตมี ความเหมาะสม	8 (32.0)	8 (32.0)	6 (24.0)	2 (8.0)	1 (4.0)	2.20	1.110	น้อย

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นด้านความเหมาะสมของหลักสูตร (ต่อ) (n = 25)

ความเหมาะสมของหลักสูตร (ต่อ)	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด	ค่า เฉลี่ย	ค่า SD	ความ หมาย
2.4 การจัดการเรียนการสอน								
(ต่อ)								
11. สภาพแวดล้อมโดยรอบ คณะฯ สร้างบรรยากาศที่ดี ต่อการศึกษาคความเหมาะสม	1 (4.0)	8 (32.0)	9 (36.0)	6 (24.0)	1 (4.0)	2.96	.954	ปาน กลาง
12. ห้องเรียนมีสภาพแวดล้อม ที่ดีเหมาะสมต่อการเรียน การสอน	1 (4.0)	7 (28.0)	12 (48.0)	4 (16.0)	1 (4.0)	2.88	.881	ปาน กลาง
13. มีที่พักผ่อน/ที่ทำงานให้นิสิต อย่างเพียงพอ	4 (16.0)	9 (36.0)	7 (28.0)	4 (16.0)	1 (4.0)	2.56	1.080	ปาน กลาง
14. มีแหล่งข้อมูล แหล่ง ประชาสัมพันธ์ด้านวิชาการ และวิชาชีพ	3 (12.0)	3 (12.0)	12 (48.0)	5 (20.0)	2 (8.0)	3.00	.1080	ปาน กลาง
15. มีแหล่งข้อมูลทุนการศึกษา และการศึกษาต่อ	6 (24.0)	10 (40.0)	6 (24.0)	1 (4.0)	2 (8.0)	2.32	1.140	น้อย
16. มีรางวัลเรียนดีหรือมีการ จัดสรรทุนการศึกษาให้แก่ นิสิตอย่างเหมาะสม	3 (12.0)	6 (24.0)	12 (48.0)	3 (12.0)	1 (4.0)	2.72	.980	ปาน กลาง
17. ระยะเวลาการศึกษาใน หลักสูตร (6 - 12 ปี) มีความเหมาะสม		9 (36.0)	12 (48.0)	2 (8.0)	2 (8.0)	2.72	1.020	ปาน กลาง

จากตารางที่ 2.4 การศึกษาวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ต่อการปรับหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์จากแบบสอบถามบัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2562 จำนวน 25 ชุด พบว่า บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2556 คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา มีความคิดเห็นว่าคุณภาพของ โครงสร้างหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2556 ด้านการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตที่เปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษา (ค่าเฉลี่ย 3.88) สื่อการเรียนการสอนมีเพียงพอและสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา (ค่าเฉลี่ย 3.68) มีเอกสารประกอบการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา (ค่าเฉลี่ย 3.52) มีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนการเชิญอาจารย์พิเศษเพื่อสอนและให้ความรู้ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม มีแหล่งข้อมูล มีการจัดอาจารย์หรือเจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษาด้านการเรียนการสอน(ค่าเฉลี่ย 3.20) มีแหล่งประชาสัมพันธ์ด้านวิชาการและวิชาชีพ (ค่าเฉลี่ย 3.00) สภาพแวดล้อมโดยรอบคณะฯ สร้างบรรยากาศที่ดีต่อการศึกษาความเหมาะสม มีกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตรที่เหมาะสมกับเนื้อหา และความสนใจ ห้องสมุดมีหนังสือ เอกสารรวมทั้งสื่ออิเล็กทรอนิกส์อย่างเหมาะสมและเพียงพอ (ค่าเฉลี่ย 2.96) ห้องเรียนมีสภาพแวดล้อมที่ดีเหมาะสมต่อการเรียนการสอน (ค่าเฉลี่ย 2.88) คุณภาพของอุปกรณ์ครุภัณฑ์ในห้องเรียนมีความเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 2.80) มีรางวัลเรียนดีหรือมีการจัดสรรทุนการศึกษาให้แก่บัณฑิตอย่างเหมาะสม ระยะเวลาการศึกษาในหลักสูตร (6 – 12 ปี) มีความเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 2.72) มีที่พักผ่อน/ที่ทำงานให้บัณฑิตอย่างเพียงพอ (ค่าเฉลี่ย 2.56) มีระดับความเหมาะสมของหลักสูตรในระดับปานกลางตามลำดับ และส่วนแหล่งข้อมูลของ ทุนการศึกษาและการศึกษาต่อ (ค่าเฉลี่ย 2.32) การจัดการด้าน IT ระบบเครือข่ายและ อินเทอร์เน็ตมีความเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 2.22) มีระดับความเหมาะสมของหลักสูตรในระดับน้อย ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นด้านความเหมาะสมของหลักสูตร (ต่อ) (n = 25)

ความเหมาะสมของหลักสูตร (ต่อ)	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด	ค่า เฉลี่ย	ค่า SD	ความ หมาย
2.5 เนื้อหาสาระของหลักสูตร								
1. เนื้อหารายวิชาศึกษาทั่วไป มีความเหมาะสม	1 (4.0)	3 (12.0)	9 (36.0)	9 (36.0)	3 (12.0)	3.40	1.000	ปาน กลาง
2. เนื้อหารายวิชากลุ่มวิชา วิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ การแพทย์พื้นฐานมีความ เหมาะสม			2 (8.0)	13 (52.0)	10 (40.0)	4.32	.627	มาก
3. เนื้อหารายวิชากลุ่มวิชาชีพ มีความเหมาะสม		2 (8.0)	8 (32.0)	12 (48.0)	3 (12.0)	3.64	.810	มาก
4. เนื้อหาในรายวิชาโดยภาพรวม มีความเหมาะสมกับหลักสูตร			9 (36.0)	12 (48.0)	4 (16.0)	3.72	.891	มาก
5. เนื้อหาวิชาสอดคล้องกับ ความต้องการ และความสนใจของ ผู้เรียน			12 (48.0)	10 (40.0)	3 (12.0)	3.64	.700	มาก
6. เนื้อหาวิชาสามารถนำไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และการทำงาน	1 (4.0)	6 (24.0)	15 (60.0)	3 (12.0)		3.80	.707	มาก
7. เนื้อหาของหลักสูตรเป็นความรู้ ที่ทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์			11 (44.0)	11 (44.0)	3 (12.0)	3.68	.690	มาก
8. การจัดเนื้อหาตามแผนการ ศึกษาแต่ละภาคการศึกษา	2 (8.0)	8 (32.0)	12 (48.0)	3 (12.0)		3.64	.810	มาก
9. เนื้อหาวิชาทันตกรรมชุมชน และทันตกรรมสาธารณสุข มีความเหมาะสม	1 (4.0)	6 (24.0)	15 (60.0)	3 (12.0)		3.80	.707	มาก
10. เนื้อหาวิชาศัลยศาสตร์ช่อง ปากมีความเหมาะสม	3 (12.0)	11 (44.0)	8 (32.0)	3 (12.0)		3.44	.870	ปาน กลาง
11. เนื้อหาวิชาปริทันตวิทยา มีความเหมาะสม	11 (44.0)	11 (44.0)	1 (4.0)	2 (8.0)		2.76	.879	ปาน กลาง

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นด้านความเหมาะสมของหลักสูตร (ต่อ) (n = 25)

ความเหมาะสมของหลักสูตร (ต่อ)	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด	ค่า เฉลี่ย	ค่า SD	ความ หมาย
2.5 เนื้อหาสาระของหลักสูตร (ต่อ)								
12. เนื้อหาวิชาทันตกรรม หัตถการมีความเหมาะสม	7 (28.0)	14 (56.0)	5 (20.0)	2 (8.0)	3.00	1.040		ปาน กลาง
13. เนื้อหาวิชาวิทยาเอ็นโด ดอนต์มีความเหมาะสม	1 (4.0)	13 (52.0)	8 (32.0)	3 (12.0)	3.52	.770		มาก
14. เนื้อหาวิชาวิทยาการ วินิจฉัยโรคช่องปากมีความ เหมาะสม	5 (24.0)	8 (32.0)	7 (28.0)	4 (16.0)	3.32	1.100		ปาน กลาง
15. เนื้อหาวิชาชีววิทยาช่องปาก มีความเหมาะสม		5 (20.0)	14 (56.0)	6 (24.0)	4.04	.676		มาก
16. เนื้อหาวิชาทันตกรรม บดเคี้ยวมีความเหมาะสม		8 (32.0)	10 (40.0)	7 (28.0)	3.96	.790		มาก
17. เนื้อหาวิชาทันตกรรมจัดฟัน มีความเหมาะสม	6 (24.0)	5 (20.0)	11 (44.0)	3 (12.0)	3.40	1.080		ปาน กลาง
18. เนื้อหาวิชาทันตกรรม สำหรับเด็กมีความ เหมาะสม	1 (4.0)	12 (48.0)	7 (28.0)	3 (12.0)	2.72	1.020		ปาน กลาง
19. เนื้อหาวิชาทันตกรรม ประดิษฐ์มีความเหมาะสม	3 (12.0)	8 (32.0)	11 (44.0)	3 (12.0)	3.56	.870		มาก

จากตารางที่ 2.5 การศึกษาวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ต่อการปรับหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์จากแบบสอบถามบัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2562 จำนวน 25 ชุด พบว่า บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2556 คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2556 ดังนี้ เนื้อหารายวิชาในกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ และวิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐาน (ค่าเฉลี่ย 4.32) เนื้อหาวิชาชีววิทยาช่องปาก (ค่าเฉลี่ย 4.04) เนื้อหาวิชาทันตกรรมบดเคี้ยว (ค่าเฉลี่ย 3.96) เนื้อหาวิชาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันและการทำงาน เนื้อหาวิชาทันตกรรมชุมชนและทันตกรรมสาธารณสุข (ค่าเฉลี่ย 3.80) เนื้อหาในรายวิชาโดยภาพรวมมีความเหมาะสมกับหลักสูตร (ค่าเฉลี่ย 3.72) เนื้อหาของ หลักสูตรเป็นความรู้ที่ทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ (ค่าเฉลี่ย 3.68) เนื้อหาวิชาสอดคล้องกับ ความต้องการและความสนใจของผู้เรียน เนื้อหารายวิชาในกลุ่มวิชาชีพและการจัดเนื้อหาตาม แผนการศึกษาแต่ละภาคการศึกษา (ค่าเฉลี่ย 3.64) เนื้อหาวิชาทันตกรรมประดิษฐ์ (ค่าเฉลี่ย 3.56) เนื้อหาวิชาวิทยาเอ็นโดดอนต์ (ค่าเฉลี่ย 3.52) มีระดับความเหมาะสมของหลักสูตรในระดับ มาก ส่วนเนื้อหาวิชาศัลยศาสตร์ช่องปาก (ค่าเฉลี่ย 3.44) เนื้อหารายวิชาศึกษาทั่วไป เนื้อหาวิชา ทันตกรรมจัดฟัน (ค่าเฉลี่ย 3.40) เนื้อหาวิชาวิทยาการวินิจฉัยโรคช่องปาก (ค่าเฉลี่ย 3.32) เนื้อหาวิชาทันตกรรมหัตถการ (ค่าเฉลี่ย 3.00) เนื้อหาวิชาปริทันตวิทยา (ค่าเฉลี่ย 2.76) เนื้อหาวิชาทันตกรรมสำหรับเด็ก (ค่าเฉลี่ย 2.72) มีระดับความเหมาะสมของหลักสูตรในระดับ ปานกลางตามลำดับ

กลุ่มที่ 2 กลุ่มอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต
หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2556 ประจำปีการศึกษา 2562

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 1.1 จำนวนและค่าร้อยละของประชากรจำแนกตามเพศ (n = 13)

จำแนกสถานภาพ		จำนวนประชากร = 13	
		ความถี่	ร้อยละ
เพศ	ชาย	6	46.2
	หญิง	7	53.8
รวม		13	100.0

จากตารางที่ 1.1 การศึกษาวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการปรับหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์จากแบบสอบถามจากอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2556 ในปีการศึกษา 2562 จำนวน 13 ชุด พบว่า อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาเป็นเพศหญิง จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 53.8 เป็นเพศชาย จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 46.2

ตารางที่ 1.2 จำนวนและค่าร้อยละของประชากรจำแนกตามสถานภาพคุณวุฒิต่าง
ทันตแพทยศาสตร์ (n = 13)

จำแนกคุณวุฒิต่างทันตแพทยศาสตร์		จำนวนประชากร = 13	
		ความถี่	ร้อยละ
คุณวุฒิต่างทันต แพทยศาสตร์	ปริญญาตรี	2	15.4
	ปริญญาโทหรือทันตแพทย์ ประจำบ้าน	5	38.5
	ปริญญาเอกหรืออนุมัติบัตร/ วุฒิปัตร	6	46.2
	รวม	13	100.0

จากตารางที่ 1.2 การศึกษาวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการปรับหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์จากแบบสอบถามจากอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2556 ในปีการศึกษา 2562 จำนวน 13 ชุด พบว่า อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาส่วนใหญ่เป็นมีคุณวุฒิทางทันตแพทยศาสตร์ในระดับปริญญาเอกหรืออนุมัติบัตร/วุฒิบัตร จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 46.2 รองลงมา มีคุณวุฒิทางทันตแพทยศาสตร์ในระดับปริญญาโทหรือทันตแพทย์ประจำบ้าน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 38.5 และระดับปริญญาตรี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 15.4

ตารางที่ 1.3 จำนวนและค่าร้อยละของประชากรจำแนกตามจำนวนปีที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งทันตแพทยศาสตร์ (n = 13)

จำแนกจำนวนปีที่ปฏิบัติงาน		จำนวนประชากร = 13	
		ความถี่	ร้อยละ
จำนวนปีที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งทันตแพทย์หรืออาจารย์พิเศษ	4-6 ปี	13	100
รวม		13	100.0

จากตารางที่ 1.3 การศึกษาวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการปรับหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์จากแบบสอบถามจากอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2556 ในปีการศึกษา 2562 พบว่า อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาที่กรอกแบบสอบถาม ทั้ง 13 ท่าน ปฏิบัติงานในตำแหน่งทันตแพทยศาสตร์ในคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยาเป็นระยะเวลา 4-6 ปี คิดเป็นร้อยละ 100

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นด้านความเหมาะสมของหลักสูตร (n = 13)

ความเหมาะสมของหลักสูตร	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	ค่าเฉลี่ย	ค่า SD	ความหมาย
2.1 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร								
1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรเข้าใจง่าย	3 (23.1)	3 (23.1)	7 (53.8)			2.31	.855	น้อย
2. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรตรงกับจุดมุ่งหมายที่นิสิตต้องการ				7 (53.8)	6 (46.2)	4.46	.591	มาก
3. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสอดคล้องกับรายวิชาในหลักสูตร			6 (46.2)	4 (30.8)	3 (23.1)	3.77	.832	มาก

จากตารางที่ 2.1 การศึกษาวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ต่อการปรับหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์จากแบบสอบถามอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา ประจำปีการศึกษา 2562 จำนวน 13 ชุด พบว่า อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชามีความคิดเห็นว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรตรงกับจุดมุ่งหมายที่นิสิตต้องการ (ค่าเฉลี่ย 4.46) และวัตถุประสงค์ของหลักสูตรสอดคล้องกับรายวิชาในหลักสูตร (ค่าเฉลี่ย 3.77) มีระดับความเหมาะสมของหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ส่วนวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเข้าใจง่าย (ค่าเฉลี่ย 2.31) มีระดับความเหมาะสมของหลักสูตรอยู่ในระดับน้อย

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นด้านความเหมาะสมของหลักสูตร (n = 13)

ความเหมาะสมของหลักสูตร	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด	ค่า เฉลี่ย	ค่า SD	ความ หมาย
2.2 ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง								
1. รับทราบและเข้าใจถึงลักษณะ ของบัณฑิตที่เป็นไปตามผล การเรียนรู้ที่คาดหวังของ หลักสูตร			9 (76.9)	3 (23.1)		3.23	.439	ปาน กลาง
2. ได้มีการจัดการเรียนการสอน ในแต่ละรายวิชาเป็นไปตาม ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง				6 (46.2)	7 (53.8)	4.54	.519	มาก ที่สุด
3. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังตรง กับจุดมุ่งหมายที่ผลิตต้องการ			6 (46.2)	7 (53.8)		3.54	.519	มาก

จากตารางที่ 2.2 การศึกษาวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ต่อการปรับหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์จากแบบสอบถามอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา ประจำปีการศึกษา 2562 จำนวน 13 ชุด พบว่าผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2556 มีการจัดการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชาเป็นไปตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (ค่าเฉลี่ย 4.54) มีระดับความเหมาะสมของหลักสูตรในระดับมาก รองลงมาเห็นว่า ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรตรงกับจุดมุ่งหมายที่ผลิตต้องการในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.54) และอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาได้รับทราบและเข้าใจถึงลักษณะของบัณฑิตที่เป็นไปตาม ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (ค่าเฉลี่ย 3.23) มีระดับความเหมาะสมของหลักสูตรในระดับปานกลาง

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นด้านความเหมาะสมของหลักสูตร (ต่อ) (n = 13)

ความเหมาะสมของหลักสูตร (ต่อ)	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด	ค่า เฉลี่ย	ค่า SD	ความ หมาย
2.3 ความเหมาะสมของโครงสร้าง								
โครงสร้างหลักสูตร								
1. โครงสร้างหลักสูตร สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ของหลักสูตร			7 (53.8)	3 (23.1)	3 (23.1)	3.69	.855	มาก
2. จำนวนหน่วยกิตรวมตลอด หลักสูตร			6 (46.2)	7 (53.8)		3.54	.519	มาก
3. จำนวนหน่วยกิตหมวดวิชา ศึกษาทั่วไป				6 (46.2)	7 (53.8)	4.54	.519	มาก ที่สุด
4. จำนวนหน่วยกิตในรายวิชา กลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพ		7 (53.8)	3 (23.1)	3 (23.1)		2.69	.855	ปาน กลาง
5. จำนวนหน่วยกิตรายวิชาใน สาขาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน				10 (76.9)	3 (23.1)	4.23	.439	มาก
6. จำนวนหน่วยกิตรายวิชา วิทยาศาสตร์การแพทย์ พื้นฐาน				10 (76.9)	3 (23.1)	4.23	.439	มาก
7. จำนวนหน่วยกิตในรายวิชา วิชาชีพ				10 (76.9)	3 (23.1)	4.23	.439	มาก
8. จำนวนหน่วยกิตหมวดวิชา เลือกเสรี				4 (30.8)	9 (69.2)	3.69	.480	มาก

จากตารางที่ 2.3 การศึกษาวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการปรับหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์จากแบบสอบถามอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา ประจำปีการศึกษา 2562 จำนวน 13 ชุด พบว่า ความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตรเกี่ยวกับจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาศึกษาทั่วไป (ค่าเฉลี่ย 4.54)) มีระดับความเหมาะสมของหลักสูตรในระดับมากที่สุด รองลงมา จำนวนหน่วยกิตรายวิชาในสาขาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน จำนวนหน่วยกิตรายวิชาวิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐาน จำนวนหน่วยกิตในรายวิชาวิชาชีพ (ค่าเฉลี่ย 4.23) โครงสร้างหลักสูตรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเลือกเสรี (ค่าเฉลี่ย 3.69)

และจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร (ค่าเฉลี่ย 3.54)) มีระดับความเหมาะสมของหลักสูตรในระดับมากตามลำดับ ส่วนจำนวนหน่วยกิตในรายวิชากลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพ (ค่าเฉลี่ย 2.69)) มีระดับความเหมาะสมของหลักสูตรในระดับปานกลาง

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นด้านความเหมาะสมของหลักสูตร (ต่อ) (n = 13)

ความเหมาะสมของหลักสูตร (ต่อ)	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก ที่สุด	ค่า เฉลี่ย	ค่า SD	ความ หมาย
2.4 การจัดการเรียนการสอน							
1. ความเหมาะสมของจำนวน หน่วยกิตที่เปิดสอนในแต่ละ ภาคการศึกษา			4 (30.8)	3 (23.1)	3.92	.760	มาก
2. สื่อการเรียนการสอนเพียงพอ และสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา		3 (23.1)	4 (30.8)		3.23	.832	ปาน กลาง
3. มีเอกสารประกอบการสอน สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา		4 (30.8)	3 (23.1)		3.15	.899	ปาน กลาง
4. มีกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตรที่ เหมาะสมกับเนื้อหาและความ สนใจ			4 (30.8)		3.69	.480	มาก
5. มีการเชิญอาจารย์พิเศษเพื่อ สอนและให้ความรู้ที่เกี่ยวข้อง อย่างเหมาะสม		3 (23.1)	10 (76.9)		2.77	.439	ปาน กลาง
6. มีการจัดอาจารย์หรือ เจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษาด้าน การเรียนการสอน		3 (23.1)	3 (23.1)		3.31	.855	ปาน กลาง
7. อาจารย์ที่ปรึกษาให้การดูแล และคำปรึกษา		4 (30.8)	3 (23.1)		3.15	.899	ปาน กลาง
8. ห้องสมุดมีหนังสือ เอกสาร รวมทั้งสื่ออิเล็กทรอนิกส์ อย่างเหมาะสมและเพียงพอ			7 (53.8)		3.46	.519	ปาน กลาง
9. คุณภาพของอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ในห้องเรียนมีความ เหมาะสม		7 (53.8)	3 (23.1)		2.69	.855	ปาน กลาง
10. การจัดการด้าน IT ระบบ เครือข่าย และอินเทอร์เน็ตมี ความเหมาะสม	3 (23.1)	4 (30.8)	3 (23.1)	3 (23.1)	2.69	1.494	ปาน กลาง

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นด้านความเหมาะสมของหลักสูตร (ต่อ) (n = 13)

ความเหมาะสมของหลักสูตร (ต่อ)	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด	ค่า เฉลี่ย	ค่า SD	ความ หมาย
2.4 การจัดการเรียนการสอน (ต่อ)								
11. สภาพแวดล้อมโดยรอบ คณะฯ สร้างบรรยากาศที่ดี ต่อการศึกษาคความเหมาะสม			7 (53.8)	3 (23.1)	3 (23.1)	3.69	.855	มาก
12. ห้องเรียนมีสภาพแวดล้อม ที่ดีเหมาะสมต่อการเรียน การสอน		7 (53.8)		6 (46.2)		2.92	1.038	ปาน กลาง
13. มีที่พักผ่อนที่ทำงานให้นิสิต อย่างเพียงพอ	3 (23.1)	4 (30.8)		6 (46.2)		2.69	1.316	ปาน กลาง
14. มีแหล่งข้อมูล แหล่ง ประชาสัมพันธ์ด้านวิชาการ และวิชาชีพ	3 (23.1)	4 (30.8)	6 (46.2)			2.23	.832	น้อย
15. มีแหล่งข้อมูลทุนการศึกษา และการศึกษาต่อ	3 (23.1)		7 (53.8)	3 (2.1)		2.77	1.092	ปาน กลาง
16. มีรางวัลเรียนดีหรือมีการ จัดสรรทุนการศึกษาให้แก่ นิสิตอย่างเหมาะสม	4 (30.8)	6 (46.2)		3 (23.1)		2.15	1.144	น้อย
17. ระยะเวลาการศึกษาใน หลักสูตร (6 – 12 ปี) มีความเหมาะสม		3 (23.1)		7 (53.8)	3 (23.1)	3.44	1.092	มาก

จากตารางที่ 2.4 การศึกษาวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ต่อการปรับหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์จากแบบสอบถามอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา ประจำปีการศึกษา 2562 จำนวน 13 ชุด พบว่าความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตที่เปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษา (ค่าเฉลี่ย 3.92) หลักสูตรมีกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตรที่เหมาะสมกับเนื้อหาและความสนใจ สภาพแวดล้อมโดยรอบคณะฯ สร้างบรรยากาศที่ดีต่อการศึกษาคความเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 3.69) และระยะเวลาการศึกษาในหลักสูตร (6 – 12 ปี) มีความเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 3.44)) มีระดับความเหมาะสมของหลักสูตรในระดับมากตามลำดับ ส่วนมีกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตรที่เหมาะสมกับเนื้อหาและความสนใจ (ค่าเฉลี่ย 3.69) ห้องสมุดมีหนังสือ เอกสารรวมทั้งสื่ออิเล็กทรอนิกส์ อย่างเหมาะสมและเพียงพอ (ค่าเฉลี่ย 3.46) มีการจัดอาจารย์หรือเจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษา ด้าน การเรียนการสอน (ค่าเฉลี่ย 3.31) สื่อการเรียนการสอนเพียงพอและสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา (ค่าเฉลี่ย 3.23) มีเอกสารประกอบการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา มีอาจารย์ที่ปรึกษาให้การ ดูแลและให้คำปรึกษา (ค่าเฉลี่ย 3.15) ห้องเรียนมีสภาพแวดล้อมที่ดีเหมาะสมต่อการเรียน การสอน (ค่าเฉลี่ย 2.92) มีการเชิญอาจารย์พิเศษเพื่อสอนและให้ความรู้ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม มีแหล่งข้อมูลทุนการศึกษาและการศึกษาต่อ (ค่าเฉลี่ย 2.77) คุณภาพของอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ใน ห้องเรียนมีความเหมาะสม การจัดการด้าน IT ระบบเครือข่ายและอินเทอร์เน็ตมีความเหมาะสม มีที่พักผ่อน/ที่ทำงานให้นิสิตอย่างเพียงพอ (ค่าเฉลี่ย 2.69)) มีระดับความเหมาะสมของหลักสูตร ในระดับปานกลางตามลำดับและมีแหล่งข้อมูล แหล่งประชาสัมพันธ์ด้านวิชาการ และวิชาชีพ (ค่าเฉลี่ย 2.23) และมีรางวัลเรียนดีหรือมีการจัดสรรทุนให้แก่ นิสิตอย่างเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 2.15)) มีระดับความเหมาะสมของหลักสูตรในระดับน้อยตามลำดับ

กลุ่มที่ 3 กลุ่มผู้ใช้บัณฑิตหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2562

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 1.1 จำนวนและค่าร้อยละของประชากรจำแนกตามการดำรงตำแหน่ง (n = 18)

จำแนกสถานภาพ	จำนวนประชากร = 18	
	ความถี่	ร้อยละ
กรรมการผู้จัดการ/อธิบดี/ เจ้าของกิจการ	1	5.56
ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองหรือ รอง/หัวหน้าฝ่าย	1	5.56
หัวหน้าแผนก/หัวหน้างาน	16	88.88
รวม	18	100.0

จากตารางที่ 1.1 การศึกษาวิจัย เรื่องความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการปรับหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์จากแบบสอบถามจากผู้บัณฑิตหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2556 ในปีการศึกษา 2562 จำนวน 18 ชุด พบว่า ผู้บัณฑิตผู้กรอกแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นหัวหน้าแผนก/หัวหน้างาน จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 88.88 และกรรมการผู้จัดการ/อธิบดี/เจ้าของกิจการ และผู้อำนวยการกองหรือรอง/หัวหน้าฝ่าย จำนวนอย่างละ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 5.56

ตารางที่ 1.2 จำนวนและค่าร้อยละของประชากรจำแนกตามหน่วยงาน (n = 18)

จำแนกสถานภาพ		จำนวนประชากร = 18	
		ความถี่	ร้อยละ
หน่วยงาน	หน่วยงานราชการ	17	94.44
	หน่วยงานเอกชน	1	5.56
รวม		18	100.0

จากตารางที่ 1.2 การศึกษาวิจัย เรื่องความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการปรับหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์จากแบบสอบถามจากผู้ใช้บัณฑิตหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2556 ในปีการศึกษา 2562 จำนวน 13 ชุด พบว่า หน่วยงานที่บัณฑิตไปปฏิบัติงานเป็นหน่วยงานราชการ จำนวน 17 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 94.44 และ หน่วยงานเอกชน จำนวน 1 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 5.56

ตารางที่ 1.3 จำนวนและค่าร้อยละของประชากรจำแนกตามระยะเวลาที่บัณฑิตปฏิบัติงานในหน่วยงาน (n = 18)

จำแนกสถานภาพ		จำนวนประชากร = 18	
		ความถี่	ร้อยละ
ระยะเวลาที่บัณฑิตปฏิบัติงาน	ระยะเวลา 3 เดือน – 6 เดือน	9	50.00
	ระยะเวลา 6 เดือน – 1 ปี	8	44.44
	ระยะเวลา 1 ปีขึ้นไป	1	5.56
รวม		18	100.0

จากตารางที่ 1.3 การศึกษาวิจัย เรื่องความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการปรับหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์จากแบบสอบถามจากผู้ใช้บัณฑิตหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2556 ในปีการศึกษา 2562 จำนวน 13 ชุด พบว่า ระยะเวลาที่บัณฑิตเข้าไปปฏิบัติงานของผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่ มีระยะเวลา 3 เดือน – 6 เดือน จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00

รองลงมาปฏิบัติงานเป็นระยะเวลา 6 เดือน – 1 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ และระยะเวลา 1 ปีขึ้นไป จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 5.56

ตารางที่ 1.4 จำนวนและค่าร้อยละของประชากรจำแนกตามการพิจารณารับสมัครบุคคลเข้าทำงานในหน่วยงาน (n = 18)

จำแนกสถานภาพ		จำนวนประชากร = 18	
		ความถี่	ร้อยละ
การพิจารณารับ	ระดับการศึกษา	14	77.77
บุคคลเข้าทำงาน	สถาบันการศึกษา	1	5.56
ในหน่วยงาน	บุคลิภาพ	3	16.67
รวม		18	100.0

จากตารางที่ 1.4 การศึกษาวิจัย เรื่องความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการปรับหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์จากแบบสอบถามจากผู้ใช้บัณฑิตหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2556 ในปีการศึกษา 2562 จำนวน 13 ชุด พบว่า หน่วยงานของผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่ใช้ระดับการศึกษาเป็นการพิจารณารับสมัครบัณฑิตเข้าศึกษา จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 77.77 รองลงมาด้านบุคลิภาพ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 และจากสถาบันการศึกษา จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 5.56

ตอนที่ 2 ประเมินผลคุณลักษณะบัณฑิต และการปฏิบัติงานของบัณฑิตคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ของหลักสูตรทันตแพทย์ศาสตร์บัณฑิต

ตารางที่ 2.1 มาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม

มาตรฐานผลการเรียนรู้	ความดีงาม (n = 18)					การปฏิบัติงานจริง (n = 18)							
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	ค่าเฉลี่ย SD	ค่าเฉลี่ย SD	ความหมาย
1. มีความรู้ความเข้าใจและประพฤติตนอยู่ในหลักคุณธรรมจริยธรรมจรรยาบรรณและมีเจตคติอันดีงามต่อการประกอบวิชาชีพ	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5			
2. มีความซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย	1		2	3	12	1		2	5	11	4.50	.707	มาก
	(5.6)		(11.1)	(16.7)	(66.7)			(11.1)	(27.8)	(61.1)			
3. มีจิตสำนึกในการดูแลผู้ป่วยด้วยความเมตตา กรุณา เคารพในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์	1		2	5	10	1		2	3	13	4.61	.698	มากที่สุด
	(5.6)		(11.1)	(27.8)	(55.6)			(11.1)	(16.7)	(72.2)			
4. ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อบังคับระเบียบของวิชาชีพและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	1		3	2	12	1		3	3	12	4.50	.786	มาก
	(5.6)		(16.7)	(11.1)	(66.7)			(16.7)	(16.7)	(66.7)			

จากตารางที่ 2.1 จากการศึกษาวิจัย เรื่องความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการปรับหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์ความคาดหวังและคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2562 ของผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 18 ชุด พบว่า ระดับความคาดหวังและคุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรมในด้านการมีความรู้ความเข้าใจและประพฤติตนอยู่ในหลักคุณธรรมจริยธรรมจรรยาบรรณและมีเจตคติอันดีงามต่อการประกอบวิชาชีพ ผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคาดหวังในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.67) โดยบัณฑิตทันตแพทย์ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยามีระดับความรู้ความเข้าใจและประพฤติตนอยู่ในหลักคุณธรรมจริยธรรมจรรยาบรรณและมีเจตคติอันดีงามต่อการประกอบวิชาชีพในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.44) ด้านความซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย ผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคาดหวังในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.39) โดยบัณฑิตทันตแพทย์ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยามีระดับของความซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัยในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.50) ด้านการมีจิตสำนึกในการดูแลผู้ป่วยด้วยความเมตตา กรุณา เคารพในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคาดหวังในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.28) โดยบัณฑิตทันตแพทย์ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยามีระดับการมีจิตสำนึกในการดูแลผู้ป่วยด้วยความเมตตา กรุณา เคารพในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.61) ด้านการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อบังคับระเบียบของวิชาชีพและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคาดหวังในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.43) โดยบัณฑิตทันตแพทย์ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยามีระดับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อบังคับระเบียบของวิชาชีพและกฎหมายที่เกี่ยวข้องในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.50)

ตารางที่ 2.2 ความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านความรู้

การปฏิบัติงานจริง (n = 18)

ความต้องการ (n = 18)

มาตรฐานผลการเรียนรู้ ด้านความรู้	ความต้องการ (n = 18)					การปฏิบัติงานจริง (n = 18)							
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มากที่สุด	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มากที่สุด	ค่า เฉลี่ย	ค่า SD	ค่า ความ หมาย
1. มีความรู้ ความเข้าใจใน สาระสำคัญของศาสตร์ที่ เป็น พื้น ฐาน ทา ง มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ กระบวนการบริหารและ จัดการกฎหมายและการ ปกครอง	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	4.11	.900	มาก
2. มีความรู้และความเข้าใจใน พื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ สุขภาพ ศาสตร์ทาง การแพทย์และทันตแพทย์ รวมถึงมีความรู้และความ เข้าใจในระดับสุขภาพ	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	4.00	.840	มาก

จากตารางที่ 2.2 จากการศึกษาวิจัย เรื่องความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการปรับหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์ความคาดหวังและคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2562 ของผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 18 ชุด พบว่า ระดับความคาดหวังและคุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านความรู้ ในด้านการมีความรู้ ความเข้าใจในสาระสำคัญของศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานทางมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ กระบวนการบริหารและจัดการกฎหมายและการปกครอง ผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคาดหวังในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.33) โดยบัณฑิตทันตแพทย์ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา มีระดับความรู้มีความรู้ ความเข้าใจในสาระสำคัญของศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานทางมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ กระบวนการบริหารและจัดการกฎหมายและการปกครองในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.11) ด้านการมีความรู้และความเข้าใจในพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ ศาสตร์ทางการแพทย์และทันตแพทย์รวมถึงมีความรู้และความเข้าใจในระบบสุขภาพ ผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคาดหวังในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.28) โดยบัณฑิตทันตแพทย์ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยามีระดับการมีความรู้และความเข้าใจในพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ ศาสตร์ทางการแพทย์และทันตแพทย์รวมถึงมีความรู้และความเข้าใจในระบบสุขภาพในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.00) ด้านการมีความรู้และความเข้าใจในสาระสำคัญของการรักษาทางทันตกรรม สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ในการตรวจ การวินิจฉัย การวางแผนการรักษาในการบำบัดโรค ป้องกันโรค ฟันฟู ดงสภาพในช่องปากโดยคำนึงถึงหลักสุขภาพองค์รวมปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อบังคับระเบียบของวิชาชีพและกฎหมายที่เกี่ยวข้องของผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคาดหวังในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.39) โดยบัณฑิตทันตแพทย์ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยามีระดับมีความรู้และความเข้าใจในสาระสำคัญของการรักษาทางทันตกรรม สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ในการตรวจ การวินิจฉัย การวางแผนการรักษาในการบำบัดโรค ป้องกันโรค ฟันฟู ดงสภาพในช่องปากโดยคำนึงถึงหลักสุขภาพองค์รวมปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อบังคับระเบียบของวิชาชีพและกฎหมายที่เกี่ยวข้องในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.11)

จากตารางที่ 2.3 จากการศึกษาวิจัย เรื่องความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการปรับหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์ความคาดหวังและคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2562 ของผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 18 ชุด พบว่า ระดับความคาดหวังและคุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญาในด้านการมีทักษะในกระบวนการคิด วิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างมีระบบ มีเหตุผลรวมถึงการมีความคิดสร้างสรรค์ ผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคาดหวังในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.56) โดยบัณฑิตทันตแพทย์ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา มีระดับทักษะทางปัญญาในด้านการมีทักษะในกระบวนการคิด วิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างมีระบบ มีเหตุผลรวมถึงการมีความคิดสร้างสรรค์ ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.22) ด้านสามารถสืบค้นประเมินวิเคราะห์ข้อมูลอย่างมีวิจารณญาณโดยอาจใช้ร่วมกับประสบการณ์หรือนำไปประยุกต์ในการดูแลผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสมและปลอดภัย ผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคาดหวังในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.67) โดยบัณฑิตทันตแพทย์ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา มีระดับทักษะทางปัญญาในด้านสามารถสืบค้น ประเมินวิเคราะห์ข้อมูลอย่างมีวิจารณญาณโดยอาจใช้ร่วมกับประสบการณ์หรือนำไปประยุกต์ในการดูแลผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสมและปลอดภัยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.50) ด้านสามารถเลือกใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรมที่เหมาะสมในทางทันตกรรม ผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคาดหวังในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.39) โดยบัณฑิตทันตแพทย์ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา มีระดับทักษะทางปัญญาในด้านสามารถเลือกใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรมที่เหมาะสมในทางทันตกรรมในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.22) ด้านการมีสามารถวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์และบริบททางสุขภาพที่เปลี่ยนไป ผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคาดหวังในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.44) โดยบัณฑิตทันตแพทย์ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา มีระดับทักษะทางปัญญาในด้านการมีสามารถวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาเพื่อให้สอดคล้องกับ สถานการณ์และบริบททางสุขภาพที่เปลี่ยนไป ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.11) ด้านมีทักษะด้านปัญญาเพื่อการประกอบวิชาชีพทันตกรรมและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคาดหวังในระดับมากที่สุด(ค่าเฉลี่ย 4.67) โดยบัณฑิตทันตแพทย์ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา มีระดับทักษะทางปัญญาในด้านการมีทักษะด้านปัญญาเพื่อการประกอบวิชาชีพทันตกรรมและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.33)

จากตารางที่ 2.4 จากการศึกษาวิจัย เรื่องความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการปรับหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์ความคาดหวังและคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2562 ของผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 18 ชุด พบว่า ระดับความคาดหวังและคุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี นำไปสู่ความสามารถในการบริหารจัดการการทำงานร่วมกับผู้อื่นและการดูแลผู้ป่วยอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ใช้ระดับความคาดหวังในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.56) โดยบัณฑิตทันตแพทย์ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา มีระดับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี นำไปสู่ความสามารถในการบริหารจัดการการทำงานร่วมกับผู้อื่นและการดูแลผู้ป่วยอย่างมีประสิทธิภาพ ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.67) ด้านการมีรู้จักบทบาทและปฏิบัติตนในการเป็นผู้นำและผู้ตามตามบริบทผู้ใช้บัณฑิต มีระดับความคาดหวังในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.56) โดยบัณฑิตทันตแพทย์ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา มีระดับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในด้านการมีรู้จักบทบาทและปฏิบัติตนในการเป็นผู้นำและผู้ตามตามบริบทในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.50) ด้านการมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงาน มีวินัยและปฏิบัติตามกติกาสังคม ผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคาดหวังในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.56) โดยบัณฑิตทันตแพทย์ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา มีระดับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในด้านการมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงาน มีวินัยและปฏิบัติตามกติกาสังคมในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.39) ด้านการมีความเข้าใจและแสดงบทบาทของตนได้กับสังคมวัฒนธรรมและภาวะเศรษฐกิจผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคาดหวังในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.50) โดยบัณฑิตทันตแพทย์ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา มีระดับการมีความเข้าใจและแสดงบทบาทของตนได้กับสังคมวัฒนธรรมและภาวะเศรษฐกิจในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.28)

จากตารางที่ 2.5 จากการศึกษาวิจัย เรื่องความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการปรับหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์ความคาดหวังและคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2562 ของผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 18 ชุด พบว่า ระดับความคาดหวังและคุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขและการใช้เทคโนโลยีในด้านประยุกต์ใช้หลักตรรกะคณิตศาสตร์และสถิติในการแนะนำและประกอบการตัดสินใจ ผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคาดหวังในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.17) โดยบัณฑิตทันตแพทย์ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา มีระดับการประยุกต์ใช้หลักตรรกะคณิตศาสตร์และสถิติในการแนะนำและประกอบการตัดสินใจในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.17) ด้านการมีทักษะในการสื่อสารกับผู้ป่วยและบุคคลอื่นอย่างเหมาะสม ผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคาดหวังในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.44) โดยบัณฑิตทันตแพทย์ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา มีระดับการมีทักษะในการสื่อสารกับผู้ป่วยและบุคคลอื่นอย่างเหมาะสมในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.44) ด้านการมีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษตามความจำเป็นของวิชาชีพ ผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคาดหวังในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.17) โดยบัณฑิตทันตแพทย์ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา มีระดับการมีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษตามความจำเป็นของวิชาชีพในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.17) ด้านการมีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้าประมวลข้อมูล ข่าวสาร จากแหล่งสารสนเทศโดยตระหนักถึงการพัฒนาตนเองและเรียนรู้ตลอดชีวิต ผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคาดหวังในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.39) โดยบัณฑิตทันตแพทย์ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา มีระดับการทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้าประมวลข้อมูล ข่าวสาร จากแหล่งสารสนเทศโดยตระหนักถึงการพัฒนาตนเองและเรียนรู้ตลอดชีวิตในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.44)

ตารางที่ 2.6 ความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านสุนทรียศิลป์

มาตรฐานผลการเรียนรู้ ด้านสุนทรียศิลป์	ความดีของการ (n = 18)					การปฏิบัติงานจริง (n = 18)										
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มากที่สุด	ค่า เฉลี่ย	SD	ความ หมาย	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มากที่สุด	ค่า เฉลี่ย	SD	ความ หมาย
1. มีความซาบซึ้งในคุณค่า ของศิลปะดนตรีและ วัฒนธรรม	1	2	3	4	5	4.17	.786	มาก	1	2	3	4	5	4.17	.786	มาก
			(22.2)	(38.9)	(38.9)				(22.2)	(38.9)	(38.9)					

จากตารางที่ 2.6 จากการศึกษาวิจัย เรื่องความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการปรับหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์ความคาดหวังและคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2562 ของผู้บัณฑิต จำนวน 18 ชุด พบว่า ระดับความคาดหวังและคุณลักษณะของบัณฑิต ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านสุนทรียศิลป์ในด้านการมีความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะดนตรีและวัฒนธรรม ผู้บัณฑิตมีระดับความคาดหวังในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.17) โดยบัณฑิตทันตแพทย์ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา มีความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะดนตรีและวัฒนธรรม ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.17)

ตารางที่ 2.8 ความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่คณะกรรมการวิชาชีพ

การปฏิบัติงานจริง (n = 18)

ความถี่ของการ (n = 18)

มาตรฐานผลการเรียนรู้ ตามที่คณะกรรมการวิชาชีพ	น้อย					ปานกลาง					มาก					
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	
1. สามารถรวบรวมข้อมูล โดยการชักประวัติและ การตรวจ ประเมิน สถานะผู้ป่วยทั้ง การแพทย์และทางทัน กรรม รวมทั้งการบันทึก เวชระเบียนของผู้ป่วยได้ อย่างถูกต้อง เป็นระบบ ตามมาตรฐานวิชาชีพ	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด	ค่า เฉลี่ย	ค่า SD	ค่า ความ หมาย	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด	ค่า เฉลี่ย	ค่า SD	ค่า ความ หมาย
2. สามารถวินิจฉัยเบื้องต้น และวินิจฉัยแยกโรคทาง ทันตกรรมโดยการแปล ผลที่ได้จากข้อมูลต่างๆ จากการตรวจผู้ป่วย	1	2	3	4	5	4.50	.786	มาก	1	2	3	4	5	4.17	.786	มาก
			3 (16.7)	3 (16.7)	12 (66.7)						4 (22.2)	7 (38.9)	7 (38.9)			
			3 (22.2)	2 (11.1)	12 (66.7)						2 (11.1)	8 (44.4)	8 (44.4)			
						4.44	.856	มาก						4.33	.686	มาก

ตารางที่ 2.8 ความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยทางวิชาชีพ (ต่อ)

มาตรฐานผลการเรียนรู้ ด้านทักษะพิสัยทางวิชาชีพ	ความถี่ต้องการ (n = 18)					การปฏิบัติงานจริง (n = 18)										
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มากที่สุด	ค่า เฉลี่ย	ค่า SD	ความ หมาย	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มากที่สุด	ค่า เฉลี่ย	ค่า SD	ความ หมาย
5. สามารถป้องกันและ จัดการภาวะฉุกเฉิน ภาวะแทรกซ้อนทาง ทันตกรรมและทาง แพทย์	1	2	3	4	5	4.44	.784	มาก	1	2	3	4	5	4.17	.786	มาก
6. สามารถส่งเสริม สุขภาพและป้องกันโรค ในช่องปาก ทั้งระดับ บุคคล ครอบครัวและ ชุมชน โดยใช้หลัก สุขภาพ องค์กรวม	1	2	3	4	5	4.33	.767	มาก	1	2	3	4	5	4.11	.832	มาก
			(16.7)	(22.2)	(61.1)				(5.6)	(11.1)	(22.2)	(38.9)	(38.9)			

จากตารางที่ 2.8 จากการศึกษาวิจัย เรื่องความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการปรับหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์ความคาดหวังและคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2562 ของผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 18 ชุด พบว่า ระดับความคาดหวังและคุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยทางวิชาชีพในด้านความสามารถรวบรวมข้อมูลโดยการซักประวัติและการตรวจ ประเมินสภาวะผู้ป่วยทั้งการแพทย์และทางทันตกรรม รวมทั้งการบันทึกเวชระเบียนของผู้ป่วยได้อย่างถูกต้องเป็นระบบตามมาตรฐานวิชาชีพ ผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคาดหวังในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.50) โดยบัณฑิตทันตแพทย์ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยามีความสามารถรวบรวมข้อมูลโดยการซักประวัติและการตรวจประเมินสภาวะผู้ป่วยทั้งการแพทย์และทางทันตกรรม รวมทั้งการบันทึกเวชระเบียนของผู้ป่วยได้อย่างถูกต้องเป็นระบบตามมาตรฐานวิชาชีพในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.17) ด้านความสามารถวินิจฉัยเบื้องต้นและวินิจฉัยแยกโรคทางทันตกรรมโดยการแปลผลที่ได้จากข้อมูลต่างๆ จากการตรวจผู้ป่วย ผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคาดหวังในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.44) โดยบัณฑิตทันตแพทย์ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยามีสามารถวินิจฉัยเบื้องต้นและวินิจฉัยแยกโรคทางทันตกรรมโดยการแปลผลที่ได้จากข้อมูลต่างๆ จากการตรวจผู้ป่วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.33) ด้านสามารถวางแผนการรักษาทางทันตกรรมโดยใช้หลักสุขภาพองค์รวมและการมีส่วนร่วมของผู้ป่วย รวมทั้งทำการ ปรีกษา ให้คำปรึกษาและส่งต่อผู้ป่วยไปรับการรักษากับผู้ประกอบวิชาชีพอื่นที่เกี่ยวข้อง ผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคาดหวังในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.44) โดยบัณฑิตทันตแพทย์ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยามีสามารถด้านสามารถวางแผนการรักษาทางทันตกรรม โดยใช้หลักสุขภาพองค์รวมและการมีส่วนร่วมของผู้ป่วย รวมทั้งทำการ ปรีกษา ให้คำปรึกษาและส่งต่อผู้ป่วยไปรับการรักษากับผู้ประกอบวิชาชีพอื่นที่เกี่ยวข้องในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.44) ด้านความสามารถจัดการ รักษาทางทันตกรรม พื้นฟูสภาพในช่องปากรวมทั้งติดตามและประเมินผลการรักษา ผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคาดหวังในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.44) โดยบัณฑิตทันตแพทย์ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยามีสามารถด้านความสามารถจัดการรักษาทางทันตกรรม พื้นฟูสภาพในช่องปากรวมทั้งติดตามและประเมินผลการรักษาในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.28) ด้านความสามารถป้องกันและจัดการภาวะฉุกเฉิน ภาวะแทรกซ้อนทางทันตกรรมและทางแพทย์ ผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคาดหวังในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.44) โดยบัณฑิตทันตแพทย์ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยามีสามารถด้าน

ความสามารถป้องกันและจัดการภาวะฉุกเฉิน ภาวะแทรกซ้อนทางทันตกรรมและทางแพทย์
ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.17) ด้านความสามารถส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปาก
ทั้งระดับบุคคล ครอบครัวและชุมชน โดยใช้หลักสุขภาพ องค์กรรวม ผู้ใช้บัณฑิตมีระดับ
ความคาดหวังในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.33) โดยบัณฑิตทันตแพทย์ คณะทันตแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยพะเยามีสมารถด้านความสามารถส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปาก
ทั้งระดับบุคคล ครอบครัวและชุมชน โดยใช้หลักสุขภาพ องค์กรรวมในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.11)

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้เทคนิคการสนทนากลุ่ม (Focus Group) และสัมภาษณ์เชิงลึก โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย บัณฑิต อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและผู้ใช้บัณฑิต และนำข้อมูลการสัมภาษณ์ที่ได้จากการจัดบันทึก การบันทึกเสียง และเอกสารการจัดทำหลักสูตร มาศึกษาอย่างละเอียดพร้อมจัดระบบหมวดหมู่ ตามความมุ่งหมายของการศึกษาวิจัยที่กำหนดไว้สรุปสาระสำคัญตามประเด็นที่ทาการศึกษาวิจัยเป็นภาพรวม ดังนี้

ด้านความเหมาะสมของหลักสูตร

1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร พบว่าหลักสูตรได้กำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่เข้าใจง่ายและตรงกับจุดมุ่งหมายที่นิสิตต้องการและสอดคล้องกับรายวิชาที่ทำการเรียนการสอนในหลักสูตร

2. โครงสร้างของหลักสูตร

ความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตรเกี่ยวกับจำนวนหน่วยกิตรายวิชาทางด้านวิชาศึกษาทั่วไป วิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐาน รายวิชาวิชาชีพและหมวดวิชาเลือกเสรี มีระดับความเหมาะสมดี โครงสร้างหลักสูตรมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ส่วนจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรมีระดับความเหมาะสมในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากบัณฑิตและอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาเห็นว่าส่วนใหญ่จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรมีหลายวิชาที่มีการเรียนการสอนโดยอาจารย์พิเศษที่ทำการสอนทับซ้อนกับรายวิชาอื่นๆ ทำให้เห็นว่ารายวิชาเหล่านั้นน่าจะนำมาบูรณาการร่วมกันเพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการจัดการเรียนการสอน

3. เนื้อหารายวิชา

เนื้อหารายวิชากลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐาน เนื้อหาวิชาชีววิทยาช่องปาก เนื้อหาวิชาทันตกรรมบดเคี้ยว ทันตกรรมประดิษฐ์ วิทยาเอ็นโดดอนต์ ทันตกรรมชุมชนและทันตกรรมสาธารณสุข โดยภาพรวมมีความเหมาะสมกับหลักสูตร และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและการทำงานได้อีกทั้งเนื้อหาของหลักสูตรมีการสอนที่ทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน มีเนื้อหาสาระของหลักสูตรระดับมาก ส่วนเนื้อหาวิชาศึกษาทั่วไป ศัลยศาสตร์ช่องปาก ทันตกรรมจัดฟัน วิทยาการวินิจฉัยโรคช่องปาก ทันตกรรมหัตถการ ปรีทันตวิทยา ทันตกรรมสำหรับเด็กมีเนื้อหาสาระของหลักสูตรในระดับปานกลาง ทั้งนี้จากเนื้อหารายวิชาดังกล่าว

ส่วนใหญ่เป็นรายวิชาที่ได้เรียนเชิญอาจารย์พิเศษจากหน่วยงานภายนอกที่มีความหลากหลาย มาทำการสอน โดยภาคบรรยาย ปฏิบัติการและคลินิกไม่ใช่อาจารย์พิเศษกลุ่มเดียวกันส่งผลให้เนื้อหาในบางหัวข้อบรรยายไม่สอดคล้องและไปในทิศทางเดียวกัน

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2556 พบว่าสื่อการเรียนการสอนมีความสอดคล้องและเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนตามเนื้อหาวิชา เอกสารประกอบการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา ส่วนในด้านการเชิญอาจารย์พิเศษเพื่อสอนและให้ความรู้ แหล่งข้อมูล การจัดอาจารย์หรือเจ้าหน้าที่ เพื่อให้คำปรึกษาด้านการเรียนการสอน แหล่งประชาสัมพันธ์ด้านวิชาการและวิชาชีพ สภาพแวดล้อมโดยรอบคณะฯ การจัดกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตร ห้องสมุดที่มีหนังสือเอกสาร รวมทั้งสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การมีห้องเรียนที่มีสภาพแวดล้อมที่ดีต่อการเรียนการสอน คุณภาพของอุปกรณ์ครุภัณฑ์ในห้องเรียน การสนับสนุนรางวัลเรียนดีหรือมีการจัดสรรทุนการศึกษา ให้แก่นิสิต การมีที่พักผ่อน/ ที่ทำงานให้นิสิตยังมีระดับการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง อีกทั้งยังพบว่าแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับทุนการศึกษาและการศึกษาต่อ การจัดการด้าน IT ระบบเครือข่ายและอินเทอร์เน็ตมีระดับการจัดการเรียนการสอนในระดับน้อย ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร พบว่าคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยาได้มีการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรที่ครอบคลุมผลการเรียนรู้ที่คาดหวังทั้ง 8 ด้าน และสามารถผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถสอดคล้องกับความคาดหวังของหน่วยงานผู้ใช้บัณฑิต มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่อหน่วยงานเป็นอย่างดี โดยมีความโดดเด่นในด้านคุณธรรมจริยธรรม ยึดถือผู้ป่วยเป็นหลัก ตลอดทั้งปฏิบัติตามระเบียบและข้อกำหนดของหน่วยงาน รวมทั้งเสนอแนะให้เพิ่มเติมความรู้ให้กับบัณฑิตในเรื่องของการพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล (HA) และการทำงานร่วมกับทีมสหวิชาชีพเพื่อการทำงานแบบผสมผสาน อันจะเป็นทักษะเพื่อเพิ่มพูนความเป็นทันตแพทย์ที่สอดคล้องและเหมาะสมมากยิ่งขึ้นต่อไป

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยนี้ ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการปรับหลักสูตร
 ทันตแพทยศาสตรบัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา โดยมีวัตถุประสงค์
 เพื่อ 1.ศึกษาความคิดเห็นของบัณฑิต อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาเกี่ยวกับความเหมาะสมของ
 หลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2556 คณะทันตแพทยศาสตร์
 มหาวิทยาลัยพะเยา 2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตเกี่ยวกับผลลัพธ์การเรียนรู้
 ของบัณฑิต หลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2556 คณะทันต
 แพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา โดยศึกษาและวิเคราะห์จากแบบสอบถามจากบัณฑิต
 จำนวน 25 ชุด อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา จำนวน 13 ชุด และผู้ใช้บัณฑิตในหลักสูตรทันต
 แพทยศาสตรบัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2562 จำนวน 18 ชุด เป็นประชากรในการ
 การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้
 มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการปรับหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตร์
 มหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อนำมาหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย
 (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการปรับหลักสูตร
 ทันตแพทยศาสตรบัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา มีโดยมีวัตถุประสงค์
 เพื่อ 1.ศึกษาความคิดเห็นของบัณฑิตอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาเกี่ยวกับความเหมาะสมของ
 หลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2556 คณะทันตแพทยศาสตร์
 มหาวิทยาลัยพะเยา 2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตเกี่ยวกับผลลัพธ์การเรียนรู้
 ในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2556 คณะทันตแพทยศาสตร์
 มหาวิทยาลัยพะเยา โดยศึกษาและวิเคราะห์จากแบบสอบถามจากบัณฑิต จำนวน 25 ชุด
 อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต จำนวน 13 ชุด และผู้ใช้
 บัณฑิตในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2562 จำนวน 18 ชุด และ
 จากการศึกษาวิจัย พบว่า

บัณฑิตคณะทันตแพทยศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2562 เป็นเพศหญิง
 เข้าศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2556 คณะทันต
 แพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยาด้วยระบบกลาง (Admissions) ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษา

ด้วยระดับเกรดเฉลี่ยสะสม 3.20 – 3.59 และ 3.60 – 4.00 ตามลำดับ บัณฑิตส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่จังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดแม่ฮ่องสอน ส่วนกรุงเทพฯ จังหวัดขอนแก่น นนทบุรี น่าน แพร่และราชบุรี จังหวัดละ 2 คน จังหวัดกาฬสินธุ์ เชียงราย นครพนม พะเยา มหาสารคาม ลำปางและสมุทรปราการ จังหวัดละ 1 คน มีความคิดเห็นว่าเป็นเมื่อสำเร็จการศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยาไปแล้วจะสามารถหางานทำได้ 1 ปีหลังสำเร็จการศึกษาและมีความภาคภูมิใจที่ได้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา สามารถนำความรู้จากการศึกษาตามหลักสูตรไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ในระดับมาก โดยบัณฑิตมีความคิดเห็นวก่อนพิจารณาเข้าศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต ผู้ที่จะเข้าศึกษาจะต้องมีพื้นฐานความรู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิตในระดับมากด้วย วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเข้าใจง่ายในระดับมาก ตรงกับจุดมุ่งหมายที่นิสิตต้องการ และสอดคล้องกับรายวิชาในหลักสูตร ด้านผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร มีการจัดการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชาเป็นไปตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง รองลงมา นิสิตได้รับทราบและเข้าใจถึงลักษณะของบัณฑิตที่เป็นไปตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรในระดับมาก และมีความคิดเห็นว่าการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรตรงกับจุดมุ่งหมายที่นิสิตต้องการในระดับปานกลาง ด้านความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตรพบว่า จำนวนหน่วยกิตรายวิชาวิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐาน รายวิชา วิชาชีพ วิชาเลือกเสรี รายวิชาศึกษาทั่วไป มีระดับความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตร อยู่ในระดับมาก ส่วนโครงสร้างหลักสูตรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรมีระดับความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตรอยู่ในระดับ ปานกลางตามลำดับ ด้านการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับความเหมาะสมของ จำนวนหน่วยกิตที่เปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษา สื่อการเรียนการสอนเพียงพอและ สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา มีเอกสารประกอบการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา มีระดับความ เหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตรอยู่ในระดับมาก มีการเชิญอาจารย์พิเศษเพื่อสอนและ ให้ความรู้ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม มีแหล่งข้อมูล มีการจัดอาจารย์หรือเจ้าหน้าที่ให้ คำปรึกษาด้านการเรียนการสอน มีแหล่งประชาสัมพันธ์ด้านวิชาการและวิชาชีพ สภาพแวดล้อมโดยรวมดี สร้างบรรยากาศที่ดีต่อการศึกษาค้นคว้าความเหมาะสม มีกิจกรรม ส่งเสริมหลักสูตรที่เหมาะสมกับเนื้อหาและความสนใจ ห้องสมุดมีหนังสือ เอกสารรวมทั้งสื่อ อิเล็กทรอนิกส์อย่างเหมาะสมและเพียงพอ ห้องเรียนมีสภาพแวดล้อมที่ดีเหมาะสมต่อการ เรียนการสอน คุณภาพของอุปกรณ์ครุภัณฑ์ในห้องเรียนมีความเหมาะสม มีรางวัลเรียนดีหรือ

มีการจัดสรรทุนการศึกษาให้แก่บัณฑิตอย่างเหมาะสม ระยะเวลาการศึกษา (6 – 12 ปี) มีความเหมาะสม มีที่พักผ่อน/ ที่ทำงานให้นิสิตอย่างเพียงพอ มีระดับการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลางและมีแหล่งข้อมูลทุนการศึกษาและการศึกษาต่อการจัดการด้าน IT ระบบเครือข่ายและอินเทอร์เน็ตมีความเหมาะสม ระดับการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรในระดับน้อย ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตรหลักสูตรพบว่าเนื้อหารายวิชากลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐาน ชีววิทยาช่องปาก ทันตกรรมบดเคี้ยว ทันตกรรมชุมชนและทันตกรรมสาธารณสุข เนื้อหาวิชาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและการทำงาน เนื้อหาในรายวิชาโดยภาพรวมมีความเหมาะสมกับหลักสูตร มีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน เนื้อหารายวิชากลุ่มวิชาชีพมีความเหมาะสมและการจัดเนื้อหาตามแผนการศึกษาแต่ละภาคการศึกษา วิชาทันตกรรมประดิษฐ์ วิทยาเอ็นโดดอนต์ มีระดับการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรในระดับมาก ส่วนเนื้อหาวิชาศัลยศาสตร์ช่องปาก วิชาศึกษาทั่วไป ทันตกรรมจัดฟัน วิทยาการวินิจฉัยโรคช่องปาก ทันตกรรมหัตถการ ปรีทันตวิทยา (ค่าเฉลี่ย 2.76) ทันตกรรมสำหรับเด็ก มีระดับการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรในระดับปานกลาง

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2562 มีความคิดเห็นว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรตรงกับจุดมุ่งหมายที่นิสิตต้องการและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรสอดคล้องกับรายวิชาในหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเข้าใจง่ายอยู่ในระดับน้อย ด้านผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร มีการจัดการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชาเป็นไปตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ตรงกับจุดมุ่งหมายที่นิสิตต้องการในระดับมากและได้รับทราบและเข้าใจถึงลักษณะของบัณฑิตที่เป็นไปตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรในระดับปานกลาง ด้านความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตรเกี่ยวกับจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมในระดับมากที่สุด จำนวนหน่วยกิตรายวิชาในสาขาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน รายวิชาวิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐาน รายวิชาวิชาชีพ วิชาเลือกเสรี ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนจำนวนหน่วยกิตในรายวิชากลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพ มีระดับความเหมาะสมในระดับปานกลาง ด้านความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตที่เปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษามีกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตรที่เหมาะสมกับเนื้อหาและความสนใจ สภาพแวดล้อมโดยรอบคณะฯ สร้างบรรยากาศที่ดีต่อการศึกษาคความเหมาะสม และระยะเวลาการศึกษาในหลักสูตร (6 – 12 ปี) มีความเหมาะสมมาก ส่วนมีกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตรที่เหมาะสมกับเนื้อหาและความสนใจ ห้องสมุด

มีหนังสือ เอกสารรวมทั้งสื่ออิเล็กทรอนิกส์อย่างเหมาะสมและเพียงพอ มีการจัดอาจารย์หรือเจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษาด้านการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนเพียงพอและสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา มีเอกสารประกอบการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา มีอาจารย์ที่ปรึกษาให้การดูแล และคำปรึกษา ห้องเรียนมีสภาพแวดล้อมที่ดีเหมาะสมต่อการเรียนการสอน มีการเชิญอาจารย์พิเศษเพื่อสอนและให้ความรู้ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม มีแหล่งข้อมูลทุนการศึกษา และการศึกษาต่อ คุณภาพของอุปกรณ์ครุภัณฑ์ในห้องเรียนมีความเหมาะสม การจัดการด้าน IT ระบบเครือข่าย และอินเทอร์เน็ตมีความเหมาะสม มีที่พักผ่อน/ที่ทำงานให้นิสิตอย่างเพียงพอ มีระดับความเหมาะสมในระดับปานกลางตามลำดับและมีแหล่งข้อมูลแหล่งประชาสัมพันธ์ด้านวิชาการและวิชาชีพและมีรางวัลเรียนดีหรือมีการจัดสรรทุนให้แก่นิสิตอย่างเหมาะสมมีระดับความเหมาะสมในระดับน้อย

ผู้ใช้บัณฑิตคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2562 ส่วนใหญ่เป็นหัวหน้าแผนก/หัวหน้างาน หน่วยงานที่บัณฑิตไปปฏิบัติงานเป็นหน่วยงานราชการ จำนวน 17 แห่ง หน่วยงานเอกชน จำนวน 1 แห่ง หน่วยงานของผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่ใช้ระดับการศึกษาเป็นการพิจารณารับบัณฑิตเข้าศึกษา รองลงมาด้านบุคลิกภาพและจากสถาบันการศึกษา ระดับความคาดหวังและคุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรมด้านการมีความรู้ความเข้าใจและประพฤติตนอยู่ในหลักคุณธรรมจริยธรรมจรรยาบรรณและมีเจตคติอันดีงามต่อการประกอบวิชาชีพ ผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคาดหวังในระดับมากที่สุด โดยบัณฑิตทันตแพทย์ มีระดับความรู้ในระดับมากด้านความซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย ผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคาดหวังในระดับมาก บัณฑิตทันตแพทย์ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยามีระดับของความซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัยในระดับมาก ด้านการมีจิตสำนึกในการดูแลผู้ป่วยด้วยความเมตตา กรุณา เคารพในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคาดหวังในระดับมาก บัณฑิตทันตแพทย์ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยามีระดับการมีจิตสำนึกในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.61) ด้านการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อบังคับระเบียบของวิชาชีพและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคาดหวังในระดับมาก บัณฑิตทันตแพทย์ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยามีระดับการปฏิบัติตามในระดับมาก ระดับความคาดหวังและคุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านความรู้ ด้านการมีความรู้ความเข้าใจในสาระสำคัญของศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานทางมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ กระบวนการบริหารและจัดการกฎหมายและการปกครอง ผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคาดหวังในระดับมาก โดยบัณฑิตทันตแพทย์ มีระดับความรู้มีความรู้ในระดับมาก ด้านการมีความรู้และ

ความเข้าใจในพื้นที่ฐานทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ ศาสตร์ทางการแพทย์และทันตแพทย์รวมถึงมีความรู้และความเข้าใจในระบบสุขภาพ ผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคาดหวังในระดับมาก บัณฑิตทันตแพทย์ มีระดับการมีความรู้และความเข้าใจในระดับมาก ด้านการมีความรู้และความเข้าใจในสาระสำคัญของการรักษาทางทันตกรรมสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ในการตรวจ การวินิจฉัย การวางแผนการรักษาในการบำบัดโรค ป้องกันโรค ฟันฟู คงสภาพในช่องปากโดยคำนึงถึงหลักสุขภาพองค์รวมปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อบังคับระเบียบของวิชาชีพและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคาดหวังในระดับมาก บัณฑิตทันตแพทย์ มีระดับมีความรู้และความเข้าใจในระดับมาก ระดับความคาดหวังและคุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญาในด้านการมีทักษะในกระบวนการคิด วิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างมีระบบ มีเหตุผลรวมถึงการมีความคิดสร้างสรรค์ ผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคาดหวังในระดับมากที่สุด บัณฑิตทันตแพทย์ มีระดับทักษะทางปัญญาในด้านการมีทักษะในกระบวนการคิดในระดับมาก ด้านสามารถสืบค้นประเมินวิเคราะห์ข้อมูลอย่างมีวิจารณญาณโดยอาจใช้ร่วมกับประสบการณ์หรือนำไปประยุกต์ในการดูแลผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสมและปลอดภัย ผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคาดหวังในระดับมากที่สุด บัณฑิตทันตแพทย์ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา มีระดับทักษะทางปัญญาในด้านสามารถสืบค้นในระดับมาก ด้านสามารถเลือกใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรมที่เหมาะสมในทางทันตกรรม ผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคาดหวังในระดับมากที่สุด บัณฑิตทันตแพทย์ มีระดับทักษะทางปัญญาในด้านสามารถเลือกใช้กระบวนการในระดับมาก ด้านการมีสามารถวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์และบริบททางสุขภาพที่เปลี่ยนไป ผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคาดหวังในระดับมากที่สุด บัณฑิตทันตแพทย์ มีระดับทักษะทางปัญญาในด้านการมีสามารถวิเคราะห์ในระดับมาก ด้านมีทักษะด้านปัญญาเพื่อการประกอบวิชาชีพทันตกรรมและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคาดหวังในระดับมากที่สุด บัณฑิตทันตแพทย์ มีระดับทักษะทางปัญญาในด้านการมีทักษะด้านปัญญาเพื่อการประกอบวิชาชีพในระดับมาก ระดับความคาดหวังและคุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ที่นำไปสู่ความสามารถในการบริหารจัดการการทำงานร่วมกับผู้อื่นและการดูแลผู้ป่วยอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคาดหวังในระดับมากที่สุด บัณฑิตทันตแพทย์ มีระดับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในระดับมากที่สุด ด้านการมีรู้จักบทบาทและปฏิบัติตนในการเป็นผู้นำและผู้ตามตามบริบทผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคาดหวังในระดับมากที่สุด บัณฑิตทันตแพทย์ มีระดับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในด้าน

ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในระดับมาก ด้านการมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่การงาน มีวินัย และปฏิบัติตามกติกาสังคม ผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคาดหวังในระดับมากที่สุด บัณฑิตทันตแพทย์ มีระดับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในระดับมาก ด้านการมีความเข้าใจและแสดงบทบาทของตนได้กับสังคมวัฒนธรรมและภาวะเศรษฐกิจ ผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคาดหวังในระดับมาก บัณฑิตทันตแพทย์ มีระดับการมีความเข้าใจและแสดงบทบาทในระดับมาก ระดับความคาดหวังและคุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขและการใช้เทคโนโลยีในด้านประยุกต์ใช้หลักการระบอบคณิตศาสตร์และสถิติในการแนะนำและประกอบการตัดสินใจ ผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคาดหวังในระดับมาก บัณฑิตทันตแพทย์ มีระดับการประยุกต์ใช้หลักการระบอบคณิตศาสตร์และสถิติในระดับมาก ด้านการมีทักษะในการสื่อสารกับผู้ป่วยและบุคคลอื่นอย่างเหมาะสม ผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคาดหวังในระดับมาก บัณฑิตทันตแพทย์มีระดับการมีทักษะในการสื่อสารกับผู้ป่วยและบุคคลอื่นในระดับมาก ด้านการมีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษตามความจำเป็นของวิชาชีพ ผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคาดหวังในระดับมาก บัณฑิตทันตแพทย์ คณะทันตแพทยศาสตร์ มีระดับการมีทักษะในระดับมาก ด้านการมีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา ค้นคว้า ประมวลข้อมูลข่าวสาร จากแหล่งสารสนเทศโดยตระหนักถึงการพัฒนาตนเองและเรียนรู้ตลอดชีวิต ผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคาดหวังในระดับมาก บัณฑิตทันตแพทย์มีระดับการทักษะการใช้เทคโนโลยีในระดับมาก ระดับความคาดหวังและคุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านสุนทรียศิลป์ในด้านการมีความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะดนตรีและวัฒนธรรม ผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคาดหวังในระดับมาก บัณฑิตทันตแพทย์ มีความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะดนตรีและวัฒนธรรม ในระดับมาก ระดับความคาดหวังและคุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะการส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาบุคลิกภาพบุคคลิกภาพ ในด้านการมีสุนทรีย์ที่ส่งเสริมต่อการดูแลสุขภาพ ผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคาดหวังในระดับมาก บัณฑิตทันตแพทย์ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยามีสุนทรีย์ที่ส่งเสริมต่อการดูแลสุขภาพในระดับมาก ในด้านสามารถพัฒนาบุคลิกภาพได้อย่างเหมาะสม ผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคาดหวังในระดับมาก บัณฑิตทันตแพทย์มีความสามารถพัฒนาบุคลิกภาพได้ในระดับมาก ระดับความคาดหวังและคุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยทางวิชาชีพในด้านความสามารถรวบรวมข้อมูลโดยการซักประวัติและการตรวจ ประเมินสภาวะผู้ป่วยทั้งการแพทย์และทางทันตกรรม รวมทั้งการบันทึกเวชระเบียนของผู้ป่วยได้อย่างถูกต้องเป็นระบบตามมาตรฐานวิชาชีพ ผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคาดหวังในระดับมาก บัณฑิตทันตแพทย์ มีความสามารถรวบรวมข้อมูลในระดับมาก ด้านความสามารถ

วินิจฉัยเบื้องต้นและวินิจฉัยแยกโรคทางทันตกรรมโดยการแปลผลที่ได้จากข้อมูลต่างๆจากการตรวจผู้ป่วย ผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคาดหวังในระดับมาก บัณฑิตทันตแพทย์มีความสามารถวินิจฉัยในระดับมาก ด้านสามารถวางแผนการรักษาทางทันตกรรมโดยใช้หลักสุขภาพองค์รวมและการมีส่วนร่วมของผู้ป่วย รวมทั้งทำการปรึกษาให้คำปรึกษาและส่งต่อผู้ป่วยไปรับการรักษากับผู้ประกอบวิชาชีพอื่นที่เกี่ยวข้อง ผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคาดหวังในระดับมาก บัณฑิตทันตแพทย์มีความสามารถด้านสามารถวางแผนการรักษาทางทันตกรรมในระดับมาก ด้านความสามารถจัดการรักษาทางทันตกรรมฟื้นฟูสภาพในช่องปากรวมทั้งติดตามและประเมินผลการรักษา ผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคาดหวังในระดับมาก บัณฑิตทันตแพทย์มีความสามารถด้านความสามารถจัดการในระดับมาก ด้านความสามารถป้องกันและจัดการภาวะฉุกเฉิน ภาวะแทรกซ้อนทางทันตกรรมและทางแพทย์ ผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคาดหวังในระดับมาก บัณฑิตทันตแพทย์มีความสามารถด้านความสามารถป้องกันและจัดการในระดับมาก ด้านความสามารถส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปาก ทั้งระดับบุคคล ครอบครัวและชุมชน โดยใช้หลักสุขภาพองค์รวม ผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคาดหวังในระดับมาก บัณฑิตทันตแพทย์มีความสามารถด้านความสามารถส่งเสริมสุขภาพและป้องกันในระดับมาก

และจากการวิจัยเชิงลึก พบว่า ด้านความเหมาะสมของหลักสูตร เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เห็นว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเข้าใจและตรงกับจุดมุ่งหมายที่นิสิตต้องการและสอดคล้องกับรายวิชาที่ทำการเรียนการสอนในหลักสูตร รวมทั้งเห็นควรให้คณะทันตแพทยศาสตร์ทำการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรแก่นิสิตและอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาได้รับทราบ เพื่อจะได้เข้าใจและปฏิบัติภายใต้ทิศทางเดียวกัน โครงสร้างของหลักสูตรมีระดับจำนวนหน่วยกิตในแต่ละกลุ่มเหมาะสมดี ส่วนเนื้อหาวิชาส่วนใหญ่ที่ดำเนินการสอนโดยอาจารย์ประจำหลักสูตรมีความเหมาะสม สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและการทำงานได้ ส่วนรายวิชาที่ได้จัดการเรียนการสอนโดยอาจารย์พิเศษ มีระดับความเหมาะสมในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากบัณฑิตและอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนที่ทับซ้อนกัน หากนำรายวิชาเหล่านั้นมาบูรณาการร่วมกัน ก็จะทำให้จำนวนหน่วยกิตลดลงจากเดิมอีก ทั้งรายวิชาการที่มีการบริหารจัดการโดยเรียนเชิญอาจารย์พิเศษจากหน่วยงานภายนอกที่มีความหลากหลายมาทำการสอน ส่งผลให้บัณฑิตได้รับความรู้ที่ไม่สอดคล้องกันและไปในทิศทางเดียวกัน ส่วนการบริหารจัดการในหลักสูตรทันตแพทยศาสตร์บัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2556 พบว่า คณะทันตแพทยศาสตร์ ควรเน้นการเรียนการสอนโดยอาจารย์ประจำหรือกรณีจำเป็นต้องจัดการเรียนการสอนโดยอาจารย์พิเศษควรศึกษาเนื้อหาวิชาให้เหมาะสม

หากมีการซ้ำซ้อนของเนื้อหาวิชาควรมีการบูรณาการร่วมกัน ทั้งนี้ยังเห็นว่าคณะทันตแพทยศาสตร์ควรจัดหาแหล่งข้อมูล สถานที่ และแหล่งสนับสนุนอื่นๆ เพื่อให้บัณฑิตได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม ทำกิจกรรมในแต่ละปีควรมีการนำระบบ และกลไกต่าง ๆ เข้ามาช่วยในการบริหารหลักสูตร เพื่อให้เกิดความรวดเร็วและคล่องตัว ส่วนด้านผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ผู้ใช้บัณฑิตเห็นว่าคณะทันตแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยพะเยา ได้มีการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรที่ครอบคลุมผลการเรียนรู้ที่คาดหวังทั้ง 8 ด้าน และสามารถผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถสอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงานผู้ใช้บัณฑิต มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่อหน่วยงานเป็นอย่างดี สอดคล้องกับคณะกรรมการการอุดมศึกษา ที่ได้กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ให้ดำเนินการตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualifications Framework for Higher Education, TQF:HEd) โดยมีความโดดเด่นในด้านคุณธรรมจริยธรรม ยึดถือผู้ปวยเป็นหลัก ตลอดทั้งปฏิบัติตามระเบียบและข้อกำหนดของหน่วยงาน รวมทั้งเสนอแนะให้เพิ่มเติมความรู้ให้กับบัณฑิตในเรื่องของการพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล (HA) และการทำงานร่วมกับทีมสหวิชาชีพเพื่อการทำงานแบบผสมผสาน อันจะเป็นทักษะเพื่อเพิ่มพูนความเป็นทันตแพทย์ที่สอดคล้องและเหมาะสมมากยิ่งขึ้นต่อไป

สรุปผลและอภิปรายผล

การศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการจัดการเรียนการสอนทางคลินิก คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา พบว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเข้าใจง่ายตรงกับจุดมุ่งหมายที่นิสิตต้องการและสอดคล้องกับรายวิชาในหลักสูตร ด้านความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตรพบว่าจำนวนหน่วยกิตรายวิชาวิทยาศาสตร์ การแพทย์พื้นฐาน รายวิชาวิชาชีพและหมวดวิชาเลือกเสรี จำนวนหน่วยกิตรายวิชาศึกษาทั่วไป มีระดับความเหมาะสมส่วนโครงสร้างหลักสูตรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรมีระดับความเหมาะสมในระดับปานกลาง ด้านการจัดการเรียนการสอนพบว่าจำนวนหน่วยกิตที่เปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษา สื่อการเรียนการสอนเพียงพอและสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา เอกสารประกอบการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา มีระดับความเหมาะสม ส่วนการเชิญอาจารย์พิเศษเพื่อสอนและให้ความรู้ การมีแหล่งข้อมูล มีการจัดอาจารย์หรือเจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษาด้านการเรียนการสอน การมีแหล่งประชาสัมพันธ์ ด้านวิชาการและวิชาชีพ สภาพแวดล้อมโดยรอบคณะฯ การมีกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตร การมีห้องสมุดที่มีหนังสือเอกสารรวมทั้งสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การมีห้องเรียนที่มีสภาพแวดล้อมที่ดีต่อการเรียนการสอน คุณภาพของอุปกรณ์ครุภัณฑ์ในห้องเรียน การสนับสนุนรางวัลเรียนดีหรือมีการจัดสรรทุนการศึกษาให้แก่ นิสิต ระยะเวลาการศึกษาในหลักสูตร การมีที่พักผ่อน/ที่ทำงานให้นิสิตมีระดับการจัดการเรียนการสอนในระดับปานกลาง และการมีแหล่งข้อมูล ทุนการศึกษาและการศึกษาต่อการจัดการด้าน IT ระบบเครือข่ายและอินเทอร์เน็ตมีระดับการจัดการเรียนการสอนในระดับน้อย ส่วนด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร พบว่าเนื้อหาวิชาในกลุ่มวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐาน เนื้อหาวิชาชีววิทยาช่องปาก เนื้อหาวิชาทันตกรรมบดเคี้ยว ทันตกรรมประดิษฐ์ วิทยาเอ็นโดดอนต์ ทันตกรรมชุมชนและทันตกรรมสาธารณสุข เนื้อหาในรายวิชาโดยภาพรวมมีความเหมาะสมกับหลักสูตร สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและการทำงาน เนื้อหาของหลักสูตรเป็นความรู้ที่ทันสมัย และทันต่อเหตุการณ์ สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน เนื้อหารายวิชา กลุ่มวิชาชีพมีความเหมาะสมและการจัดเนื้อหาตามแผนการศึกษาแต่ละภาคการศึกษา มีเนื้อหาสาระของหลักสูตรระดับมาก ส่วนเนื้อหาวิชาศึกษาทั่วไป ศัลยศาสตร์ช่องปาก ทันตกรรมจัดฟัน วิทยาการวินิจฉัยโรคช่องปาก ทันตกรรมหัตถการ ปรีทันตวิทยา ทันตกรรมสำหรับเด็ก มีเนื้อหาสาระของหลักสูตรในระดับปานกลาง ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ มีระดับความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านทักษะทางปัญญา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งบัณฑิตคณะทันตแพทยศาสตร์

มหาวิทยาลัยพะเยาได้มีคุณลักษณะของบัณฑิตเป็นไปตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรมที่สอดคล้องกับความคาดหวังดังกล่าว ส่วนด้านทักษะทางปัญญาและด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอยู่ในระดับมาก พร้อมทั้งมีหน่วยงานผู้ใช้บัณฑิตยังมีความคิดเห็นว่าหน่วยงานมีระดับความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านความรู้ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขและการใช้เทคโนโลยี ด้านสุนทรียศิลป์ ด้านทักษะการส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาบุคลิกภาพและด้านทักษะวิชาชีพอยู่ในระดับมาก ซึ่งบัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยาได้มีคุณลักษณะของบัณฑิตเป็นไปตามมาตรฐานผลการเรียนรู้สอดคล้องกับระดับความคาดหวังดังกล่าว จากข้อมูลดังกล่าวสอดคล้องกับการวิจัยเชิงลึกที่พบว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเข้าใจง่ายและตรงกับจุดมุ่งหมายที่นิสิตต้องการและสอดคล้องกับรายวิชาที่ทำการเรียนการสอนในหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตรมีระดับจำนวนหน่วยกิตในแต่ละกลุ่มเหมาะสมดี ส่วนเนื้อหาวิชาส่วนใหญ่ที่ดำเนินการสอนโดยอาจารย์ประจำหลักสูตรมีความเหมาะสม สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและการทำงานได้ ส่วนรายวิชาที่ได้จัดการเรียนการสอนโดยอาจารย์พิเศษ มีระดับความเหมาะสมในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากบัณฑิตและอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนที่ทับซ้อนกัน หากนำรายวิชาเหล่านั้นมาบูรณาการร่วมกัน ก็จะทำให้จำนวนหน่วยกิตลดลงจากเดิมอีก ทั้งรายวิชาการที่มีการบริหารจัดการโดยเรียนเชิญอาจารย์พิเศษจากหน่วยงานภายนอกที่มีความหลากหลายมาทำการสอน ส่งผลให้บัณฑิตได้รับความรู้ที่ไม่สอดคล้องกันและไปในทิศทางเดียวกัน ส่วนการบริหารจัดการในหลักสูตรทันตแพทยศาสตร์บัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2556 พบว่า คณะทันตแพทยศาสตร์ ควรเน้นการเรียนการสอนโดยอาจารย์ประจำ หรือกรณีจำเป็นต้องจัดการเรียนการสอนโดยอาจารย์พิเศษควรศึกษาเนื้อหาวิชาให้เหมาะสม หากมีการซ้ำซ้อนของเนื้อหาวิชาควรมีการบูรณาการร่วมกัน ทั้งนี้ยังเห็นว่าคณะทันตแพทยศาสตร์ควรจัดหาแหล่งข้อมูล/อาจารย์หรือเจ้าหน้าที่เพื่อให้คำปรึกษาด้านการเรียนการสอน แหล่งประชาสัมพันธ์ด้านวิชาการและวิชาชีพ จัดทำกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตร จัดหาห้องสมุดที่มีหนังสือเอกสารรวมทั้งสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ห้องเรียนที่มีสภาพแวดล้อมที่ดีต่อการเรียนการสอน คุณภาพของอุปกรณ์ครุภัณฑ์ในห้องเรียน จัดหาที่พักผ่อน/ ที่ทำงานให้นิสิต และสนับสนุนรางวัลเรียนดีหรือมีการจัดสรรทุนการศึกษาให้แก่นิสิต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีร์ พวงเพิกศึกษ, เบญจวรรณ จันท์แก้ว (2558). การศึกษาแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีของคณะเศรษฐศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ 2558. พบว่า ควรเน้นการทำกิจกรรมเพื่อให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเห็นอัญงทั่วถึงและเท่าเทียม ทำให้นักศึกษามีโอกาสในการแสดงออกและกล้า

แสดงออกมากขึ้นเน้นการสอนให้เข้าใจมากกว่าการท่องจำและผู้บริหารหลักสูตรเห็นว่าควรจะมีการสนับสนุนงบประมาณและจำนวนเจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการให้เหมาะสมกับรูปแบบของกิจกรรมเพื่อลดภาระของหลักสูตรที่ปัจจุบัน มีเพิ่มสูงขึ้นเป็นจำนวนมาก ควรเพิ่มกิจกรรมให้นักศึกษาทำงานกลุ่มและมีการนำเสนองานในแต่ละรายวิชาให้มากขึ้นเพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ในชั้นเรียนทั้งกับนักศึกษาและผู้สอน ควรมีการใช้เทคนิคการเรียนการสอนแบบ Coaching และต้องปรับจำนวนนักศึกษาต่อห้องให้มีความเหมาะสมและเน้นการฝึกทักษะในกิจกรรมที่อบรมแล้วอย่างต่อเนื่อง เช่น การฝึกการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับการวางแผน การจัดประชุม การประชาสัมพันธ์หลักสูตร คณะฯ ควรจัดระบบกลไกในการทำงานที่สนับสนุน หลักสูตร เช่น กำหนดให้หลักสูตรมีเวลาในการวางแผนและประเมินหลักสูตร เพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงในการวางแผน ทำกิจกรรมในแต่ละปีควรมีการนำระบบและกลไกต่าง ๆ เข้ามาช่วยในการบริหารหลักสูตร เพื่อให้เกิดความรวดเร็วและคล่องตัว ส่วนด้านผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ผู้ใช้บัณฑิตเห็นว่าคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ได้มีการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรที่ครอบคลุมผลการเรียนรู้ที่คาดหวังทั้ง 8 ด้าน และสามารถผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถสอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงานผู้ใช้บัณฑิต มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่อหน่วยงานเป็นอย่างดี สอดคล้องกับคณะกรรมการอุดมศึกษา ที่ได้กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ให้ดำเนินการตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualifications Framework for Higher Education, TQF:HEd) โดยมีความโดดเด่นในด้านคุณธรรมจริยธรรม ยึดถือผู้ป่วยเป็นหลัก ตลอดจนปฏิบัติตามระเบียบและข้อกำหนดของหน่วยงาน รวมทั้งเสนอแนะให้เพิ่มเติมความรู้ให้กับบัณฑิตในเรื่องของการพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล (HA) และการทำงานร่วมกับทีมสหวิชาชีพเพื่อการทำงานแบบผสมผสาน อันจะเป็นทักษะเพื่อเพิ่มพูนความเป็นทันตแพทย์ที่สอดคล้องและเหมาะสมมากยิ่งขึ้นต่อไป รวมถึงผลการวิจัยของจิรเนาว์ ทัดศรี (2558) ที่ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการปรับหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับการปรับหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2555 ของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษา อาจารย์ และผู้ใช้บริการที่เป็นพยาบาล จำนวน 170 คน เลือกสุ่มแบบแบ่งชั้นและแบบโควต้า เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับผลลัพธ์การเรียนรู้และโครงสร้างหลักสูตรที่มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.97 และ 0.99 และเก็บข้อมูลระหว่างเดือนมีนาคมถึงสิงหาคม 2554 สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิจัย พบว่า

กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรในทุกด้าน ได้แก่ (1) การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม (2) ความรู้ (3) ทักษะทางปัญญา (4) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (5) ทักษะการวิเคราะห์ การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศและ (6) ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะจากการทำวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการจัดการเรียนการสอนทางคลินิก คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา พบว่า หลักสูตรทันตแพทยศาสตร์บัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2556 เป็นหลักสูตรที่ดำเนินการภายใต้เกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้ทั้ง 8 ด้าน มีระดับความเหมาะสมของหลักสูตรในระดับดี มีการบริหารจัดการที่หลากหลายไม่ว่าจะเป็นการจัดการเรียนการสอนโดยอาจารย์ประจำของคณะทันตแพทยศาสตร์เอง หรือการบริหารจัดการโดยการเรียนเชิญอาจารย์ผู้มีความรู้ความสามารถจากหน่วยงานภายนอกมาเป็นอาจารย์พิเศษ ซึ่งคณะทันตแพทยศาสตร์ควรพิจารณาทบทวนระบบการบริหารเกี่ยวกับการเรียนการสอนเชิงบูรณาการร่วมกันระหว่างรายวิชา และควรส่งเสริมและเพิ่มความสำคัญต่อการบริหารจัดการด้านการสนับสนุนการเรียนการสอน เช่น จัดหาแหล่งข้อมูล/อาจารย์หรือเจ้าหน้าที่เพื่อให้คำปรึกษาด้านการเรียนการสอน จัดทำกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตรและแหล่งประชาสัมพันธ์ด้านวิชาการและวิชาชีพให้แก่นิสิต ตลอดจนทั้งจัดหาห้องสมุดที่มีหนังสือเอกสารรวมทั้งสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ห้องเรียนที่มีสภาพแวดล้อมที่ดีที่พักผ่อน/ ที่ทำงานให้นิสิต รวมถึงพิจารณาถึงความสำคัญในการช่วยส่งเสริมและสนับสนุนรางวัลเรียนดีหรือจัดสรรทุนการศึกษาให้แก่นิสิต เป็นต้น ซึ่งจากการศึกษาดังกล่าวเป็นข้อมูลเพื่อเป็นกรอบหรือแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรทันตแพทยศาสตร์บัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยาให้ดำเนินการตามกรอบการพัฒนาหลักสูตรที่ผ่านกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อการพัฒนาหลักสูตรโดยเน้นการมีส่วนร่วม ดำเนินการจัดทำหลักสูตรให้ครบถ้วน สอดคล้องตามองค์ประกอบของหลักสูตร ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา โครงสร้างของหลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล โดยในแต่ละองค์ประกอบต้องมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงซึ่งกันและกัน ซึ่งควรได้รับการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ เนื้อหา โครงสร้างของหลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลให้ผู้สอนและผู้ศึกษา ได้รับทราบและเข้าใจเพื่อจะได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนที่เป็นไปและมีความเข้าใจในทิศทางเดียวกันทั้งระบบรวมถึงการติดตามและประเมินผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร เพื่อนำผลการติดตามมาใช้ในการวางแผนเพื่อพัฒนาและ

ปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ตลอดทั้งเสริมเสริมทักษะความรู้ให้กับบัณฑิตในเรื่องของการพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล (HA) และการทำงานร่วมกับทีมสหวิชาชีพเพื่อการทำงานแบบผสมผสาน อันจะเป็นประโยชน์ต่อบัณฑิตและหน่วยงานผู้ใช้บัณฑิตต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควบคู่ศึกษากระบวนการเรียนการสอนด้วยนวัตกรรมทางวิชาชีพที่นิสิตต้องการ
2. ควบคู่ศึกษาเปรียบเทียบการเรียนการสอนโดยอาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษ

บรรณานุกรม

- สมันท์ ธาตุทอง. เทคนิคการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (พิมพ์ครั้งที่3).นครปฐม : เพชรเกษมการพิมพ์, 2550
- ชาติชาย ม่วงปฐม. เอกสารประกอบการสอนรายวิชาการพัฒนาหลักสูตร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี, 2557.
- ธารง บัวศรี. ทฤษฎีหลักสูตรการออกแบบและการพัฒนา (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : ธนัชการพิมพ์, 2542.
- นิรมล ศตวุฒิ. การพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง. 2548.
- บุญชม ศรีสะอาด. การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2546.
- กระทรวงศึกษาธิการ. 2552. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552.
- กระทรวงศึกษาธิการ. 2558. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์ มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2558.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2552. ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติพ.ศ.2552.
- ดร.กนกกานต์ เทวาพิทักษ์.(2561). การวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ. วารสารบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ปีที่ 7 ฉบับที่ 13 เดือนมกราคม – มิถุนายน 2561; 88-108

จิรเนาวิ ทัดศรี (2558). ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการปรับหลักสูตร
 พยาบาลศาสตรบัณฑิตของคณะพยาบาลศาสตร์
 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์
 ปีที่ 7 ฉบับที่ 3 เดือนกันยายน – ธันวาคม 2558; 74-84

รัฐจิรณรัตน์ ภัทลสิริภูวตล, ชนิดา ศรีบุญเรือง. (2559) . การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร
 คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีตามแนวทางการอบมาตรฐาน
 คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ. งานวิจัย คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย
 อุบลราชธานี

วีร์ พวงเพิกคิก, เบญจวรรณ จันทร์แก้ว (2558). การศึกษาแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร
 การเรียนการสอนระดับปริญญาตรีของคณะเศรษฐศาสตร์ ประจำปี
 งบประมาณ 2558. งานวิจัย คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ญาดา ชวาลกุล, นภกมล ชนะ และลัทธพร จันทองกลาง.(2561). ความต้องการของ
 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของมหาบัณฑิต
 หลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการออกแบบ
 อุตสาหกรรม. วารสารวิชาการ ศิลปะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
 นเรศวร ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม – มิถุนายน 2561; 168-176

คณะวิจัยของสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 (2561).แนวทางการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่อง
 เชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาในเขตพื้นที่
 สำนักงานศึกษาธิการภาค 13. งานวิจัย สำนักงานศึกษาธิการภาค 13
 สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

สำหรับบัณฑิต

แบบสอบถามประกอบการประเมินหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต

หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2556

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2556 ผลการประเมินหลักสูตรนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ตลอดจนการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิตต่อไป ความคิดเห็นของที่ตอบในแบบสอบถามนี้ คณะทันตแพทยศาสตร์จะนำผลมาวิเคราะห์ภาพรวมของหลักสูตรเท่านั้น จะไม่เปิดเผยข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม และไม่มีผลกระทบใด ๆ

แบบประเมินมีทั้งหมด 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของหลักสูตร ในด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน เนื้อหาสาระของหลักสูตร

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะหรือข้อคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงหน้าช่องที่เป็นความจริงและเขียนตอบในช่องที่กำหนดให้

เพศ ชาย หญิง

สถานภาพการเข้าศึกษา

โควตา

Admission

เกรดเฉลี่ยสะสม ต่ำกว่า 2.00 2.00 – 3.19
 3.20 – 3.59 3.60 – 4.00

ความคิดเห็นของนิสิตก่อนเข้าศึกษา และความคาดหวังเมื่อสำเร็จการศึกษา

ให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นตามเกณฑ์ต่อไปนี้

5	หมายถึง	ระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับมาก
3	หมายถึง	ระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับน้อย
1	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด

ข้อความถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ความคิดเห็นก่อนเข้าศึกษาหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต					
1.1 นิสิตมีพื้นฐานความรู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต					
2. ความคาดหวังเมื่อจะสำเร็จการศึกษา					
2.1 นิสิตคิดว่าจะหางานทำได้ 1 ปี หลังจากสำเร็จการศึกษา					
2.2 นิสิตรู้สึกภาคภูมิใจที่จะสำเร็จการศึกษาหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต					
2.3 นิสิตสามารถนำความรู้ได้จากการศึกษาตามหลักสูตรนี้ไปใช้ในการประกอบอาชีพ					

ตอนที่ 2 ด้านความเหมาะสมของหลักสูตร

ให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นของท่าน

2.1 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

หลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2556 ระบุวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อผลิตทันตแพทยศาสตรบัณฑิตที่สามารถดำรงตนอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม ซื่อสัตย์ สุจริต มีความรับผิดชอบ และประพฤติตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพทันตกรรม
2. เพื่อผลิตทันตแพทยศาสตรบัณฑิตที่คำนึงถึงประโยชน์และสิทธิของผู้ป่วยเป็นสำคัญ โดยปฏิบัติต่อผู้ป่วยอย่างเท่าเทียมกันด้วยความเห็นอกเห็นใจและตระหนักในคุณค่าความเป็นมนุษย์
3. เพื่อผลิตทันตแพทยศาสตรบัณฑิตที่มีความรอบรู้ในศาสตร์ทางทันตแพทย์และศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อการประยุกต์ใช้ในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ
4. เพื่อผลิตทันตแพทยศาสตรบัณฑิตที่สามารถดำเนินการสร้างเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค และดูแลรักษาผู้ป่วยทางทันตกรรม โดยคำนึงถึงสุขภาพองค์รวมตามมาตรฐานผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมอย่างเหมาะสม รวมทั้งให้คำปรึกษา แนะนำเพื่อนำไปสู่การดูแลที่สอดคล้องกับความต้องการและคาดหวังของผู้ป่วยตามหลักวิชาการ
5. เพื่อผลิตทันตแพทยศาสตรบัณฑิตที่ตระหนักถึงข้อจำกัด และระดับสมรรถนะของตน รวมทั้งพิจารณาส่งต่อผู้ป่วยอย่างเหมาะสม
6. เพื่อผลิตทันตแพทยศาสตรบัณฑิตที่สามารถสื่อสาร ปฏิสัมพันธ์กับผู้ป่วย ผู้ร่วมงานและบุคคลทั่วไปด้วยความสุภาพและให้เกียรติ รวมทั้งเป็นผู้นำและผู้ตามได้ตามบริบท
7. เพื่อผลิตทันตแพทยศาสตรบัณฑิตที่สามารถสืบค้น ประเมินและวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณ และนำไปประยุกต์ในการดูแลผู้ป่วยอย่างเหมาะสม
8. เพื่อผลิตทันตแพทยศาสตรบัณฑิตที่ตระหนักถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
9. เพื่อผลิตทันตแพทยศาสตรบัณฑิตที่มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคม และมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาชีพทันตกรรม
10. เพื่อผลิตทันตแพทยศาสตรบัณฑิตที่สามารถให้การรักษาในรูปแบบของทันตกรรมครบครันได้อย่างมีประสิทธิภาพ
11. เพื่อผลิตทันตแพทยศาสตรบัณฑิตที่ยึดมั่นในการช่วยเหลือครอบครัว ชุมชน สังคม เพื่อให้ประชาชนในชุมชนมีสุขภาพ และคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถดำรงตนอยู่ในชุมชน และสังคม ได้อย่างเหมาะสม

ข้อคำถาม	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
วัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรเข้าใจง่าย					
2. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรตรงกับจุดมุ่งหมายที่นิสิตต้องการ					
3. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสอดคล้องกับรายวิชาในหลักสูตร					

2.2 ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (Expected Learning Outcomes)

Generic ELOs

1. เข้าใจบริบทชุมชน เข้าถึง และแสดงออกถึงพันธภาพที่ดีต่อชุมชน
2. แสดงออกถึงการเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม และมีจรรยาบรรณทางวิชาชีพทันตแพทย์
3. มีทักษะในการวิเคราะห์และเชื่อมโยงความรู้จากหลายสาขาวิชา
4. สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารและค้นคว้าองค์ความรู้ และประยุกต์ใช้อย่างมี

ประสิทธิภาพ

Specific ELOs

1. มีความรู้ด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐานเพื่อเตรียมความพร้อมในการศึกษาวิชาชีพเฉพาะได้อย่างเหมาะสม
2. มีความรู้และทักษะในวิชาชีพทันตกรรมและทันตกรรมชุมชนเพื่อเตรียมความพร้อมในการรักษาตามวิทยาการคลินิกทันตกรรมได้ตามมาตรฐานวิชาชีพ
3. ประยุกต์ใช้องค์ความรู้ในการรักษาผู้ป่วยทางทันตกรรมได้อย่างเหมาะสมและปลอดภัย
4. สามารถส่งเสริม ป้องกัน รักษา และฟื้นฟู ผู้ป่วยทางทันตกรรมได้อย่างเหมาะสม
5. มีทักษะวิชาชีพที่สามารถรักษาผู้ป่วยทางทันตกรรมได้ตามมาตรฐานวิชาชีพ

ข้อคำถาม	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (Expected Learning Outcomes)					
1. รับทราบและเข้าใจถึงลักษณะของบัณฑิตที่เป็นไปตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร					
2. ได้มีการจัดการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชาเป็นไปตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง					
3. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังตรงกับจุดมุ่งหมายที่นิสิตต้องการ					

2.3 โครงสร้างของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต

หลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2556	
จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร	จำนวน 232 หน่วยกิต
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า	30 หน่วยกิต
(วิชาศึกษาทั่วไปบังคับ 21 หน่วยกิต วิชาศึกษาทั่วไปเลือก 9 หน่วยกิต)	
หมวดวิชาเฉพาะ	196 หน่วยกิต
1. กลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพ	43 หน่วยกิต
1.1 วิทยาศาสตร์พื้นฐาน	12 หน่วยกิต
1.2 วิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐาน	31 หน่วยกิต
2. วิชาชีพ	153 หน่วยกิต
หมวดวิชาเลือกเสรี	6 หน่วยกิต

ข้อคำถาม	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
ความเหมาะสมของโครงสร้างของหลักสูตร					
1. โครงสร้างหลักสูตรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
2. จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร (จำนวน 232 หน่วยกิต) มีความเหมาะสม					
3. จำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาศึกษาทั่วไป (จำนวน 30 หน่วยกิต) มีความเหมาะสม					
4. จำนวนหน่วยกิตในรายวิชากลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพ (จำนวน 43 หน่วยกิต) มีความเหมาะสม					
5. จำนวนหน่วยกิตรายวิชาในสาขาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน (จำนวน 12 หน่วยกิต) มีความเหมาะสม					
6. จำนวนหน่วยกิตรายวิชาวิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐาน (จำนวน 31 หน่วยกิต) มีความเหมาะสม					
7. จำนวนหน่วยกิตในรายวิชาวิชาชีพ (จำนวน 153 หน่วยกิต) มีความเหมาะสม					
8. จำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเลือกเสรี (จำนวน 6 หน่วยกิต) มีความเหมาะสม					

2.4 การจัดการเรียนการสอน

ข้อคำถาม	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
1. ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตที่เปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษา					
2. สื่อการเรียนการสอนเพียงพอและสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา					
3. มีเอกสารประกอบการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา					
4. มีกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตรที่เหมาะสมกับเนื้อหาและความสนใจของนิสิต					
5. มีการเชิญอาจารย์พิเศษเพื่อสอนและให้ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาอย่างเหมาะสม					
6. มีการจัดอาจารย์หรือเจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษาด้านการเรียนการสอนและกิจกรรมนิสิตอย่างเหมาะสม					
7. อาจารย์ที่ปรึกษาให้การดูแล และคำปรึกษาแก่นิสิตอย่างเหมาะสม					
8. ห้องสมุดมีหนังสือ เอกสารรวมทั้งสื่ออิเล็กทรอนิกส์อย่างเหมาะสมและเพียงพอ					
9. คุณภาพของอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ในห้องเรียนมีความเหมาะสม					
10. การจัดการด้าน IT ระบบเครือข่าย และอินเทอร์เน็ตมีความเหมาะสม					
11. สภาพแวดล้อมโดยรอบคณะฯ สร้างบรรยากาศที่ดีต่อการศึกษา					
12. ห้องเรียนมีสภาพแวดล้อมที่ดีเหมาะสมต่อการเรียนการสอน					
13. มีที่พักผ่อน/ที่ทำงานให้นิสิตอย่างเพียงพอ					
14. มีแหล่งข้อมูล แหล่งประชาสัมพันธ์ด้านวิชาการ และวิชาชีพ					
15. มีแหล่งข้อมูลทุนการศึกษาและการศึกษาต่อ					
16. มีรางวัลเรียนดีหรือมีการจัดสรรทุนการศึกษาให้แก่นิสิตอย่างเหมาะสม					
17. ระยะเวลาการศึกษาในหลักสูตร (6 – 12 ปี) มีความเหมาะสม					

2.5 เนื้อหาสาระของหลักสูตร

ข้อคำถาม	ระดับความเหมาะสม					
	5	4	3	2	1	ไม่สามารถประเมินได้
1. เนื้อหารายวิชาศึกษาทั่วไปมีความเหมาะสม						
2. เนื้อหารายวิชาในกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐานมีความเหมาะสม						
3. เนื้อหารายวิชาในกลุ่มวิชาชีพมีความเหมาะสม						
4. เนื้อหาในรายวิชาโดยภาพรวมมีความเหมาะสมกับหลักสูตร						
5. เนื้อหาวิชาสอดคล้องกับความต้องการ และความสนใจของผู้เรียน						
6. เนื้อหาวิชาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและการทำงานในอนาคตได้						
7. เนื้อหาของหลักสูตรเป็นความรู้ที่ทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน						
8. การจัดเนื้อหาตามแผนการศึกษาแต่ละภาคการศึกษามีความเหมาะสม						
9. เนื้อหาวิชาทันตกรรมชุมชนและทันตกรรมสาธารณสุขมีความเหมาะสม						
10. เนื้อหาวิชาศัลยศาสตร์ช่องปากมีความเหมาะสม						
11. เนื้อหาวิชาปริทันตวิทยามีความเหมาะสม						
12. เนื้อหาวิชาทันตกรรมหัตถการมีความเหมาะสม						
13. เนื้อหาวิชาวิทยาเอ็นโดดอนต์มีความเหมาะสม						
14. เนื้อหาวิชาวิทยาการวินิจฉัยโรคช่องปากมีความเหมาะสม						
15. เนื้อหาวิชาชีววิทยาช่องปากมีความเหมาะสม						
16. เนื้อหาวิชาทันตกรรมบดเคี้ยวมีความเหมาะสม						
17. เนื้อหาวิชาทันตกรรมจัดฟันมีความเหมาะสม						
18. เนื้อหาวิชาทันตกรรมสำหรับเด็กมีความเหมาะสม						
19. เนื้อหาวิชาทันตกรรมประดิษฐ์มีความเหมาะสม						

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะหรือข้อคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับหลักสูตร

3.1 หลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิตควรปรับปรุงเรื่องใดบ้าง อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4.2 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่กรุณาตอบแบบสอบถามการวิจัยในครั้งนี้

สำหรับอาจารย์ผู้รับผิดชอบ

แบบสอบถามประกอบการประเมินหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต
หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2556

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้อาจารย์ได้ประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2556 ผลการประเมินหลักสูตรฯ นี้จะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ตลอดจนการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิตต่อไป

แบบประเมินมีทั้งหมด 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของหลักสูตร การวัดและประเมินผล

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะหรือข้อคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงหน้าช่องที่เป็นความจริงและเขียนตอบในช่องที่กำหนดให้

เพศ

ชาย หญิง

คุณวุฒิทางทันตแพทยศาสตร์

ปริญญาตรี ประกาศนียบัตร

ปริญญาโทหรือทันตแพทย์ประจำบ้าน

ปริญญาเอกหรืออนุมัติบัตร/วุฒิบัติ

จำนวนปีที่ปฏิบัติงาน

น้อยกว่า 1 ปี 1-3 ปี

4-6 ปี มากกว่า 6 ปี ขึ้นไป

คำชี้แจง ในแบบสอบถามนี้ได้กำหนดระดับความคิดเห็นและความเหมาะสมในด้านต่าง ๆ ออกเป็น 5 ระดับ โดยมี

รายละเอียด ดังนี้

5	หมายถึง	ระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับมาก
3	หมายถึง	ระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับน้อย
1	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 ด้านความเหมาะสมของหลักสูตร

ให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นของท่าน

2.1 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

หลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2556 ระบุวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อผลิตทันตแพทยศาสตรบัณฑิตที่สามารถดำรงตนอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม ซื่อสัตย์ สุจริต มีความรับผิดชอบ และประพฤติตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพทันตกรรม
2. เพื่อผลิตทันตแพทยศาสตรบัณฑิตที่คำนึงถึงประโยชน์และสิทธิของผู้ป่วยเป็นสำคัญ โดยปฏิบัติต่อผู้ป่วยอย่างเท่าเทียมกันด้วยความเห็นอกเห็นใจและตระหนักในคุณค่าความเป็นมนุษย์
3. เพื่อผลิตทันตแพทยศาสตรบัณฑิตที่มีความรอบรู้ในศาสตร์ทางทันตแพทย์และศาสตร์ที่เกี่ยวข้องเพื่อการประยุกต์ใช้ในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ
4. เพื่อผลิตทันตแพทยศาสตรบัณฑิตที่สามารถดำเนินการสร้างเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค และดูแลรักษาผู้ป่วยทางทันตกรรม โดยคำนึงถึงสุขภาพองค์รวมตามมาตรฐานผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมอย่างเหมาะสม รวมทั้งให้คำปรึกษา แนะนำเพื่อนำไปสู่การดูแลที่สอดคล้องกับความต้องการและคาดหวังของผู้ป่วยตามหลักวิชาการ
5. เพื่อผลิตทันตแพทยศาสตรบัณฑิตที่ตระหนักถึงข้อจำกัด และระดับสมรรถนะของตน รวมทั้งพิจารณาส่งต่อผู้ป่วยอย่างเหมาะสม
6. เพื่อผลิตทันตแพทยศาสตรบัณฑิตที่สามารถสื่อสาร ปฏิสัมพันธ์กับผู้ป่วย ผู้ร่วมงานและบุคคลทั่วไปด้วยความสุภาพและให้เกียรติ รวมทั้งเป็นผู้นำและผู้ตามได้ตามบริบท

7. เพื่อผลิตทันตแพทยศาสตรบัณฑิตที่สามารถสืบค้น ประเมินและวิเคราะห์ข้อมูล จากแหล่งต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณ และนำไปประยุกต์ในการดูแลสุขภาพผู้ป่วยอย่าง เหมาะสม
8. เพื่อผลิตทันตแพทยศาสตรบัณฑิตที่ตระหนักถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต และพัฒนา ตนเองอย่างต่อเนื่อง
9. เพื่อผลิตทันตแพทยศาสตรบัณฑิตที่มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคม และมี ส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาชีพทันตกรรม
10. เพื่อผลิตทันตแพทยศาสตรบัณฑิตที่สามารถให้การรักษารูปแบบของทันตกรรมครอบคลุมได้อย่างมีประสิทธิภาพ
11. เพื่อผลิตทันตแพทยศาสตรบัณฑิตที่ยึดมั่นในการช่วยเหลือครอบครัว ชุมชน สังคม เพื่อให้ประชาชนในชุมชนมีสุขภาพ และคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถดำรงตน อยู่ในชุมชน และสังคม ได้อย่างเหมาะสม

ข้อความ	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
วัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรเข้าใจง่าย					
2. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรตรงกับจุดมุ่งหมายการผลิตบัณฑิต					
3. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสอดคล้องกับรายวิชาในหลักสูตร					

ความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตร

ให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นของท่าน

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (Expected Learning Outcomes)

Generic ELOs

1. เข้าใจบริบทชุมชน เข้าถึง และแสดงออกถึงพันธภาพที่ดีต่อชุมชน
2. แสดงออกถึงการเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม และมีจรรยาบรรณทางวิชาชีพทันตแพทย์
3. มีทักษะในการวิเคราะห์และเชื่อมโยงความรู้จากหลายสาขาวิชา
4. สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารและค้นคว้าองค์ความรู้ และประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

Specific ELOs

1. มีความรู้ด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐานเพื่อเตรียมความพร้อมในการศึกษาวิชาชีพเฉพาะได้อย่างเหมาะสม
2. มีความรู้และทักษะในวิชาชีพทันตกรรมและทันตกรรมชุมชนเพื่อเตรียมความพร้อมในการรักษาตามวิทยาการคลินิกทันตกรรมได้ตามมาตรฐานวิชาชีพ
3. ประยุกต์ใช้องค์ความรู้ในการรักษาผู้ป่วยทางทันตกรรมได้อย่างเหมาะสมและปลอดภัย
4. สามารถส่งเสริม ป้องกัน รักษา และฟื้นฟู ผู้ป่วยทางทันตกรรมได้อย่างเหมาะสม
5. มีทักษะวิชาชีพที่สามารถรักษาผู้ป่วยทางทันตกรรมได้ตามมาตรฐานวิชาชีพ

ข้อคำถาม	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (Expected Learning Outcomes)					
1. รับผิดชอบต่อและเข้าใจถึงลักษณะของบัณฑิตที่เป็นไปตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร					
2. ได้มีการจัดการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชาเป็นไปตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง					
3. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังตรงกับจุดมุ่งหมายที่นิสิตต้องการ					

โครงสร้างของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต

หลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2556	
จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร	จำนวน 232 หน่วยกิต
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า	30 หน่วยกิต
(วิชาศึกษาทั่วไปบังคับ 21 หน่วยกิต วิชาศึกษาทั่วไปเลือก 9 หน่วยกิต)	
หมวดวิชาเฉพาะ	196 หน่วยกิต
2. กลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพ	43 หน่วยกิต
1.1 วิทยาศาสตร์พื้นฐาน	12 หน่วยกิต
1.2 วิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐาน	31 หน่วยกิต
2. วิชาชีพ	153 หน่วยกิต
หมวดวิชาเลือกเสรี	6 หน่วยกิต

ข้อความถาม	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
ความเหมาะสมของโครงสร้างของหลักสูตร					
1. โครงสร้างหลักสูตรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
2. จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร (จำนวน 232 หน่วยกิต) มีความเหมาะสม					
3. จำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาศึกษาทั่วไป (จำนวน 30 หน่วยกิต) มีความเหมาะสม					
4. จำนวนหน่วยกิตในรายวิชาในกลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพ (จำนวน 43 หน่วยกิต) มีความเหมาะสม					
5. จำนวนหน่วยกิตรายวิชาในสาขาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน (จำนวน 12 หน่วยกิต) มีความเหมาะสม					
6. จำนวนหน่วยกิตรายวิชาวิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐาน (จำนวน 31 หน่วยกิต) มีความเหมาะสม					
7. จำนวนหน่วยกิตในรายวิชาวิชาชีพ (จำนวน 153 หน่วยกิต) มีความเหมาะสม					
8. จำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเลือกเสรี (จำนวน 6 หน่วยกิต) มีความเหมาะสม					

การจัดการเรียนการสอน

ข้อความคำถาม	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
1. ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตที่เปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษา					
2. สื่อการเรียนการสอนเพียงพอและสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา					
3. มีเอกสารประกอบการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา					
4. มีกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตรที่เหมาะสมกับเนื้อหาและความสนใจของนิสิต					
5. มีการเชิญอาจารย์พิเศษเพื่อสอนและให้ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาอย่างเหมาะสม					
6. มีการจัดอาจารย์หรือเจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษาด้านการเรียนการสอนและกิจกรรมนิสิตอย่างเหมาะสม					
7. อาจารย์ที่ปรึกษาให้การดูแล และคำปรึกษาแก่นิสิตอย่างเหมาะสม					
8. ห้องสมุดมีหนังสือ เอกสารรวมทั้งสื่ออิเล็กทรอนิกส์อย่างเหมาะสมและเพียงพอ					
9. คุณภาพของอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ในห้องเรียนมีความเหมาะสม					
10. การจัดการด้าน IT ระบบเครือข่าย และอินเทอร์เน็ตมีความเหมาะสม					
11. สภาพแวดล้อมโดยรอบคณะฯ สร้างบรรยากาศที่ดีต่อการศึกษา					
12. ห้องเรียนมีสภาพแวดล้อมที่ดีเหมาะสมต่อการเรียนการสอน					
13. มีที่พักผ่อนที่ทำงานให้นิสิตอย่างเพียงพอ					
14. มีแหล่งข้อมูล แหล่งประชาสัมพันธ์ด้านวิชาการ และวิชาชีพ					
15. มีแหล่งข้อมูลทุนการศึกษาและการศึกษาต่อ					
16. มีรางวัลเรียนดีหรือมีการจัดสรรทุนการศึกษาแก่นิสิตอย่างเหมาะสม					
17. ระยะเวลาการศึกษาในหลักสูตร (6 - 12 ปี) มีความเหมาะสม					

สำหรับผู้ใช้บัณฑิต

**แบบสอบถาม ความพึงพอใจผู้ใช้บัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยพะเยา
และคุณสมบัติของบัณฑิตที่หน่วยงานต้องการ**

คำชี้แจง : เนื่องด้วยคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ประสงค์จะทราบผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตตามการประเมินของนายจ้าง และต้องการทราบคุณสมบัติของบัณฑิตที่หน่วยงานต้องการ เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวไปปรับปรุงกระบวนการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ดังนั้นจึงใคร่ขอความร่วมมือจากผู้บังคับบัญชาขั้นต้นของบัณฑิตคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยาเป็นผู้กรอกแบบสอบถาม ซึ่งมี 5 ส่วน คือ

- ส่วนที่ 1 สถานภาพของหน่วยงาน และผู้ตอบแบบสอบถาม
- ส่วนที่ 2 แบบประเมินผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตและคุณสมบัติของบัณฑิตที่หน่วยงานต้องการ
- ส่วนที่ 3 อັตลัักษณ์ของบัณฑิต
- ส่วนที่ 4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ส่วนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสำรวจ

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ลงใน หรือเติมข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

1. ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่ง

- 1. กรรมการผู้จัดการ/อธิบดี/เจ้าของกิจการ
- 2. ผู้อำนวยการกองหรือรอง/หัวหน้าฝ่าย
- 3. หัวหน้าแผนก/หัวหน้างาน
- 4. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

2. หน่วยงานของท่านเป็น

- 1. หน่วยงานราชการ
- 2. หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ
- 3. หน่วยงานเอกชน
- 4. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

3. ระยะเวลาที่บัณฑิตปฏิบัติงานในหน่วยงานของท่าน

- 1. ต่ำกว่า 3 เดือน
- 2. ระยะเวลา 3 เดือน – 6 เดือน
- 3. ระยะเวลา 6 เดือน – 1 ปี
- 4. ระยะเวลา 1 ปีขึ้นไป โปรดระบุ

4. สิ่งสำคัญที่ใช้ในการพิจารณารับสมัครคนเข้าทำงานในหน่วยงาน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. ระดับการศึกษา
- 2. สาขาวิชาเอก
- 3. สถาบันการศึกษา
- 4. บุคลิกภาพ
- 5. ความรู้ความสามารถพิเศษ
- 6. อื่นๆ (ระบุ).....

ส่วนที่ 2 ข้อคำถามประเมินผลการปฏิบัติงานของบัณฑิต และคุณสมบัติของบัณฑิตที่
หน่วยงานต้องการ

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อแสดงความเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของบัณฑิตที่หน่วยงานต้องการ
โดยแบ่งความต้องการเป็น 5 ระดับ คือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด แต่ระดับมี
คะแนนเป็น 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “คุณสมบัติของบัณฑิตที่ท่านต้องการ” เพียงช่องเดียว

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานของบัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยพะเยาในภาพรวม โดยแบ่งผลการประเมินเป็น 5 ระดับ คือ ดีมาก ดี ปานกลาง พอใช้
และปรับปรุง แต่ระดับมีคะแนนเป็น 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “บัณฑิตคณะทันตแพทยศาสตร์ที่ท่านทำงานในหน่วยงาน
ของท่าน” เพียงช่องเดียว

คำชี้แจง โปรดประเมินคุณลักษณะบัณฑิตตามความต้องการของท่านและตามความเป็นจริง

โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ดังนี้

5 หมายถึง	ท่านมีความต้องการคุณลักษณะบัณฑิตด้านนี้มากที่สุด หรือเป็นคุณลักษณะของบัณฑิตที่เป็นจริงมากที่สุด
4 หมายถึง	ท่านมีความต้องการคุณลักษณะบัณฑิตด้านนี้มาก หรือเป็นคุณลักษณะของบัณฑิตที่เป็นจริงมาก
3 หมายถึง	ท่านมีความต้องการคุณลักษณะบัณฑิตด้านนี้ปานกลาง หรือเป็นคุณลักษณะของบัณฑิตที่เป็นจริงปานกลาง
2 หมายถึง	ท่านมีความต้องการคุณลักษณะบัณฑิตด้านนี้น้อย หรือเป็นคุณลักษณะของบัณฑิตที่เป็นจริงน้อย
1 หมายถึง	ท่านมีความต้องการคุณลักษณะบัณฑิตด้านนี้น้อยที่สุด หรือเป็นคุณลักษณะของบัณฑิตที่เป็นจริงน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

1. ท่านคิดว่าอะไรที่เป็นข้ออ่อนด้อยหรือเป็นจุดอ่อนของบัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยาที่ควรปรับปรุง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ท่านคิดว่าบัณฑิตของคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยามีอัตลักษณ์เป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

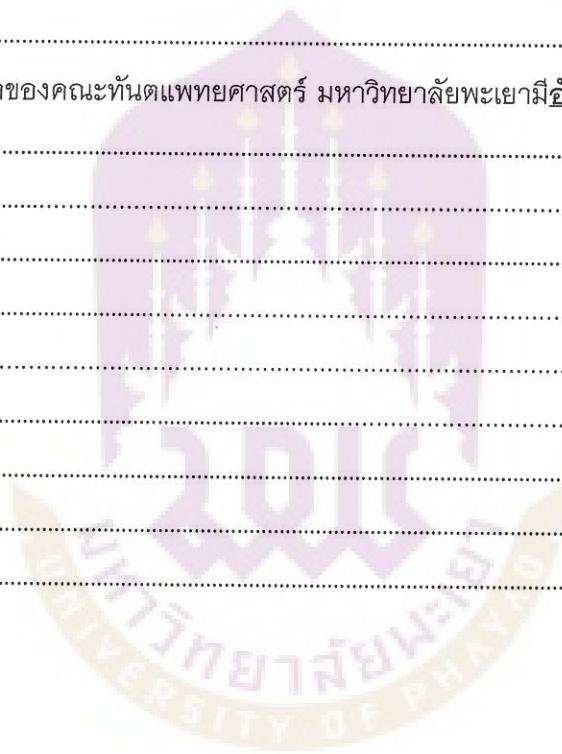
.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข
ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นางสาวสุธาสินี หินแก้ว
วันเดือนปีเกิด	31 สิงหาคม 2519
ที่อยู่	131 หมู่ 17 ตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา 56000
วุฒิการศึกษา	บริหารธุรกิจบัณฑิต พ.ศ. 2540 มหาวิทยาลัยรามคำแหง ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต พ.ศ. 2546 มหาวิทยาลัยนเรศวร
ตำแหน่งงานปัจจุบัน	นักวิชาการศึกษา คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา
ผลงานตีพิมพ์	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตร บัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา”

